

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА ПАСТАВІЎ ЗАДАЧУ АКТЫВІЗАВАЦЬ РАБОТУ ПА ПРЫЦЯГНЕННІ ІНВЕСТАРАЎ У СЫРАВІННЫ БІЗНЭС

Такое даручэнне кіраўнік дзяржавы даў 1 лістапада, прымаючы з дакладам прэм'ер-міністра краіны Міхаіла Мясніковіча, паведамлілі БЕЛТА ў прэс-службе кіраўніка дзяржавы.

У першую чаргу гэта датычыцца Пятрыкаўскага радовішча калійных соляў. У якасці патэнцыйных інвестараў для выкупу гэтага радовішча заявіліся шэсць кампаній, сярод іх кітайская, украінская, казахстанская, канадска-кітайская. Неабходна зрабіць усё для таго, каб гэты бізніс адбыўся на выгадных для Беларусі умовах — такое патрабаванне кіраўніка дзяржавы.

Аляксандр Лукашэнка адвёў на гэту работу месяц. У канцы лістапада прэм'ер-міністр павінен далажыць Прэзідэнту аб праведзенай рабоце па выбары аптымальнага інвестара і прадставіць адпаведны прэкт указа.

На сустрэчы ішла размова аб падтрыманні стабільнасці на валютным і спажывецкім рынках, завяршэнні будаўніцтва жылля, узводзімага з падтрымкай дзяржавы. Абмяркоўваліся таксама пытанні будаўніцтва ў сельскай гаспадарцы.

Прэзідэнт звярнуў увагу ўрада на недастаткова прынцыповую работу з мясцовымі органамі ўлады ў пытаннях укладання гаспадаркамі ўласных сродкаў у развіццё.

Кіраўнік дзяржавы паставіў задачу, каб мадэрнізацыя ўсіх жывёлагадоўчых ферм ажыццяўлялася ў першую чаргу за кошт сродкаў гаспадарак і рэгіёнаў, а меры дзяржаўнай падтрымкі мэтанакаравана ішлі на павелічэнне аб'ёмаў, прырост. Прэм'ер-міністр паведаміў, што ў сувязі з гэтым будучы ўнесены адпаведныя змяненні ў інвестыцыйную праграму.

Акрамя таго, у цэнтры ўвагі на сустрэчы былі пытанні будаўніцтва жылля, у прыватнасці па раней заключаных дагаворах і намеранага да ўводу ў 2011 годзе. Урадам на гэтыя мэты будуць накіраваны адпаведныя крыўдныя рэсурсы, нягледзячы на ўсе складанасці на валютным і фінансавым рынку. Усяго ў 2011 годзе плануецца ўвесці ў эксплуатацыю каля 6 млн кв.м жылля.

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

ПАДРАЗДЗЯЛЕННІ ТЭРЫТАРЫЯЛЬНЫХ ВОЙСКАЎ У БЕЛАРУСІ ПАЧАЛІ ПРАКТЫЧНЫЯ ДЗЕЯННІ ў ХОДЗЕ ВУЧЭННЯ

Прадаўжаецца камандна-штабное вучэнне з Узброенымі Сіламі, іншымі войскамі і войскамі фарміраваннямі, у ходзе якога правяраецца эфектыўнасць створанай у дзяржаве сістэмы тэрытарыяльнай абароны. Аб гэтым БЕЛТА паведамілі ў прэс-службе Міністэрства абароны Беларусі.

«Органамі ваеннага ўпраўлення Узброеных Сіл, іншых войскаў і войскаў фарміраванняў, штабамі зон (раёнаў) тэрытарыяльнай абароны прадаўжаецца планаванне прымянення сіл тэрытарыяльнай абароны і арганізацыя іх усёбаковага забеспячэння. Адрэагуюцца пытанні каардынацыі дзейнасці дзяржаўных органаў і іншых арганізацый, Узброеных Сіл, іншых войскаў і войскаў фарміраванняў пры выкананні задач тэрытарыяльнай абароны. Галоўнай увага ўдзелена арганізацыі кіравання сіламі тэрытарыяльнай абароны пры яе разгортванні і выкананні задач па прызначэнні», — праінфармавалі ў прэс-службе.

Дзяржаўны сакратар Савета бяспекі Беларусі Леанід Мальцаў 1 лістапада заслухаў даклады начальнікаў зон і раёнаў тэрытарыяльнай абароны.

Фота БЕЛТА.

«Адзначана ўзростае выкананне задач па прызначэнні ваеннаслужачымі, прызначаным з запasu ў штабы зон і раёнаў тэрытарыяльнай абароны і падраздзяленняў тэрытарыяльных войскаў. Ваеннаслужачыя аднавілі ў ходзе баявога зладжвання свае навыкі і ўменні і сёння імкнучыся яны маюць выканаць кожны элемент практычных дзеянняў па ахове і абароне аб'ектаў, удзельваючы ў замацаванні аховы ўчасткаў дзяржаўнай грамадзянскай абароны, барацьбе з дыверсійна-разведвальнымі групамі, забеспячэнні падтрымання ўмоўнага рэжыму ваеннага становішча», — адзначылі ў Мінбароны.

Зняў з банкамата чужыя грошы

У Оршы на чыгуначным вакзале 30-гадоваы жыхар Віцебска, карыстаючыся скрадзенай банкаўскай пластыкавай карткай, ноччу зняў немалыя грошы ў банкамате — звыш 3,1 мільёна рублёў.

Высветлілася, што аматар лёгкай нажывы — жыхар Віцебска, кантралёў аўтобуснага парка. Паводле звестак міліцыі, ён выраў банкаўскую картку ў 38-гадовага жыхара Оршы, правадніка Мінскага вагонага участка.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Гаспадары

Фота Аляксандра МЕШУКОВА.

Жывое кіно ў вулі «3D»

ПРАФЕСІЙНЫ пчаляр з Гайны Сяргей Селях вырашыў прывабліваць турыстаў з дапамогаю пчол, і цяпер гараджане едуць да яго, нібы тая пчолы на кветкі лляцях. Учора яна ўласна вочы бачыў, як абарона аграсядзібы «Ганіцкія вытокі» спыніўся аўтобус з 50 пасажырамі — навучцамі сталічнай гімназіі мастацтваў. Гаспадар вадзіў экскурсію па сваім пчалініку-музеі, частаваў дзяцей мёдам, білінамі і бульбай у мундзірах. Спачатку дзеці надзелі спецыяльныя ахоўныя сеткі, потым пчаляр падзьмухаў на іх рукі дымкай і, я таксама яшчэ не бачыў, паказаў дзецям лепшае кіно — жыццё пчалінай сям'і ў вулі, расчыніўшы яго адразу з трох бакоў — у фармаце «3D». Але і гэта было яшчэ не усё.

СТАР.3

Тыдзень СПАКОЙНАГА НАДВОР'Я БЕЗ ДАЖДЖОЎ

Першы тыдзень лістапада ў краіне пройдзе пад уплывам сур'эзнага антыцыклона, які павялічыць фон атмасфернага ціску. Менавіта таму ў сераду, чацвер і пятніцу дажджоў увогуле не будзе, паведаміла рэдакцыя спецыяльнага Рэспубліканскага Цэнтра Мінпрыроды Вольга ФЯДОТАВА.

У гэтыя дні вечар слабы да ўмеранага, месцамі туман. Тэмпература паветра 2—4 лістапада ўначы ад мінус 4 да плюс 3 градусаў, удзень — 5-10 цяпла, на пятніцу захадзе да плюс 12—13 градусаў.

На выхадныя і свята — 5—7 лістапада — захаваецца павышаны фон атмасфернага ціску. Таму чакаецца зноў без істотных ападкаў, уначы і раніцай невялікі туман. Тэмпература паветра ўначы ад мінус 5 да плюс 2 градусаў, аднак, увага, месцамі па ўсходзе падморска ўжо да мінус 7—9. Удзень прагназуецца 2—7 цяпла, на захадзе Брасцкай і Гродзенскай абласцей — плюс 8—10 градусаў.

Паводле доўгатэрміновых прагнозаў, тэмпературы фон у лістападзе будзе прыкладна на 1 градус вышэйшы за кліматычную норму, якая складае мінус 1 градус на пўночным усходзе да 3 цяпла на пўднёвым захадзе краіны. Ападкаў у лістападзе прагназуюцца ў межах нормы (40—63 мм).

Сяргей КУРКАЧ.

ШТОМЕСЯЧНЫЯ ДЫФЕРЭНЦАВАНЫЯ ДАПЛАТЫ БЮДЖЭТНЫМ УВОДЗЯЦА ў БЕЛАРУСІ 3 1 ЛІСТАПАДА

У Беларусі устаноўлены штомесячныя дыферэнцаваныя даплаты работнікам бюджэтных арганізацый і іншых арганізацый, што атрымліваюць субсідыі, работнікі якіх прыраўнаваны па аплаце працы да работнікаў бюджэтных арганізацый. Такое рашэнне змешчана ў пастанове № 100 Міністэрства працы і сацыяльнай абароны, якая ўступіла ў сілу з 1 лістапада гэтага года, паведамілі БЕЛТА ў міністэрстве.

Пастанова ўрада № 1310 з 1 кастрычніка тарыфная стаўка першага разраду павышана са Br118 тыс. да Br151 тыс. — на 28 працэнтаў. Гэтай жа пастановай з 1 лістапада гэтага года для аплаты працы работнікаў бюджэтных сфэры ўведзены штомесячныя дыферэнцаваныя даплаты ў дэпартамент ад Br240 тыс. да Br16 тыс. Канкрэтныя памеры названых даплат па тарыфных разрадах (з 1-га па 27-ы) устаноўлены пастановай Міністэрства працы і сацыяльнай абароны № 100.

Штомесячныя дыферэнцаваныя даплаты наступныя: з 1-га да 2-га разраду — Br240 тыс.; з 2-га да 3-га разраду — Br238 тыс.; з 3-га да 4-га разраду — Br226 тыс.; з 4-га да 5-га разраду — Br220 тыс.; з 5-га да 6-га разраду — Br222 тыс.; з 6-га да 7-га разраду — Br220 тыс.; з 7-га да 8-га разраду — Br219 тыс.; з 8-га да 9-га разраду — Br217 тыс.; з 9-га да 10-га разраду — Br215 тыс.; з 10-га да 11-га разраду — Br214 тыс.; з 11-га да 12-га разраду — Br212 тыс.; з 12-га да 13-га разраду — Br210 тыс.; з 13-га да 14-га разраду — Br208 тыс.; з 14-га да 15-га разраду — Br205 тыс.; з 15-га да 16-га разраду — Br198 тыс.; з 16-га да 17-га разраду — Br188 тыс.; з 17-га да 18-га разраду — Br177 тыс.; з 18-га да 19-га разраду — Br166 тыс.; з 19-га да 20-га разраду — Br153 тыс.; з 20-га да 21-га разраду — Br141 тыс.; з 21-га да 22-га разраду — Br127 тыс.; з 22-га да 23-га разраду — Br111 тыс.; з 23-га да 24-га разраду — Br94 тыс.; з 24-га да 25-га разраду — Br76 тыс.; з 25-га да 26-га разраду — Br57 тыс.; з 26-га да 27-га разраду — Br37 тыс.; на 27-м разрадзе — Br16 тыс.

Варта падкрэсліць, што штомесячныя дыферэнцаваныя даплаты не ўтвараюць стаўку (аплады) і не ўпліваюць пры вылічэнні прэмій, надбавак і іншых выплат стымуючыха і кампенсуючых характэру.

«ТРАЯН» вымагае грошы

АДДЗЕЛ па раскрыцці злачынстваў у сфэры высокіх тэхналогій крмінальнай міліцыі УУС Гомельскага аблвыканкама праводзіць праверку па заяве жыхара Гомельшчыны. Справа ў тым, што грамадзянін атрымаў праз інтэрнэт-рэсурсы файл з праграмай, якая блакіруе працу аперацыйнай сістэмы, а таксама доступ да інфармацыі, што захоўваецца на камп'ютарных носьбітах. Пасля гэтага мужчыну прыйшло паведамленне, паводле якога для аднаўлення працы неабходна было пералічыць пэўную суму грошай на адрэз з трох электронных кашалькоў аплатаў сістэмы WebMoney, названым у паведамленні.

Праведзены супрацоўнікамі аналіз руху грошавых сродкаў па электронных кашальках зламліскай свядчальніцы, што гэтага з'ява ў Беларусі набывае масавы характар. Справа ў тым, што на перыяд актыўнасці згаданых электронных кашалькоў ад карыстальнікаў розных рэгіёнаў распулкіна на гэтыя нумары былі пералічаны мільёны беларускіх рублёў. Гэта значыць, колькасць пацярпелых штодзень вылічваецца дзясяткамі.

Як расказаў намеснік начальніка адрэзла па раскрыцці злачынстваў у сфэры высокіх тэхналогій крмінальнай міліцыі УУС Гомельскага аблвыканкама Аляксандр БЛАТУН, пасля заражэння шкоднага праграма не завяршаецца звычайнымі метадамі закрыцця праграм. Таксама яна змяняе адрэз з сістэмных галін рэестру для наступнага аўтаматычнага запусту пры перазагрузцы камп'ютара. Гэта значыць, работа праграмы магчыма без удзелу карыстальніка. Пры гэтым блакіруюцца «Дыспетчар задач», што не дае аварыйна ці прымусова закрыць праграмы. Разам з тым праграма не псуе камп'ютар, не выдаляе і не перадае інфармацыю па камп'ютарных сетках ці інтэрнэце. У адрэзле «К» рэкамэндуецца не паддавацца на правакцыі і не пералічваць зламліскай грошавыя сумы. У выпадку, калі

карыстальнік стаў ахвярай ашукацкай махінацыі, найбольш разумна будзе звярнуцца ў органы ўнутраных спраў. Акрамя таго, можна звярнуцца па дапамогу ў службу тэхнічнай падтрымкі інтэрнэт-правайдара.

Праграмы-вымагалічкі ўяўляюць сабою разнавіднасці віруса Trojan. Засячэраць сябе ад непрыемнай сітуацыі магчыма, калі выкарыстоўваць ліцэнзійную антывірусную праграму. А ў выпадку заражэння вірусам ні ў якім разе не пералічваць грошы зламліскай. Для разблараўкі аперацыйнай сістэмы можна пераўсталяваць яе або звярнуцца да кваліфікаваных спецыялістаў, якія дапамогуць захаваць інфармацыю і пазбавіцца ад шкоднага праграмагна забеспячэння. Між тым, віртуальнаму махляру, згодна з артыкулам 354 Крымінальнага кодэкса аб распрацоўцы, выкарыстанні або распаўсюджванні шкодных праграм, пагражае рэальнае пакаранне ў выглядзе абмежавання або пазбавлення волі на тэрмін да двух гадоў.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

КУРС ЕўРА АБВАЛІўСЯ НА СУБВЕТНЫМ ФІНАНСАВЫМ РЫНКУ

Гэта выклікана нечаканым аб'яўленнем у панядзелак прэм'ер-міністрам Краіны Георгіям Паладру аб праевядзенні ў краіне агульнаацяльнага рэфэрэндуму па мерах строгай эканоміі і праграме дапамогі з боку ЕС.

На 17:15 за адрэз еўра ў Еўрасаюзе давалі \$1,3632. Такім чынам, за учарашні дзень адзіная еўрапейская валюта страціла 1,53 працэнта свайго кошту адносна амерыканскай.

Як стала вядома, прэзідэнт Францыі Нікаля Сарказі, які старшынюе ў фінансавы «дваццаты», праводзіць цыпер інтэнсіўныя кансультацыі з лідарамі вядучых краін еўразоны па далейшых захадах у сувязі з нечаканым развіццём падзей. У Лондан паступаюць паведамленні з Афін аб унутраным крызісе ва ўрадзе Грэцыі, калі шэраг яго ключавых фігур прапонуе ад прэм'ера перагледзець рашэнне аб правядзенні рэфэрэндуму. Агульная сітуацыя ў ЕС цяпер характарызуецца як «небяспечная і непрадказальная».

АДТОК КАПІТАЛУ З РАСІЇ РЭЗКА ўРСО АМАЛІ УДАВЯ

Банк Расіі, які раней прагназаваў, што па выніках года з краіны ўцяць 36 млрд долараў, павялічыў свой прагноз удвая. Цяпер у ЦБ лічаць, што чысты адток складае 70 млрд долараў. Пра гэта гаворыцца ў адакладаным праекце «Асноўныя напрамкі грашова-кредытнай палітыкі». Спачатку прагнозы ЦБ, апублікаваныя 3 кастрычніка, даласкалі зусім нязначнае павышэнне па чыстым адтоку прыватнага капіталу ў 2011 годзе — да 36 млрд долараў з 35 млрд долараў. Першы намеснік старшыні ЦБ Аляксей Улюкаеў 6 кастрычніка ў інтэрв'ю тэлеканалу Reuters TV паведаміў, што чысты адток прыватнага капіталу з Расіі сёлета можа быць каля 50 млрд. 20-га кастрычніка Улюкаеў заявіў журналістам, што Цэнтрабанк не выключнае перагледу свайго прагнозу па аб'ёме міжнародных рэзерваў і адтоку капіталу. Чысты адток з РФ па выніках 9 месяцаў 2011 года склаў 49,3 млрд долараў, з іх 13 млрд долараў — толькі ў верасні.

ЦБ таксама адакладніў прагнозы па прафіцыце плацежнага балансу на наступны год. Так, калі раней пры кошыце нафты 75 долараў за барэль гэты паказчык прагназавалася на ўзроўні 2,6 млрд долараў, то цяпер прафіцыт рахунку бягучых аперацый чакаецца на ўзроўні 11,3 млрд долараў.

У ІТАЛЬЯНСКАГА ўРАДА КРЫЗІСУ НЯМА: ДЛЯ ЧЫНОўНІКАў НАБЫТА 19 РАСКОШНЫХ МАСЕРАТІ

Пакуль Італьянскі ўрад спрабуе пераканаць судычыннікаў у неабходнасці надзвычайнага мер па скарачэнні расходаў бюджэту, Міністэрства абароны краіны нядаўна заказала для сваіх чыноў 19 браніраваных лімузінаў Maserati Quattroporte прадстаўніцкага класа. Гэты крок выклікаў буру ў краіне, паколькі міністэрству было прадпісана скараціць выдаткі на 2,5 мільярда еўра за наступныя тры гады — у рамках праграмы агульнай бюджэтнай эканоміі.

Міністр абароны апраўдваецца тым, што за машыны было запла-

чана з бюджэту 2008—2009 гадоў, яшчэ да таго, як урад Сільвіа Берлусконі пачаў уразаць даходы.

Яшчэ адзін довад міністра — патрыятычны: Maserati — гэта італьянская марка, машыны каштуюць танней, чым іх нямецкія эквіваленты.

Італьянскія чыноўнікі сумна вядомыя сваёй цягай да таго, што тут называецца «auto blu» — вліякі пракурор перад міністэрствам займаюць сотні цёмна-сініх і чорных лімузінаў, якія перамяшчаюцца звычайна ў суправаджэнні паліцэйскай эскортаў і з уключанымі мігалкамі, піша брытанская The Guardian.

ДАКАЗАНА: ВАСТРЫІНА ПРАЯўЛЕННЯ ХВАРОБ ЗВЯЗАНА 3 ЧАСАМ СУТАК

Спецыялісты высветлілі, у які час сутак нам варта чакаць абвастрэння пэўных хвароб, паколькі, які і большасць рэччу на планеце, чалавечая фізіялогія і паводзіны звязаныя з часавымі цыкламі.

Такім чынам, з шасці да поўдня фізуюцца павышэнне рызыкі сардэчнага прыступу на 40%, і на 49% — рызыкі інсульту. Паводле слоў экспертаў, у гэты час патрэбна арганізма ў кіслародзе павялічваецца. Таму ў кроў трэпаюцца злучэнні, якія павышаюць ціск. Па той жа прычыне ў гэты адрэзак часу пачашчаюцца насавыя кровацхірні.

У 7 раніцы можна сутыкнуцца з болямі вакол саставаў (асабліва церпяць ногі). Усяму віной — павышаны ўзровень мававой кіслаты. А ў 8 раніцы асабліва востра праяўляюцца сімптомы алергіі на шталат вочнага сярвёру і насмарку. 9 раніцы — час мігрэн, усталяваны супрацоўнікі Кліўлендскай клінікі. А вось у прамежак паміж 20 вечара і 4 раніцы, наадварот, фізуюцца зніжэнне частаты прыступаў. У 10 раніцы вяртае чакаць прыступу артрэту, бо ўначы чалавек мала рухаецца, і на сцэну выступаюць гарманальныя змяненні.

А вось у гадзіну дзянь лепш за ўсё знайсці час на трэніроўку або наведванне фізіятэрапеўта. Згодна з даследаваннямі Вашынгтонскага ўніверсітэта, тэмпература цела дасягае свайго максімуму паміж гадзінай дня і 16 гадзінамі. Гэта значыць, мышцам працей працаваць і зніжаецца рызыка траўмы ў ходзе трэніроўкі.

Пасля абеда — у чатыры гадзіны — нярэдка чалавек падшоўвае прастуду. Дакладней, сімптомы прастуды даюць пра себе знаць болей яшчэ. Існуе наступная тэорыя: гармоны, якія адказваюць за выпрацоўку антыцела, што змагаюцца з інфекцыяй, менш актыўныя пасля поўдня.

Трэба сказаць, у розны час сутак медыцынскія прэпараты дзейнічаюць неаднолькава. Да прыкладу, сродкі супраць пжкоти лепш прымаць у 19 гадзін. Тады яны дапамагаюць у 71% выпадкаў.

Сем з дзесяці чалавек з запаленымі хваробамі скуры, уключаючы псорыяз і экзэму, скараджацца на сімптомы асабліва часта ў дзесяць вечара. Сакрэт хаваецца ў змяненні тэмпературы цела. Яе павышэнне звязана з узмацненнем сярвёру, бо тэмпература ўплывае на нервовыя канчаткі. Таксама к вечару са скуры сыходзіць вільгаць, што робіць яе сухой і раздражнёнай. А вось у 11 вечара нікому цяжка прычыны нараджаюць з-за гарманальных скачкоў. Некаторыя спецыялісты мяркуюць, што жанчыны ўстроены такім чынам, каб нараджаць пад покрывам чэмеры.

РОЗГАЛАС ІНФАРМАЦЫЯ С УТАК

СЯРЭДНЯЯ ЗАРПЛАТА ў МІНСКУ — КАЛЯ Br3 МЛН

Як паведамілі БЕЛТА ў Нацыянальным статыстычным камітэце, сярэдні заробак у сталіцы ў верасні склаў Br2849,6 тыс. (у жніўні ён быў Br2552,7 тыс.).

На другой пазіцыі вераснёвага зарплатага рэйтынгу — Мінская вобласць, дзе сярэдняя зарплата склала Br2276,2 тыс. У Гомельскай вобласці сярэдні заробак раўняўся Br2167,3 тыс. У Гродзенскай — Br2079,6 тыс., у Магілёўскай — Br2070,1 тыс., у Віцебскай — Br2053,2 тыс. На ніжняй пазіцыі па-ранейшаму размяшчаецца Брэсцкая вобласць — адзін рэгіён краіны, дзе сярэдні заробак так і не пераадолеў у верасні 2-мільённую мяжу (Br1982,8 тыс.). Рэальная зарплата плата ў студзені—верасні гэтага года ўзрасла ва ўсіх рэгіёнах Беларусі да ўзроўню студзеня—верасня 2010-га. Самы высокі тэмп росту адзначаецца па-ранейшаму ў Магілёўскай вобласці — 110,8%. Гэты паказчык у Віцебскай вобласці склаў 110,4%, у Мінскай — 109,3%, у Гродзенскай — 108,6%, у Гомельскай — 107,8%, у Брэсцкай вобласці — 106,6%. Тэмп росту рэальнай зарплатага платы ў Мінску самы нізкі — у студзені—верасні гэтага года ён раўняўся 106,3% да ўзроўню аналагічнага перыяду 2010 года.

ЗАПРАШАЕ... «МЯСНЫ» КІРМАШ

5 і 6 лістапада ў Мінску па праспекце Пераможцаў каля Палаца спорту пройдзе Рэспубліканскі кірмаш «Мясны прылавак», у якім возьмуць удзел мясакамбінаты, птушкафабрыкі, агракамбінаты і фермерскія гаспадаркі з усёй краіны.

Як паведамілі ў прэс-службе Мінгарвыканкама, пакупнікам будзе прапанаваны шырокі асартымент прадукцыі па цэнах вытворцаў: свініна і ялавічына, мяса птушкі (куры, качкі, гусі, індэчкі), яйкі, каўбасныя вырабы, кулінарная прадукцыя і паўфабрыкаты (фаршы, наборы для булэну і іншае). Пакупнікоў чакаюць дэгуставанні, а аматараў кулінарных пошукаў — сюрпрыз: мяса здзічыны і асартымент. Наведніку «мясновага» кірмашу ўдзельнікі абяцалі дзівіць прадукцыяй уласнай вытворчасці: шашлыккі, барбекю, каўбаскамі і іншымі прысмакамі. Таксама падчас мерапрыемства будзе працаваць падпрэмысны грамадскага харчавання, выступяць калектывы мастацкай самадзейнасці. Адначасова прадоўжаць сваю працу ў восені сельскагаспадарчыя кірмашы па продажы плодаагароднінай прадукцыі, якія пройдуць ва ўсіх адміністрацыйных раёнах горада.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ЭЛЕКТРЫЧНАЯ І ЦЕПЛАВА ЭНЕРГІЯ ДЛЯ БЕЛАРУСАў ДАРАЖЭ 3 1 ЛІСТАПАДА

Электрычная і цеплавая энергія для насельніцтва Беларусі з 1 лістапада даражэе на 7,19 працэнтаў адпаведна. Такое рашэнне змешчана ў пастанове Савета Міністраў № 1459 ад 31 кастрычніка 2011 года, паведамілі БЕЛТА ў прэс-службе беларускага ўрада.

Згодна з дакументам, тарыф на цеплавую энергію для патрэб ацяплення і гарачага водазабеспячэння павышаны на 9 працэнтаў — з Br49 333,8 за 1 Гкал да Br53 773. Тарыфы на электрычную энергію вырасілі ў сярэднім на 7 працэнтаў.

БІЛЕТЫ НА МІЖНАРОДНЫЯ ЦЯГНІКІ ПАДАРАЖЭЛІ ў БЕЛАРУСІ

Кошт праезду ў пасажырскіх цягніках міжнародных зносінаў павышаецца ў Беларусі з 1 лістапада, паведамілі БЕЛТА ў праўленні Беларускай чыгуны.

«Палкоўкі разлікі кошту праезду ў краіны Заходняй Еўропы вядуцца ў еўра, а ў краіны СНД і Балтыі — у швейцарскіх франках, кошт праезных дакументаў па гэтых напрамках зменіцца з 1 лістапада ў сувязі з устаноўленнем Нацыянальным банкам Беларусі адзінага курсу названых валют», — расказалі ў БЧ.

Напрыклад, кошт праезду ў цягніку Мінск—Іркуцк у купільным вагоне складае Br3 млн 525 тыс. 220 замест Br2 млн 245 тыс. 800, плацкартным — Br1 млн 754 тыс. 430 замест Br1 млн 119 тыс. 670. За праезд у Маскву на цягніку з Мінска № 26 у купільным вагоне дэвяццяцца залпацік Br593 тыс. 190 замест Br381 тыс. 180, у плацкартным вагоне — Br296 тыс. 100 замест Br192 тыс. 240. Білет на фірменны цягнік № 52 Мінск—Санкт-Пецярбург у купільным вагоне будзе каштаваць Br804 тыс. 980 замест Br550 тыс. 810, у плацкартным — Br411 тыс. 270 замест Br265 тыс. 420. У БЧ дадалі, што кошт праезду па Беларускай чыгуны ў цягніках унутрырэспубліканскіх зносінаў застану на ранейшым узроўні.

У БЕЛАРУСІ ПАВЫСІЛІСЯ ТАРЫФЫ НА МІЖНАРОДНЫЯ ПАШТОВЫЯ АДПРАўЛЕННІ

РУП «Белпошта» павысіла на 50 працэнтаў тарыфы на перасылкі міжнароднай пісьмовай карэспандэнцыі (паштовых карткаў, пісем, бандароляў, дробных пакецікаў). Аб гэтым паведамілі карэспандэнту БЕЛТА ў РУП «Белпошта».

Акрамя таго, з 1 лістапада на 20 працэнтаў павысілі тарыфы на адпраўлены міжнародных пасылак, на 35 працэнтаў — тарыфы на паслугі пакартовай пошты EMS. Што датычыцца тарыфаў на ўнутрырэспубліканскія паштовыя адпраўленні, то яны ў сярэднім павялічыліся на 5 працэнтаў.

Навіны Беларусі і замежжы ў рэжыме on-line на сайце «Звязды» — www.zviazda.by

АУКЦИОНЫ ПО ПРОДАЖЕ КОММЕРЧЕСКОЙ НЕДВИЖИМОСТИ
WWW.RLT.BY

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона), по поручению Логойского райпо (продавец), проводит открытый аукцион по продаже недвижимого имущества в составе:

Лот № 1: здание столовой (инв. № 601/С-13333), об. пл. 846,9 кв.м, расположенное по адресу: Минская область, г. Логойск, ул. Победы, д. 85.
Начальная цена с НДС — 500 000 000 бел. руб.
Площадь земельного участка — 0,222

У БЕЛАРУСІ СТВАРАЕЦЦА ДЗЯРЖАЎНАЕ НВА «ОПТЫКА, ОПТАЭЛЕКТРОНІКА І ЛАЗЕРНАЯ ТЭХНІКА»

Як паведалімі БЕЛТА ў прэс-службе Прэзідэнта, адпаведны ўказ № 494 «Аб удасканаленні арганізацыйнай структуры Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі» кіраўнік дзяржавы падпісаў 31 кастрычніка.

Для ўзмацнення ролі дзейных аб'яднанняў «Хімічныя сінтэз і біятэхналогіі» і «Хімічныя прадукты і тэхналогіі» ў іх склад акрамя акадэмічных арганізацый будзе ўключаны шэраг прадпрыемстваў біятэхналагічнага профілю, якія не знаходзяцца ў веданні НАН Беларусі.

У сувязі са значным пашырэннем складу удзельнікау аб'яднанняў, для падзелу персанальнай адказнасці за іх камерцыйную і навуковую дзейнасць выключана раней дзейная норма аб абавязковым сумяшчэнні пасады дырэктара аб'яднання і дырэктара галаўнога інстытута. Для стымулявання работнікаў высокатэхналагічных сфер НАН Беларусі прадастаўлена права вызначэння ўмоў працы усіх работнікаў аб'яднанняў, а таксама магчымасці накіроўваць на забеспячэнне дзейнасці аб'яднанняў сродкі, якія з'явіліся ў выніку перавышэння даходаў над расходамі па пазабюджэтай дзейнасці бюджэтных арганізацый.

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА ПАЦВЯРДЖАЕ ЗАЦІКАЎЛЕНАЦЬ У РАЗВІЦЦІ СУПРАЦЮЎНІЦТВА БЕЛАРУСІ З САУДАЎСКАЙ АРАВІЯЙ

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка павіншаваў Наіфа бен Абдэль Азіза аль-Сауда з нагоды назначэння наступным прынцам Каралеўства Саудаўскай Аравія. Аб гэтым БЕЛТА паведалімі ў прэс-службе беларускага лідара.

БЕЛАРУСЬ ЗАЦІКАЎЛЕНА ў РАЗВІЦЦІ КАНСТРУКТЫўНАГА ДЫЯЛОГА З ІРЛАНДЫЯЙ

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка ад імя беларускага народа і сябе асабіста павіншаваў Майкла Хігіна за выбраннем Прэзідэнтам Ірландыі. Аб гэтым БЕЛТА паведалімі ў прэс-службе беларускага лідара.

Аляксандр Лукашэнка адзначаў, што Беларусь зацікаўлена ва ўмацаванні міждзяржаўных сувязяў, актывізацыі плённага гандлёва-эканамічнага супрацоўніцтва. Кіраўнік беларускай дзяржавы выказваў надзею на далейшае пашырэнне беларуска-ірландскай адносін.

Ігар МІКУЛЬЧЫК:

«МІЛЬЯНЕРАМІ СТАНОВЯЦЦА МЕНАВІТА ТЫЯ ЛЮДЗІ, ЯКІЯ ўМЕЮЦЬ ЛІЧЫЦЬ ГРОШЫ»

Сёння нам пастаянна прапануюць даць грошай — вядома, не за прыгожыя вочы, а за працэнт: рэклама аб мегавыгадных крэдытах і пазыках спрабуе дастукацца да нашага розуму і сэрцаў і ў крамах, і ў метро, не кажучы ўжо пра тэлевізар і іншыя СМІ. Згадзіцеся, спакусна вельмі сур'ёзна — атрымаць халадзільнік ці распачаць уласны бізнес можна прама сёння, не чакаючы некалькі гадоў, пакуль набіраеш пэўныя зберажэнні. Але якія небяспекі ёсць у жыццё ў крэдыт? Ці можам мы сябе лічыць фінансавы «падкаваным»? Дзе можна ўзяць грошы, акрамя банка? Пра гэта і іншыя мы сёння разважаем з Ігарам МІКУЛЬЧЫКАМ, старшынёй праўлення спажывецкага кааператыва «Рэспубліканскі мікрафінансавы цэнтр» і спажывецкага кааператыва «Кансультацыйны фінансавы цэнтр узаемадапамогі».

— Давайце пачнём з мікрафінансавання — што гэта такое?

— У свеце ў тэрміна «мікрафінансаванне» ёсць камерцыйнае і некамерцыйнае пняцце. Камерцыйны мікрафінансаванне займаюцца ў тым ліку і банкі — нездзе да 100 тысяч долараў для банкіраў лічыцца мікрафінансаваннем. Некамерцыйны мікрафінансаванне займаюцца розныя фонды, крэдытныя саюзы і іншыя некамерцыйныя арганізацыі — там, зразумела, гаворка ідзе пра сумы меншыя, чым у банках. Сам рух мікрафінансавання пайшоў ад нобелеўскага лаўрэата Мухамеда Юнуса, які пачынаў з выдачы пазык у Азіі для найбяднейшых слабых насельніцтва: ствараліся групы салідарных пазычальнікаў (у асноўным гэта былі жанчыны), ім нездзе 100-200 долараў на групу выдавалася для таго, каб яны неслі ўзаемную адказнасць, маглі выжываць, займацца нейкім рамяством, малым бізнесам і г. д. Вось адтуль і пайшоў гэты рух некамерцыйнага мікрафінансавання. Пэтым, вядома, гэта пераросло ў больш сур'ёзныя формы, але, напрыклад, калі казаць пра Беларусь, то ў нас гэты рух, на жаль, толькі-толькі нараджаецца.

— Чым адрозніваецца традыцыйнае крэдытаванне ад мікрафінансавання?

— Крэдыт — гэты чыста банкаўскі тэрмін па нашым заканадаўстве. А мікрафінансаванне — гэта больш шырокае пняцце: у тым ліку, напрыклад, і лізінг і страхаванне. Мікрафінансаванне некамерцыйныя арганізацыі выдаюць не крэдыты, а пазыкі, і гэтую дзейнасць рэгулюе не Банкаўскі кодэкс, а Грамадзянскі. Чым мы адрозніваемся ад банкаўскага крэдытавання? У нас не кліенты, у нас члены крэдытных саюзаў, таму і адносіны зусім іншыя — партнёрскія, сяброўскія. І часта бываюць сітуацыі, калі чалавек не можа разлічыцца па нейкіх прычынах, тады мы збіраемся кожны канкрэтны выпадак: можам і пеню зняць, і працэнтныя стаўкі перагледзець. У нас, у адрозненне ад банкаў, у некалькі разоў менш нашых членаў, таму мы можам дазваляць сабе раскошу — ведаць кожнага ў твар і, адпаведна, больш гнутка падыходзіць да яго праблем і патрэб. Таму шансы атрымаць грошы пры адсутнасці нейкіх даведкаў у нас большыя. Вядома, быццам і рызыка нявяртанна ўзнікла, але, як правіла, крэдытныя саюзы імкнучыся працаваць з тымі пазычальнікамі, якія прыходзяць да нас не проста з вуліцы, а па рэкамендацыі нашых членаў ці грамадскіх арганізацый. Гэта плюс, але з іншага боку — гэта і мінус,

ўдзячы тым укладчыкам, якія нам паверылі і пакінулі ў нас грошы: мы ўзнімали ледзьве не два разы на месяц працэнтныя стаўкі, каб хоць неяк захаваць грошы нашых укладчыкаў ад інфляцыі. Хоць нават і гэтыя высокія стаўкі меншыя за інфляцыю, але гэта лепей, чым захоўваць грошы нездзе дома. Зараз жа, які толькі знікла праблема з пакупкай валюты, да нас адразу пайшлі ўкладчыкі.

Але воўс на чым я хачу засяродзіць увагу: з-за рэкламы, якая ішла ў пыле канкурэнтнай барацьбы паміж банкамі, часта людзі купляліся на трохі надобрасумленную інфармацыю, калі банкі, нягледзячы на рэкамендацыю Наўбанка паказваў поўную працэнтную стаўку, не усю праўду казалі ў сваёй рэкламе. Дый людзі, на жаль, з-за нізкай эканамічнай адукаванасці не чытаюць дамоў, якія падпісваюць. Думаюць, што можна тут грошай узяць, і тут, а якіх потым аддаваць — не задумваюцца. Дарчы, мы ў апошні час вельмі сур'ёзна сталі папулярызаваць фінансавую граматынасць насельніцтва — у нас нават ёсць эксклюзіўны адпаведны тэрмін. І мы бачым, што гэты тэрмін у людзей запатрабаваны.

Не сакрэт, што беларусы, на жаль, увесць гэты час больш спажывалі, чым ашчаджалі. Калі больш старое пакаленне прывыкла зберагаць, то сённяшняе пакаленне, ды яшчэ пад уздзеяннем гэтай рэкламы, перастала накопчваць грошы. А навошта, калі можна пайсці ў банк ці ў краму і купіць патрэбную тавар з крэдыт. Такім чынам зараз склалася грамадства спажываючых, і ў банкаўскіх сістэмах праблема: як прыцягнуць грошы насельніцтва? Бо ўсе хочучь узяць, а пакласці — не. І ўжо на дзяржаўным узроўні сёння ставіцца задача аб тым, каб навучыць людзей ашчаджаць. Бо без зберажэнняў, без адкладвання на «чорны» дзень (хоць мне больш падабаецца выраз «ствэржне падушкі бяспекі») у прычыне не можа быць ні эканомікі ў дзяржаўным маштабе, ні эканомікі асобна ўзятай сям'і.

Не сакрэт, што беларусы, на жаль, увесць гэты час больш спажывалі, чым ашчаджалі. Калі больш старое пакаленне прывыкла зберагаць, то сённяшняе пакаленне, ды яшчэ пад уздзеяннем гэтай рэкламы, перастала накопчваць грошы. А навошта, калі можна пайсці ў банк ці ў краму і купіць патрэбную тавар з крэдыт. Такім чынам зараз склалася грамадства спажываючых, і ў банкаўскіх сістэмах праблема: як прыцягнуць грошы насельніцтва? Бо ўсе хочучь узяць, а пакласці — не. І ўжо на дзяржаўным узроўні сёння ставіцца задача аб тым, каб навучыць людзей ашчаджаць. Бо без зберажэнняў, без адкладвання на «чорны» дзень (хоць мне больш падабаецца выраз «ствэржне падушкі бяспекі») у прычыне не можа быць ні эканомікі ў дзяржаўным маштабе, ні эканомікі асобна ўзятай сям'і.

— Як можна ў цэлым ацаніць фінансавую адукаванасць беларусаў?

— Скажаць, што яна нізкая, гэта нічога не скажаць. Так, ёсць людзі адукаваныя ў гэтым плане, але большасць разважае так: «Я ведаю, што такое крэдыт і дэпазіт — мне гэтага хопіць!». А насамрэч ёсць шмат нюансаў: як размяркоўваць свой бюджэт, як зберагаць грошы, як гэта правільна рабіць і дзе. **Воўс калі ў нас пайшлі праблемы з валютай, то ў што людзі вырашылі ўкладаваць? У халадзільнік, тэлевізары і іншыя самаверы. Хіба гэта ўкладанне? Гэта глупства. Ці воўс шмат хто вырашыў укладаваць у золата, але куплялі не зліпкі, а ювелірныя вырабы. Не падумайшы пры гэтым, што іх потым можна прадаць толькі па цене лому...**

Насамрэч дарослыя людзі часта абыходзяць з грашыма як дзеці. Таму задача фінансавай граматынасці — яшчэ раз растлумачыць чалавеку, што тут не ўсё так проста. Калі б было ўсё проста, то мы ўсе былі б дэларывамі мільянерамі. А мільянерамі становяцца менавіта тыя людзі, якія ўмеюць лічыць грошы, якія разумна бяруць крэдыты або пазыкі, якія разумна, пралі-

чаш камп'ютар? Тады давай мы табе будзем марозіва не кожны дзень купляць, а праз дзень». І дзіця будзе разумець, што з яго думкай лічача, што яго слухаюць — адпаведна, не будзе праблем і істарык, бо ён выбраў паміж марозівамі і камп'ютарам. Воўс гэта і ёсць фінансавая граматынасць на бытавым узроўні.

— Калі ўжо пайшла размова пра дзядцей, то, можа, варта ў школе выкладаць які-небудзь эканамічны «лікбез»?

— Абавязкова! У Еўропе, у Амерыцы спецыяльныя курсы чытаюцца даўно, зараз такі курс уводзяць у Расіі. Асабіста я працаваў з падлеткамі ў летніку «Зубрань»: і вы ведаеце, са старшакласнікамі вельмі цікавая размова дзе менавіта пра грошы і пра тое, трэба ці не трэба іх захоўваць. З маленства людзі павінны ўмець руліваць ставіцца да грошай і разумець, што калі ты не будзеш да іх ставіцца па-гаспадарску, то іх проста не будзе.

«...Яшчэ адна прычына, чаму сучасныя людзі не могуць ашчаджаць — гэта «панты»...»

Дарчы, я заўважыў, што яшчэ адна прычына, чаму сучасныя людзі не могуць ашчаджаць — гэта «панты». Воўс у сябра курсы тэлефон, у мяне — не. І ўся індустрыя продажаў выбудавана так, каб згуляць на псіхалагічных слабасцах чалавека. Паглядаць, зараз ідзе рэклама аднаго мабільнага тэлефона: у чалавека стары тэлефон і з яго ўсе сміюцца. Ну і што? Я воўс таксама падаўся на рэкламу, купіў новы тэлефон, а зараз думаю — навошта ён мне, калі я карыстаўся толькі дзвюма функцыямі? Навошта мне было пераплачваць за астатняе? На жаль, шмат хто купляецца на хітрыкі маркетываў, а потым людзі канцы з канцамі звесці не могуць, пачынаюць эканоміць на здароўі, пачынаюць піць, зрывацца на блізкіх. Усё гэта ідзе ад фінансавай неадукаванасці.

Я воўс яшчэ выкладаю ў Рэспубліканскім інстытуте павышэння кваліфікацыі Міністэрства працы і сацыяльнай абароны спецыяльны курс для прадпрыемальнікаў-пачаткоўцаў, і час ад часу проста здзіўляюся, наколькі некаторыя прадпрыемальнікі не могуць, якія распраджацца грашовымі пільнамі. І зноў жа «панты» і краўля, «калі ў мяне будзе круты офіс і мая машына, то кліенты да мяне паябгуць адразу ж». А самая вялікая памылка старту бізнесу — калі людзі адразу пазычаюць вялікую суму грошай, не пралічыўшы, які яны яе змогуць аддаваць. Нават напісаўшы добры бізнес-план, людзі часам проста не разлічваюць розныя чыста аб'ектыўныя рызыкі — дэвальвацыю, увядзенне нейкіх заканадаўчых актаў і г. д. Ці працягваюць паспяховым вядзенні справы не ствараюць падушкі бяспекі, лічыць, што хваля спадку ніколі не прыдзе. А яна прыходзіць, і ўзнікне праблема, як аддаваць працэнты і пазыкі. Ёсць такія прыклады, калі прадпрыемальнікі, не разлічыўшы, панабіралі пазыкі і трапілі ў такія даўгавыя ямы, што было вымушчаны прадаваць усю маёмасць. Бізнес — гэта заўсёды павышэння рызыкі. Таму тут пазычальні трэба вельмі асцярожна, вельмі акуратна. А лепей па магчымасці пачынаць з малага і працаваць на сваіх грашах.

Павел БЕРАСНЕЎ.

Беларускіх ваенных у Лівіі няма і ніколі не было

Аб гэтым заявіў БЕЛТА начальнік упраўлення інфармацыі — прэс-сакратар МЗС Беларусі Андрэй САВІНЬІХ, каментуючы інфармацыю, якая з'явілася ў некастрычных СМІ, аб быццам бы затрыманых беларускіх ваеннаслужачых у ахопленай паўстанствам Лівіі.

НЕЗАРЭГІСТРАВАНУЮ ЗБРОЮ ТРЭБА ЗДАЦЬ

2 ручныя гранаты і 240 боепрыпасаў да аўтамата знаходзіліся ў скрутку, знойдзеным падчас правядзення зямляных работ. Грамадзяне, якія маюць жаданне набыць зброю на законных падставах, павінны звярнуцца ў аддзел унутраных спраў па месцы жыхарства. Той жа, хто незаконна захоўвае зброю, боепрыпасы і выбуховыя рэчывы, ужо не мае магчымасці зарэгістраваць пералічаныя — толькі перадаць яго ў рукі праваахоўных. Дадатковую інфармацыю можна атрымаць па нумарах 102 або 292 90 58.

Святлана БАРЫСЕНКА.

Поўны абзац

▲ У гарадку Блумінгтон (ЗША) сёстры-блізняты Джэсіка і Джэніфер нарадзілі дзядцей у адзін і той жа дзень. Яны выраслі разам, нават у адным пакоі, а асобна жыць сталі з 18 гадоў. Джэсіка давелася, што цяжарная, першай, а праз тыдзень высветлілася, што сястра таксама чакае дзіця. Абедавае не хацелі, каб дзедзі нарадзіліся ў адзін дзень, бо ведалі, што такое дзень нараджэння адзін на дваіх. Аднак атрымалася інакш. Спачатку схваткі пачаліся ў адной, а другая пайшла разам з ёй у бальніцу. Потым да сястры-парадзікі далучылася і другая. Джэсіка нарадзіла хлопчыка, яога назвалі Мэйсан, а Джэніфер — дачушку Адэлін.

Паводле паведамленняў карэспандэнтаў «Звязды» і інфармагенцтваў.

ЛІВІЯ БЕЗ ПАЛКОЎНІКА: усё супраць усіх?

ПАСЛЯ беспрэцэдэнтнага жарсткасі забойства лівійскага лідара багатая нафтаў «паўнаафрыканская жамчужына» можа ператварыцца ў новы Дубай ці зваліцца, як Ірак, у прорву грамадзянскай вайны. Замяжыя эксперты і СМІ на ўсе ляды каментуюць «істарычную вежу» і робяць прэгнзы аж да супрацьлеглых.

Здзіўляе разуменне некаторымі з іх «перамогі дэмакратыі» і «міжнароднага праваасуддзя»: крываваыя здымкі на грані маралі забітага лідара Джамахірыі з перадавіц газет еўрапейскія лідары ўспрынялі са стрыманым задавальненнем, а дзяржсакратар ЗША спадарыня Клінтан нават не ўваймалася ад зусім не належнага яе пасадзе «Ваўі». Белы дом жа паспяшаўся заявіць, што факт ліквідацыі Кадафі сведчыць аб аднаўленні амерыканскага лідарства ў свеце.

Меркаванні ў іншых краінах з гэтай нагоды падзяліліся. Так, міністр замежных спраў Расіі Сяргей Лаўроў заявіў, што падчас знічэння Кадафі былі парушаны Жанеўскія канвенцыі. «Мы абавязаны абалірацца на факты і міжнароднае права, — заявіў Лаўроў, — Як толькі ўдзельнік узброенага канфлікту ўзяты ў палон, у дачыненні да яго павінны выкарыстоўвацца асаблівыя працэдурны, у тым ліку неабходна быць аказваць медыцыйскую дапамогу ў выпадку ранення, прычым магцэгарычна недапушчальна яго забіваць». Аднак бяда палкоўніка ў тым, што ён вельмі мала ведаў тагога, чаго недапушчальна было б абнародаваць для урадаў некаторых заходніх дэмакратыі ў выпадку міжнароднага суда над ім. Таму лес лівійскага лідара быў вырашаны здоду да яго фактычнай гібелі, і абараніць яго не змоглі ні міжнародныя законы, ні міжнародныя арганізацыі і судовыя інстанцыі. Расійскі Цэнтр палітычных кан'юктур і з гэтай нагоды напісаў: «Ліквідацыя Кадафі — наглядны прыклад таго, што ў наш час ні адзін з лідараў дзяржавы, «нязручных» для ЗША і іх саюзнікаў, не застрахаваны ад фізічнага знічэння».

У сумніўнай «перамогі дэмакратыі» ёсць і іншыя абсалютна канкрэтныя цэны. На адной чыны вагаў — як мінімум 25 тысяч жыццяў лівійцаў, на другой — сумы выдаткаў Францыі і Вялікабрытаніі на ўдзел у

Уладзімір АЛЯКСАНДРАЎ.

ИНФОРМАЦИОННОЕ СООБЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНОВ

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ КОМИТЕТ ПО ИМУЩЕСТВУ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНОВ ПО ПРОДАЖЕ ПРИНАДЛЕЖАЩИХ РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ АКЦИЙ ОТКРЫТЫХ АКЦИОНЕРНЫХ ОБЩЕСТВ

Аукционы состоятся **7 декабря 2011 г.** по адресу: г. Минск, переулок Краснозвездный, 12.

Организатор аукционов – Государственный комитет по имуществу Республики Беларусь, г. Минск, пер. Краснозвездный, 12.

№	Полное и сокращенное наименование, место нахождения акционерного общества	Размер уставного фонда, штук акций	Номинальная стоимость акций, рублей	Доля государства в уставном фонде		Количество продаваемых акций		Начальная цена продажи акций, рублей	Размер задатка, подлежащего внесению для участия в аукционе	Время проведения аукциона
				штук акций	в % к УФ	штук акций	в % к УФ			
1.	Открытое акционерное общество «Барановичский завод Сантехпромагстрой» (ОАО «Завод СЭЗ») 225411, Брестская обл., г. Барановичи, ул. Пролетарская, 46	1 695 192	3000	1 508 335	89,0	1 508 335	89,0	12 259 283 686	1 225 928 369	9.40
2.	Открытое акционерное общество «Оршастройматериалы» (ОАО «ОСМ») 211391, г. Орша, ул. 1 Мая, 70	45 119 140	130	44 962 976	99,7	44 962 976	99,7	4 605 006 037	460 500 604	10.00
3.	Открытое акционерное общество «Рогачевстрой» (ОАО «Рогачевстрой») 247672, Гомельская обл., г. Рогачев, ул. Пушкина, дом 64	1 490 294	3300	1 487 350	99,8	1 487 350	99,8	7 353 444 891	735 344 489	10.20
4.	Открытое акционерное общество «Лантан» (ОАО «Лантан») 211026, Витебская обл., Оршанский р-н, г.п. Ореховск, ул. Белгрес, дом 37а	1 325 255	350	1 325 255	100,0	1 325 255	100,0	9 755 000 000	975 500 000	10.40
5.	Открытое акционерное общество «Островский завод «Радиодеталь» (ОАО «Островский завод «Радиодеталь») 213201, Гродненская обл., Островский р-н, г.п. Островец, ул. Набережная, дом 13	482 341	4400	477 912	99,1	477 912	99,1	3 303 386 210	330 338 621	11.00
6.	Открытое акционерное общество «Лельчицкая ПМК-103» (ОАО «Лельчицкая ПМК-103») 247841, Гомельская обл., г.п. Лельчицы, ул. Ленина, дом 48	7 744 890	1300	7 618 530	98,4	7 618 530	98,4	11 480 584 441	1 148 058 444	11.20
7.	Открытое акционерное общество «Бобруйсксельмаш» (ОАО «Бобруйсксельмаш») 213823, Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Орловского, дом 20	853 947	4200	835 373	97,8	835 373	97,8	9 819 665 827	981 966 583	11.40
8.	Открытое акционерное общество «Червенский леспромхоз» (ОАО «Червенский леспромхоз») 223210, Минская область, Червенский район, г. Червень, ул. Советская, 47	262 451	10000	235 264	89,6	235 264	89,6	5 500 000 000	550 000 000	12.00
9.	Открытое акционерное общество «Рогачевжелезобетон» (ОАО «Рогачевжелезобетон») 247250, Гомельская обл., г. Рогачев, ул. Беллинского, дом 56	3 906 578	4400	3 903 096	99,9	3 903 096	99,9	27 360 000 000	2 736 000 000	12.20
10.	Открытое акционерное общество «Управляющая компания холдинга «Забудова» (ОАО «Управляющая компания холдинга «Забудова») Минская обл., Молодечненский р-н, пос. Чисть, ул. Заводская, 1	6 380 755	5944	3 727 656	58,5	1 304 987	20,5	33 426 000 000	3 342 600 000	12.40
11.	Открытое акционерное общество «Брестский радиотехнический завод» (ОАО «БРТЗ») 224030, г. Брест, ул. Московская, д. 248	395 909	6000	341 104	86,2	341 104	86,2	31 791 840 000	3 179 184 000	14.00
12.	Открытое акционерное общество «Гомельский Техноприбор» (ОАО «Гомельский Техноприбор») 246029, Гомель, ул. Карбышева, 9	640 124	3300	634 183	99,1	634 183	99,1	8 319 360 000	831 936 000	14.20
13.	Открытое акционерное общество «Научно-производственное опытно-конструкторское бюро машиностроения» (ОАО «НП ОКБ машиностроения») 210602, г. Витебск, пр. Фрунзе, 81	414 340	3300	412 101	99,5	412 101	99,5	12 609 772 800	1 260 977 280	14.40
14.	Открытое акционерное общество «Могилевтранс» (ОАО «Могилевтранс») 212013, г. Могилев, Гомельское шоссе, 5	86 923	39000	21 730	25,0	21 730	25,0	3 691 716 000	369 171 600	15.00
15.	Открытое акционерное общество «Стройгаз» (ОАО «Стройгаз») 224028, г. Брест, ул. Купалы, 108/1	112 818	2400	56 522	50,1	56 522	50,1	6 300 429 600	630 042 960	15.20
16.	Открытое акционерное общество «Промжилстрой» (ОАО «Промжилстрой») 212035, Могилевская обл., г. Могилев, пр. Шмидта, дом 55	1 544 657	3300	1 528 957	99,0	1 528 957	99,0	35 951 520 000	3 595 152 000	15.40
17.	Открытое акционерное общество «Минскембель» (ОАО «Минскембель») 222013, г. Минск, ул. В. Хоружей, дом 25	5 225 747	140	5 172 429	99,0	5 172 429	99,0	98 198 160 000	9 819 816 000	16.00
18.	Открытое акционерное общество «Строймаш» (ОАО «Строймаш») 220033, г. Минск, ул. Рыбалко, дом 26	1 544 731	8000	526 165	34,1	526				

«ЧАМУ ДЛЯ ўСІХ САЛОМА БЯСПЛАТНАЙ БЫЛА, А ДЛЯ МЯНЕ — ЗА ГРОШЫ?»

Пра гэтае пытанне можна каротка перадаць сутнасць звароту ў рэдакцыю жыхаркі вёскі Бабрункі Вяложынскага раёна Марыі Ігнатаўны Астаповіч.

— Яшчэ нядаўна колы ахвотны мог узняць на полі гаспадаркі саломы стобкі, лобкі яму было патрэбна. І бясплатна. Чым людзі і карысталіся, вывозячы тую салому ўласным транспартам. Калі ж я нядаўна звярнулася з просьбай выпісаць мне чатыры рулоны саломы, кіраўнік гаспадаркі наклаў рэзалюцыю: дастаць салому пасля аплаты за яе і дастаць. Чаму так? Вось мне выпісалі паперу, дзе ўказана, што гадзіна працы пагрузчыка каштуе 87 910 рублёў. Яшчэ 52 240 рублёў — гэта плата за дастаць. З гэтымі лічбамі спрачачна не буду і гатовая іх аплаціць, бо ўласнага транспарту не маю і разумею, што паслугі тэхнікі каштуюць грошай. Але вось за наступную лічбу — 76 800 рублёў — гатовая пазмагачка. Менавіта стобкі я павінна заплаціць за саму салому, — увяла нас больш падрабязна ў курс справы Марыя Ігнатаўна.

— Гэта не так, салому нікому бясплатна не давалі, — адразу парывае ў гэтай сваёсаблівай звычайнай спрэчцы словы жанчыны (асабіста пагаварыць з кіраўніком гаспадаркі ў яе, паводле заўвагі самой Марыі Ігнатаўны, не атрымалася) выканаўца абавязка ды-

рэктара ААТ «Суднікоўскі» Браніслаў ГРЫНЕВІЧ. — Трохі раней былі праблемы з транспартам, ды і паслугі яго сёння — нятаннае задавальненне. Вы ўявіце сабе, што кожнаму ахвотнаму трэба развезці па адным-два рулоны саломы, ды яшчэ і ў двор завезці. Выходзіць, каб даставіць 20-30 рулонаў, трактар з прычэпам будучы заняць увесь дзень. Таму было знойдзена такое выйсце: ахвотнікі бяруць салому на ўмовах самавывазу, не аплачваючы адразу яе кошт. Літаральна днямі я даў каманду падлічыць — хто колькі павінен за салому — і ў бліжэйшы час утрымаць гэтыя сродкі з работнікаў. Па салому ў гаспадарку звярталася не так ужо і шмат людзей, практычна ўсе яны былі або цярперашнімі або колішнімі працаўнікамі. Дарэчы, каб не тое рашэнне, 50 працэнтаў саломы яшчэ б ляжала ў полі.

Далей Браніслаў Эдуардавіч дадаў, што нашай заўняці пасля ўнясення падлічанай сумы тут жа даставяць салому. Пры гэтым, гаворачы пра кошт транспартных паслуг, зноў нагадаў пра цану на паліва. А кошт саломы? На гэтую заўвагу Браніслаў Грыневіч адказаў, што ў адным рулоне — 400 кілаграмаў саломы. Таму цана за чатыры рулоны ў 76 тысяч — цалкам даступная, «яна агульная па раёне».

Сяргей РАСОЛЬКА.

Пытальнік

ШТО САБОЙ УЯЎЛЯЕ СЛУЖБА ў РЕЗЕРВЕ?

Я з'яўляюся пастаяннай падпісчыцай вашай газеты, чытаю ўсе рубрыкі. Мне вельмі падабаецца рубрыка «Пытальнік», і я хацела б таксама задаць сваё пытанне.

Што сабой уяўляе служба ў резерве? Каго на яе прызваюць і як на яе трапіць? Сын хутка ісці ў армію, звярталася ў райваенкамат па месцы жыхарства накіраваў такой службы, аднак зразумелага адказу не атрымалі. Па чутках, на службу ў резерв можна трапіць толькі па блату. Сын працуе ў Мінску на трактарным заводзе і звычайна вучыцца ў каледжы. Спадзяюся на адказ праз вашу газету.

(Па просьбе заўняці прызвішча і дакладны адрас жыхарства не ўказваем), Мядзельскі раён

З просьбай даць падрабязны адказ на зпыт чытачкі рэдакцыі «Звязды» звярнулася ў Міністэрства абароны. У галюнным упраўленні ідэалагічнай работы на ліст маці будучага салдата падрыхтавалі наступныя звесткі.

«Інфармуем вас, што:

1 Служба ў резерве — від ваенскай службы, які ўяўляе сабой навучнае грамадзянства ў ваенных частках, іншых арганізацыях Узброеных Сіл ці транспартных войскаў Рэспублікі Беларусь на занятках і вучэбных зборах у мэтах атрымання імі ваенна-ўліковай спецыяльнасці без прызначэння працоўнай дзейнасці.

Пры знаходжанні на занятках ці вучэбных зборах, што вызначаюцца праграмамі падрыхтоўкі рэзервістаў, апошнія маюць статус ваеннаслужачых, што праходзяць

насласны і Мінскага гарадскога выканаўчага камітэтаў;

2 Празвішкі, у якіх складанае сямейнае становішча, але якія не маюць па гэтай прычыне права на адтэрміноўку ад прызыву на тэрміновую ваенную службу.

3 Тэрмін службы ў резерве залежыць ад узроўню адукацыі і вызначаны:

— для грамадзян, якія не маюць вышэйшай адукацыі, — тры вучэбныя гады;

— для грамадзян, якія маюць вышэйшую адукацыю, — два вучэбныя гады;

— для грамадзян, што прайшлі навучанне на ваенных кафедрах ці факультэтах па праграмах падрыхтоўкі малодшых камандзіраў і здалі вызначаныя праграмы падрыхтоўкі іспыты, — адзін навучальны год.

Год службы ў резерве залічваецца рэзервісту пасля праходжання поўнага курса заняткаў і вучэбнага збору для адпаведнага навуцальнага года і здачы кваліфікацыйных экзаменаў.

Працягласць ваенных збораў, што праводзяцца два разы на год, залежыць ад ваенна-ўліковай спецыяльнасці, якую атрымлівае рэзервіст, і ў сярэднім складае ад 25 да 40 сутак».

Кватэрнае пытанне

ЗАБУДОУШЧЫК МОЖА...

Мы распачалі будаўніцтва кватэры па дагаворы долевага ўдзелу, аднак чарговы ўзнос у сувязі з пагаршэннем фінансавага становішча ўнесці не змоглі...

Цяпер мык прапануючы працу па кантракце за межамі Беларусі, што, спадзяёмся, дазволіць аддаць даўгі і ў тым ліку забудоўшчыку і ў далейшым у іх не ўлазіць. Аднак гэта будзе з пачатку 2012-га, а зараз... Якія санкцыі да нас могуць прымяніць?

В.І., г. Мінск

Парадак аплаты долшчыкамі кошту жытля, якое будзеца, прадугледжаны Правіламі заключэння, выканання і скасавання дагавора стварэння аб'екта долевага будаўніцтва (зацверджаны Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 15 чэрвеня 2006 г. № 396). Долшчыкі абавязаны ўносіць грашовыя сродкі ў памерах, парадку і тэрміны, якія прадугледжаны ў дагаворы стварэння аб'екта долевага будаўніцтва.

У прыватнасці, калі ў адпаведнасці з дагаворам аплата ажыццяўляецца па графіку плацяжоў (па плацежных документах, якія штомесяц прадстаўляе забудоўшчык), то неўнясеныя долшчыкам плацяжоў у поўным аб'ёме на працягу двух перыядаў (месяцаў) запярэжваюць падставы для прад'яўлення забудоўшчыкам патрабавання аб скасаванні дагавора.

Віктар САВІЦКІ.

БЕЛАРУСКІЯ ПАЭТЫ — НА ЭСПЕРАНТА

Гэта прыемна здзіўля мяне і выклікала журналісцкую цікавасць. Захацелася пазнаёміцца з аўтарам кнігі, каб высветліць, чаму ён і адмежных паэтаў выбраў так многа беларускіх?

Ад старшын Саюза эсперантыстаў Літвы Повілас Ягравас даведаўся, што Пятрас Чаляўскас з'яўляецца адным з самых вядомых літоўскіх эсперантыстаў, доўгія гады ён рэдагаваў часопіс эсперантыстаў Litova stela («Літоўская зорка»). Даведаўся, што саюз выпусціў кнігу, аддаючы належамае яго васьмідзясяцігадоваму юбілею, што ён цяпер на пенсіі і жыве ў гарадку Швекшана, непадалёк ад Балтыйскага узбярэжжа.

«Акрамя таго, стваральнік эсперанта Людвіг Заменгоф родам з Беластоцкіны, з зямлі Вялікага Княства Літоўскага. Таму і літоўцы, і беларусы павінны падтрымліваць свайго земляка», — з усмешкай сказаў П. Ягравас.

Цяпер адлегласць у 300 км не з'яўляецца перашкодай. Вось што мне сказаў Пятрас Чаляўскас: «Пазію на эсперанта я перакладаю даўно. З большага, зразумела, літоўскіх паэтаў. З беларускіх я лепш ведаў Янку Купалу і Якуба Коласа. Сітуацыя змянілася з 1975 года, калі я пачаў наведваць злёты эсперантыстаў. Там сустраўся з вядомым беларускім эсперантыстам і вялікім аматарам пазіі мінчанінам Адамам Паўлюкаўцом. Яму прыйшло ў галаву ў Мінску выдаць анталогію беларускіх пазіі на эсперанта. Ён ведаў маю любоў да пазіі, і папрасіў падтрымкі, каб і я пачаў перакладаць беларускіх паэтаў на эсперанта.

Нядаўна мне ў рукі трапіла цікавая кніга «Из мюей эсперанто-коробки» (El mia esperanta skatolo), якую выдаў Саюз эсперантыстаў Літвы. Яе аўтар — Пятрас Чаляўскас. У тоўстую (520 старонак) кнігу аўтар уклаў усё, што напісаў на эсперанта, за доўгія гады жыцця. Чаму гэта кніга можа зацікавіць беларускага чытача? Таму што ў ёй ёсць пераклады пазіі дванаціці беларускіх паэтаў. У дадатак да дзясяткаў літоўскіх паэтаў, побач з Адамам Міцкевічам, Шата Руставелі, Сяргеем Ясеніным ёсць і Янка Купала, Якуб Колас, Мікола Хведаровіч, Антон Бялёвіч, Ніна Тарас, Янка Непалавіч, Пімен Панчанка, Алякс Бацька, Пятро Прыходзька, Мікола Гамолка, Юрас Свірка і Рыгор Барадулін. Вершы аднаго з іх — Міколы Хведаровіча — «На Літоўскай зямлі» (Sur la tera litova) і «Прыватныя, Балтыя!» (Korsaluton, Baltmaro!) прывесічаны Літве.

Пра гэты творчы стасуны піша ў сваім артыкуле «Мова эсперант» і А. Паўлюкавец: «...у 1974 годзе было вырашана правесці конкурс на пераклад беларускіх пазіі, які прынёс вялікі плён. У конкурсе ўзялі ўдзел Пятрас Чаляўскас і Ангеле Юдзіцкене з Літвы, Клара Рабіновіч з Украіны, Н. Данаўскі з Латвіі, Р. Грыншлан з Узбекістана і шмат іншых вядомых эсперантыстаў. Было падрыхтавана тры выпускі «Беларускіх пазіічных сшыткаў» (па 30 экз. машынапісу кожны). Пазней большасць з гэтых перакладаў была надрукавана ў часопісах Балгарыі, Чэхаславакіі, Венгрыі, ГДР».

Дарэчы, калі мы ўжо пачалі гаварыць пра літоўскіх эсперантыстаў — перакладчыкаў беларускіх паэтаў, трэба адзначыць і вільнюсца Бенціёла Берына. Ён пераклаў вершы Янкі Купалы, Якуба Коласа і Максіма Танка. Ён таксама сабраваў за А. Паўлюкаўцом, які гэтыя пераклады змяшчаў у сваю кнігу.

Вітаўтас ЖЫМАНТАС, карэспандэнт «Звязды», г. Вільнюс.

Жывое кіно ў вулеі «3D»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— А чым я магу прывабіць турыстаў? — перапытае гаспадар-пчяляр і наш даўні падлісцэ, — азіраў на Лагойшчыне нямя, лясю мала. Хіба што высокімі пагоркамі ды глыбокімі ярамі. Але гэтым ці зацягнем да сабе на адпачынак? Калі на Браслаўшчыне каля 150 аграпярэдд, дык на нашых пагорках і двух дзясяткаў не налічыць. Затое пчялярю тут!

Па словах Селяха, у Лагойскім раёне цяпер «пчяляр на пчялярні». Куды ні кінь — «вулічкі». Праўда не ва ўсіх халяе цярэння займацца гэтым па-сапраўднаму. Ён жа — прафесійналы мядовай справы. Любіць яе, разумее, і па характары працавіты, што тая пчала. Па-першае, у дзяцінстве першыя ўрокі атрымаў ад бацькі. Па-другое, скончыў вядомую пчялярскую ўстанову — Смілавіцкі саўгас-тэхнікум. Па-трэцяе, набыў багаты вопыт на саўгаснай пчялярскай пасадзе. Па-чацвёртае, за некалькі гадоў колькасць пчоласем'яў на ўласнай сядзбе даўдэ да сямідзясяці. Па-пятае... Адным словам, сам што ні ёсць — жывы музейны экспанат. Заставалася стварыць музей».

— Тры гады назад, калі адважыўся на стварэнне аграпярэддзі, з жонкай і дзецьмі вырашылі, што нашай фішкай

будзе «пагляд пчол». Я прыдумаў розныя хітрыя штучкі. Не толькі «частаваць» дзетка дымам з дымара, але і, зрабіўшы экскурсу на гаспадарку і пазнаёміўшы з жыццём пчол, пасадзіць гасцей за стол, накласці кожнаму ў шклянку меду і наліць гарбаты з зёлак. Дзе яны так яшчэ пачастуюцца? Для гэтага ў мяне ёсць спецыяльная альтанка-пачастуха.

Госці-турысты падзяліліся на дзве групы. Адны па пчялярскіх сцэжках паўдэ гаспадар, распавядаючы, як пчолы збіраюць нектар, што робіць пчяліная матка, навошта ў сотах заводзяцца трутні. Другая частка дзятчэй тым часам адправілася глядзець плаціну і хатку бабра. У двух сотнях крокаў ад сядзбы б'яжыць вузкая Гайна, і там нядаўна пасяліўся гэты асяржонны будынак. Але спачатку зазірнулі ў колішні хля, а цяпер — «музей побыту беларускай вёскі». «Зазірнулі» — мякка сказана. Дзве настаўніцы і экскурсавод — жонка пчяляра Наталія Міхайлаўна, ледзь вывелі малых з памшаньня, бо кожны з іх хацеў патрымаць у руках усё сабраныя рэчы. А яшчэ кажучы, што наша этнаграфія — гэта банальна. Бачылі б вочы гэтых дзятчэй Прудымі этнаграфіі ўвешаны, застаўлены і ўсланы ўвешаны. Будзем так.

— Душа балела, калі вясцоўцы выкідалі старыя рэчы, — кажа гаспадыня. — Збіралі, не ведаючы, што некалі створым музей.

Але і гэта яшчэ не ўсё. Ёсць у мядовай гаспадарцы зусім нечаканы аграпярэддзіны аб'ект — воку у клеццы! Нават два ваўкі.

Нарэшце паўсотні гарадскіх выхаванцаў сядзіць у вясковай альтанцы (уяўляецца памер гэтай альтанкі?) на лавах абалал доўгіх сталаў. Пасля бульбёны ў мундзірах і гарачыя біліну з тварога гаспадары расстаўляюць шклянчкі з мёдам. Кожнаму роўна 30 грамаў і шклянку духмянай гарбаты. Шчочкі ў дзетка яшчэ больш ружавеюць, хутчэй за ўсё, па дарозе на Мінск яны будучы соладка спаць.

— Як ні дзіўна, турысты едуць да нас да самых маразоў, да снегу. Жывыя пчолы, якіх мы заўсёды паказваем, робяць на іх неверагоднае ўражанне. Пчолы — нашы сапраўдныя памочнікі, — кажа Сяргей Селях.

І ніколі ў словах пчяляра пра памочнікаў не сумняваюцца, бо кожны тыдзень ён адрапраўляе ў сталічную паліклініку скрыні з пчоламі для медыцынскіх патрэб у якасці алігэрапіі.

Анатоль КЛЯШЧУК. Фота аўтара. Лагойскі раён.

Падрабязнасці

«СУПРАЦЬ ПАЖАРНЫЯ» ТЫТУНЬ І БЯЛІЗНА

ЦІ АДКАЗНАСЦЬ — ШТО ВІРАТУЕ АД ПАЖАРУ?

З 17 лістапада ў краінах ЕС уступае ў сілу закон, згодна з якім абсалютна ўсе цыгарэты будучы вырабляцца па спецыяльнай тэхналогіі і мець «памешаную» сіхнінасць, да ўзгарання: цыгарэтная папера ў іх будзе прамоная ў двух месцах спецыяльным растварам, які менш прапускае кісларод. У такіх месцах гарэнне замаруджваецца і цыгарэта гасне, калі курцы не зацягнуць ў гэты момант. Адпаведна здымаецца рызыка ўзгарання прадметаў, на якіх можа аказацца запаленая цыгарэта. Такія тытунёвыя вырабы ўжо прадаюцца ў некаторых краінах свету, напрыклад, у некаторых штатах ЗША,

у Фінляндыі, у Аўстраліі. Здавалася б, на першы погляд, дробязь, так? Што гэта за тэма — цыгарэты са спецыяльнай паперай? Але так можна падумаць, калі не ведаць сумнай статыстыкі: у Беларусі больш за палову ўзгарання ў жылых дамах адбываецца з-за незатушаных цыгарэт. Ахвярамі ў такіх выпадках становяцца каля 70 працэнтаў ад агульнай колькасці загінуўшых на пажарах... Сёння гэта «цыгарэтным» тэму мы абмяркоўваем са старшым інспектарам Цэнтра даследаванняў у галіне бяспекі жыццязабеспячэння Міністэрства па надзвычайных сітуацыях Алегам МАЛЕВІЧАМ.

Janka Kupala (1882 – 1942) KVERKO

Brançojn etendinte Sur dezerta tero, Ĝi soleca kreskas Fore en libero. Kiel car' kronita, Pri nenio pensas — Ĉu tempesto ĝemas, Ĉu venteg' atencas.

Sur la sama loko Noktas ĝi kaj tagas; Kantojn, kiujn aŭdis, Kaj legendojn krakas. Jam radikoj nudaj, Meze vasta kavo... Staras kaj dormetas Faltoplena avo.

Vi ekkantu al mi tian kanton, Ke bruligu min vorta river', Ke elcerpu el mi tutan kvanton Da mizero kaj homa sufer'.

Diru vi, kia viv' mallibera, Kiel ĵugo sufokas, angor', Kiel strebas animo al vero, Kiel vane la viv' pasas for.

Tiun marĉon, nomatan la vivo, Vi ekkuru ĝis fundo sen tim' — Ludu koro laŭ nova motivo, Sonu koredoj de nia anim'.

Vi ekkantu al mi tian kanton, Kiu fulmus timige sen ĉes', Kaj bruligos mizeron kreskantan, Tondrus kiel printempa promes'.

— Алег, а што нам перашкаджа пераніць межамі вопыт? — Спраўды, калі знойдзены дзейсны сродак у барацьбе з «цыгарэтнымі» пажарамі, чаму іх не скарыстаць? Аднак гэтым перашкаджае цыгарэты. Як аказалася, пры выкарыстанні самазатухоачай паперы французскай вытворчасці рознічны кошт пачка цыгарэт выявіўся ў тры-чатыры разы. Натуральна, для айнаўных курцоў гэта будзе адсутнасць спецыяльнай паперы для цыгарэт займаюцца яшчэ толькі ў ЗША. Але амерыканскі аналаг яшчэ даражэйшы.

— А спробаў самім распрацаваць патрэбнае не было? — Вы маеце рацыю, распрацоўка айнаўных паперы для «супрацьпажарных» цыгарэт была б выйсцем. Аднак для гэтага патрэбны час. Балазе, пачатак таму пакладзены: пытанне аб распрацоўцы самазатухоачных цыгарэт уздымалася сёлета ў маі на Савеце Міністраў і было ўключана ў Рэспубліканскі план мерапрыемстваў па папярэджанні пажараў і гібелі людзей на іх на 2010-2012 гады.

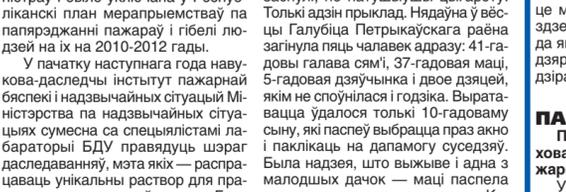
У пачатку наступнага года навукова-даследчы інстытут пажарнай бяспекі і надзвычайных сітуацыяў Міністэрства па надзвычайных сітуацыях сумесна са спецыялістамі лабараторыі БДУ правядуць шэраг даследаванняў, мэта якіх — распрацаваць унікальныя рэствор для прамоначыя цыгарэтная паперы. Гэты рэствор, маючы супрацьпажарныя ўласцівасці, не павінен шкодзіць здароўю і ўплываць на смакавыя характарыстыкі тытунёвых вырабаў.

— Выпуск цыгарэт па спецыяльнай тэхналогіі — адзіны спосаб скарачэння колькасці пажараў? — Давайце падзелім вашу пытанне на дзве часткі. Калі вы маеце на ўвазе ўсё тэма ж тэхналогіі... Яшчэ адным спосабам знізіць лічбу пажараў, якія ўзнікаюць пры курэнні ў ложку, магла б стаць пасцельная тэмпература, якая мае больш высокую тэмпературу загарання. Міністэрствам па надзвычайных сітуацыях сумесна з канцэрнам «Беллетграм» ужо вядуцца работы па стварэнні супрацьпажарнай бялізны. Як і ў выпадку з

цыгарэтамі, поспех будзе залежаць у першую чаргу ад канчатковага кошту слабаўзгаральных пасцельных рэччу. Такім чынам, ці будучы выкарыстаны на практыцы новаўвядзеныя, якія мы разгледзелі, пакажа час. Але я хачу сказаць пра іншы бок пытання, які мае адносіны да ўсіх курцоў і не патрабуе ніякіх матэрыяльных укладанняў дзеля бяспекі саміх гэтых людзей і членаў іх сем'яў. Кардынальна змяніць сітуацыю і зменшыць колькасць ахвяр можна будзе толькі тады, калі курцы ўсядоўме асабістую адказнасць за жыццё блізкіх ім людзей. Памылкова думаць, што аматары пакурцы ў ложку не здагадваюцца пра небяспеку сваёй звычкі. Але ім прасцей думаць, што сітуацыя заўсёды знаходзіцца пад кантролем. Менавіта гэтая саманадзейнасць, асабліва ўмоцненая дозай алкаголю, і робіць прычынай пажару. За дзевяць месяцаў года з-за неасцярожнага абыходжання з агнём у краіне загінула 650 чалавек. Большасць з іх заснулі, не патушыўшы цыгарэты. Толькі адзін прыклад. Нядаўна ў вёсцы Галубіца Петрыкаўскага раёна загінула пяць чалавек адразу: 41-гадовай галава сям'і, 37-гадовай маці, 5-гадовай дзяўчыцы і двое дзяцей, якім не споўнілася і годка. Выратавацца удалося толькі 10-гадоваму сыну, які паспеў выбрацца праз акно і паклікаць на дапамогу суседзяў. Была надзея, што выжыве і адна з малодшых дачок — маці паспела перадаць яе праз акно суседзям. Калі жанчына зноў знікла ў дыме, каб паспрабаваць выратаваць яшчэ каго з родных, абрынуўся да дома. Наступным днём у балычцы памерла ад атрымання алёкві і траўмаў цудам выратаваная дзюўчынка. Расследаванне прычын пажару паказала, што ўзгаранне адбылося з-за незатушанай цыгарэты, ад якой пачалі тлець пасцельныя рэчы... Гэта жудаснае здарэнне ў чарговы раз пацвердзіла, што агонь не шкадуе ні дарослых, ні дзятчэй. Таму людзі, якія працягваюць выпрабоўваць свой лёс і лёсы блізкіх людзей і гуляць з-за сваёй небяспечнай звычкі курцы ў ложку, павінны памятаць: стаўка ў такой гульні — жыццё.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ШАЛЁНЫЯ КАВУНЫ, ЗОМБЫ І НЯЧЫСЦІКІ

гулялі па Мінску ў ноч з 31 кастрычніка на 1 лістапада — сталічная моладзь адсвяткавала Хэлоўін.

Фота Марыны БЕГІНЬКАВАЙ.

Факт

ЗАМЕСТ Б/К ЗАПЧАСТАК — АЎТОБУСЫ

Буйную партыю кантрабанды затрымалі супрацоўнікі Мінскай рэгіянальнай мытні на чыгуначнай станцыі Маладзечна. Пад выгледам былых ва ўжыванні аўтамабільных запчастак зламніскі спрабавалі вывезці на тэрыторыю Мытнага саюза некалькі аўтабусаў і аўтамабіль.

Як паведаміў начальнік мытнага паста «Маладзечна» Вітал Калачык, тавар накіроўваўся чыгуначным транспартам з Літвы праз Беларусь у Казахстан. Акрамя таго, гэтым жа эшалонам накіроўваліся заўважаныя як кузавы два ўкамлектаваныя аўтабусы маркі «Мерседэс Бенц». Пры разборы выявілі, што на самой справе для маскіроўкі з іх былі толькі зняты лабавое шкло і фары. У сувязі з заўважанымі звесткамі таварасправадчальных дакументаў аб таварах тэхніка, ацаненая ў 630 млн рублёў, таксама канфіскавана.

Аляксандр ЯРАШЭНКА, «Мінск—Навіны».

АХВЯРЫ АВАРЫІ І ІХ ВІНОЎНІКІ — ЗУСІМ МАЛАДЫЯ ЛЮДЗІ

У Магілёўскай вобласці вынесены прысуды двум кіроўцам

У сёлётным красавіку ў Чэрыкаве адбылася трагічная аварыя: 20-гадовай жыхар раённага цэнтра не справіўся з кіраваннем «Аўдзі». Аўтамабіль выехаў на ўзбочыну і ўдарыўся ў дрэва, у выніку загінуў 20-гадовы пасажыр. Суд прызнаў кіроўцу вінаватым у аварыі і прызначыў у якасці пакарэння працяжную работу на 2 гады (з утрыманнем дзясятай часткі заробку ў даход дзяржавы) і пазбавіў права кіраваць транспартным сродкам на 3 гады.

Падобны выпадак, які здарыўся ў красавіку паблізу вёскі Лебядзінка Бялыніцкага раёна, таксама стаў прадметам разбору ў судзе.

З кіраваннем «ВАЗа» не справіўся 23-гадовы вадзіцель: аўтамабіль з'ехаў у кювет, ударыўся ў прыдарожнае дрэва. Кіроўца атрымаў траўмы, а 20-гадовы аднакласнік загінуў на месцы. Суд і ў гэтым выпадку прызнаў кіроўцу вінаватым і пазбавіў яго волі на 3 гады, а права кіравання аўтамабілем — на 5 гадоў.

Ілона ІВАНОВА.

КОЛЬКІ ВЯРОВАЧЫ НІ ВІЦЦА...

На тры гады пазбаўлены волі былі выканаўца абавязкаў дырэктара ААТ «Рэчыцкая кераміка». Таксама па рашэнні Рэчыцкага суда на працягу тых гадоў ён не зможа займаць пасады, звязаныя з выкананнем арганізацыйна-распарадчых і адміністрацыйна-гаспадарчых работ, паведамлілі ў прэс-групе ўпраўлення КДБ па Гомельскай вобласці. Грамадзяніна прызналі вінаватым у атрыманні хабару і страчце маёмасці. Свае карыстанні і службовыя злычынствы муж

ЯНЫ МНЕ ПРА ПРАЦЭНТЫ, Я ІМ — ПРА РУБЛІ

КАМБАЙН АДРАМАНТАВЦЫ НЕ ЗМАГЛІ

Мне некакая спатрэбіся крэдыт на камбайн... Зразумела, кухонны. Нейкім «шудам» падчас мыцця посуду знікла адна з дэталей. Як ні шукалі, так і не знайшлі. Мама майх дзяцей пасля некалькіх гадоў няўдалага шукання вала (менавіта такую назву, я потым высветліў, мае гэтка дэталю) наставіла пытанні рубам: ці шукай далей, ці купляй новы камбайн. Вядома, звяртаўся па дапамогу ў сэрвісны цэнтр пасля таго, як доўга даяваўся шукаць яго. Віцэбск, няхай і абласны цэнтр, але ж, як высветлілася, наконт рамонту апаратуры, як ні дзіўна, тут яшчэ «поле не арана» для ініцыятыўных людзей, якія маглі б заняць сваю нішу на адпаведным рынку паслуг. У прыватнасці, у нашай канкрэтнай гісторыі праблема ўзнаўляўся з рамонтан 3-за таго, што мадэль нашага камбайна — звыш 15 гадоў. Адаведна, запасныя часткі ў сэрвісных цэнтры заказваць адмовіліся. У іншай «канторы», якая займаецца рамонтам бытавой тэхнікі ішчэ з савецкіх часоў, рамонтуючы чамусьці толькі беларускую тэхніку. Восі і думаю: можа, насамрэч лепш купіць беларускае? Адзін спец параўў купіць з рук так ж камбайн і проста дастаць з яго вал на замену. А колькі для гэтага спатрэбіцца часу?

У выніку пасля блукання па розных сэрвісных цэнтрах было вырашана, што сітуацыю выратава толькі крэдыт.

«МЫ КРЭДЫТЫ НЕ ДАЁМ. ЧАСОВА»

Не буду пісаць назвы банкаў, каб не рабіць ім рэкламу ці наадварот. Тыя, хто звязваўся з банкамі, зразумела, пра якія ідзе размова. Навічкі смела могуць запытаць пра гэта аўтара ў сваім лісьце, які можна даслаць на адрас рэдакцыі — паджака. Больш вярбных у «кредытній справе» вучыць не трэба, думаю, хаця...

Асабіста ведаю нямяла людзей, якія заўсёды выплачваюць крэдыты. Не паспеець выплаціць адзін, бяручь другі і гэтак далей. Каму стаў былі паранальна прымальныя, чаму было і не браць? Хоць, зразумела, што банку першую чаргу зацікаўлены зарабляць на крэдытах, а не «ўваходзіць у сітуацыю і быць добрым».

У першым з камерыцыйных банкаў, у офіс якога я зашоў, адразу пацкавіліся: ці браў я раней у іх крэдыт? Ці ёсьць у мяне іх банкаў-

Выпрабавана на сабе

З АРАЗ звычайным грамадзянам з сярэднім заробкам і менш брощ крэдыт у банку — задавальненне дарогае. У прамым сэнсе. А што рабіць, калі і спраўды без крэдыту няк? Жыццё ж працягваецца, нягледзячы на высокую стаўку рэфінансавання, скачкі курсу валют і гэтак далей. Ускае раптам можа здарыцца. А запасычыць параўнальна немальна грошы — на ўзроўні месячнага заробку, напрыклад — няма ў каго.

ская картка? Пачуўшы адмоўны адказ, прывабная дзяўчына сказала, што мне ў такім выпадку крэдыт не свеціць. Што тычыцца старых правераных кліентаў, паводле яе слоў, нават ім не выдаюць часова крэдыты навуным грашыма, а толькі шляхам пералічэння на банкаўскую картку. Вядома, іх банка.

ДАВЕДКА АБ ДАХОДАХ НЕ ПАТРЭБНА

У тым банку мне адразу прапанавалі ўзяць дадому анкету кліента. Аж тры аркушы. А чаму, між іншым, самі не могуць аформіць па маіх словах, калі вырашу браць грошы?

Самы «народны (вядома ж, дзяржаўны), банк» здзіўліў тым, што калі патэлефанавалі ў крэдытны аддзел, не пачуў нічога. Потым сціплае «ало». А дзе ж «стыль, этыка работы» з кліентамі? Чаму не адказаць адразу: «Крэдыты аддзел»? За суму крэдыту два мільёны мне прыйдзецца ў гэтым банку на працягу трох гадоў штомесяц выплачваць прыкладна па 122 тысячы рублёў. Ужо больш чарпма. Але ж абавязкова трэба знайсці таго, хто за мяне паручыцца. А зараз народ неахвотна ідзе на такі падзвіг. Нават сябры, таварышы, што было асабіста праверана. І чаму гэты банк не можа мне дапамагчы без «траціяй асобы», калі ў свей час я браў туд крэдыт і выплаціў усё, што патрабавалася?

У яшчэ адным дзяржаўным банку мяне здзіўлілі яшчэ больш. Нягледзячы на тое, што я іх кліент, маю нават дзве банкаўскія карткі, таксама не «аказалі вялікага даверу». Калі ніхто за мяне не паручыцца, буду выплачваць штомесяц 241 тысяччу рублёў, а калі паручыцца — толькі 110 тысячч... Парадавала тое, што, як кліенту банка, мяне не патрэбна даведка з месца працы аб даходах. Зразумела, банкіры ведаюць, колькі я зарабляю, бо на іх фірменную картку трапляюць мае грошы.

Апошні банк, куды звярнуўся па каментарыі, зараз актыўна вяртае на рынку банкаўскіх паслуг. Рэкламныя ролікаў пра гэты банк зараз шмат паказваюць па тэлебачанні. Што спадбаваць, за тры гады два мільёны рублёў штомесяц буду выплачваць, калі не памыляюся, 131 тысяччу рублёў. А калі знайду паручыцеля, на адзін працэнты пункт менш. Вельмі надзірна.

КАРЬНЫСЦЫ ПАРАДЫ

ВАЖНА! Вам гэта можа спатрэбіцца. Наколькі я зразумеў, самыя дарэгія крэдыты тыя, якія афармляюцца непасрэдна «на

месцы» — пад закупку таго, што вам трэба, у гандлёвых цэнтрах. Той жа банк можа на «падмануць»: калі папрасіце аформіць грошы на картку. З той жа карткі, дарэчы, усё грошы адразу можна не здымаць. Такім чынам, будзеце аплачваць толькі тую крэдытную суму, якой ужо скарысталіся.

Калі будзеце здымаць наяўныя грошы, узятыя ў крэдыт, прыйдзецца вам заплаціць за «камсію» — гэта мяне ў адным з банкаў растлумачылі.

Калі грошы вырашылі ўзяць на больш працягі тэрмін, адпаведна больш заплаціце банку за карыстанне крэдытам.

Паручыцель — гэта «святло». Во каму помнікі ставіць неабходна! Не пашкадуеце часу, пашукайце сярод сваіх знаёмых тых, хто «рызыкне» і дапаможа вам. Я ўжо маю рэальны вопыт. Паручыцеля можна зацікаваць тым, што, калі яму спатрэбіцца, вы таксама зможаце аказаць яму такую ж паслугу. Есць і «традыцыя». Як расказаў у вершны паручыцель, ёсць «правіла» ці дарыць паручыцелю 0,5 працэнта ад сумы, узятай ў крэдыт, ці добра яму «наліваць», калі знаёмых ужо даюно. Я «наліваў».

Уважліва ўсё вывучыце. Прадстаўнікі банкаў вельмі любяць простым смертным «дурчы галаву» працэнтамі, а вы адразу пытайце, колькі штомесяц вам давядзецца выплачваць сваіх «кроўных», каб разлічыцца з банкам.

Памятаю, раней некаторыя банкі штрафавалі за тое, што вярталі ім крэдыт раней, чым планавалася. Дзяржаўныя банкі, на якіх я хадзіў, не штрафуюць. Як і два нездзяржаўныя...

Падлічыце усё і падумайце. Бярэць, як я, 2 мільёны — вяртаеш 51 Ці чатыры, калі хутчэй вырашылі вярнуць крэдыт. Ці не зручней і выгадней штомесяц адплачваць з заробку нейкую суму, каб у выніку вострай неабходнасці скарыстацца тым, што накупілі? А яшчэ зручней лішнія грошы пакласці на дэпазіт пад добры працэнт. Тым больш што тыя ж банкі зараз гарантуюць сваім укладчыкам вельмі высокую працэнты. У гэтым сэнсе грэх не скарыстацца іх паслугамі.

Можна, вядома, паспрабаваць пазычыць грошы пад працэнт у знаёмага, зразумела, пры афармленні здзелкі ў натарыуса (час зараз не савецкі, калі людзі давяралі), але ж наўрад ці вашы «дывідэнды» прывабяць «багацяя». З банкам канкуруюць цяжка ў гэтым пытанні.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Май на ўвазе!

У МАЛАДЫХ КАЛЕКТЫВЕ МЕНШ КАНФЛІКТАЎ

У калектывах, дзе сярэдні ўзрост большы за 40 гадоў, канфлікты адбываюцца часцей, чым там, дзе сярэдні ўзрост меншы за 30 гадоў. Гэта высветлілася падчас даследавання партала RABOTA.TUT.BY, якое было праведзена ў канцы кастрычніка. Удзел у ім прыняло 712 супрацоўнікаў беларускіх кампаній.

Увогуле 19% апантаных прызналі, што ў іх кампаніі ўспываюць канфлікты праз узроставае адрозненне. Моладзі вельмі не падабаюцца прыздыкі старэйшых калег, нягледзячы на іх нягучнасць у прыняцці рашэнняў, выкарыстанне са старых метадаў. Аднак старэйшае пакаленне паважвае за іх вопыт, адукаванасць і кампетэнтнасць. Таму 75% маладых работнікаў (да 30 гадоў) казалі, што адчуваюць сябе камфортна ў адной камандзе са старэйшымі.

У сваю чаргу больш сталыя работнікі не вельмі любяць маладых за беспрычыннае імкненне да ўлады, бездаказнасць, імпульсіўнасць і некампетэнтнасць. Але многім «старым» лёгка працаваць з моладдзю, бо яна крэатыўная, ініцыятыўная і працаздольная.

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ.

Филиал «Центр «Белтехинвентаризация»		Оценка оборудования и транспортных средств Оценка недвижимости и сетей всех форм собственности Независимая строительная экспертиза		
ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ОАО «РЕЧИЦАДРЕВ»				
№	Наименование объекта	Адрес объекта продажи	Начальная цена продажи, бел. руб. (с НДС)	Сумма задатка, бел. руб.
	(Цех № 12 ОАО «Речицдрев»): Капитальное строение с инв. № 340/С-26186 (подвальное помещение для хранения ГСМ) рыночной стоимостью 1 818 800 рублей без учета НДС. Капитальное строение с инв. № 340/С-26165 (забор бетонный) рыночной стоимостью 9 455 200 рублей без учета НДС. Капитальное строение с инв. № 340/С-26185 (трансформаторная станция) рыночной стоимостью 11 265 600 рублей без учета НДС. Капитальное строение с инв. № 340/С-26177 (металлический навес) рыночной стоимостью 3 544 300 рублей без учета НДС. Капитальное строение с инв. № 340/С-26178 (кирпичный противопожарный воедом) рыночной стоимостью 13 401 100 рублей без учета НДС. Капитальное строение с инв. № 340/С-26179 (цех корпусной мебели) рыночной стоимостью 419 078 000 рублей без учета НДС. Капитальное строение с инв. № 340/С-26180 (туалет кирпичный) рыночной стоимостью 2 300 700 рублей без учета НДС. Капитальное строение с инв. № 340/С-26181 (главный корпус по производству мебели) рыночной стоимостью 581 556 000 рублей без учета НДС. Капитальное строение с инв. № 340/С-26182 (ступельной цех) рыночной стоимостью 361 843 000 рублей без учета НДС. Капитальное строение с инв. № 340/С-26184 (склад теплоизоляционных) рыночной стоимостью 128 542 000 рублей без учета НДС. Капитальное строение с инв. № 340/С-26164 (склад сборно-разборочный) рыночной стоимостью 136 812 000 рублей без учета НДС. Капитальное строение с инв. № 340/С-26175 (механическая мастерская) рыночной стоимостью 57 865 000 рублей без учета НДС. Капитальное строение с инв. № 340/С-26171 (студельное отделение мебельного цеха) рыночной стоимостью 1 183 601 000 рублей без учета НДС. Капитальное строение с инв. № 340/С-26172 (проходная) рыночной стоимостью 19 887 900 рублей без учета НДС. Капитальное строение с инв. № 340/С-26173 (котельная № 1) рыночной стоимостью 57 579 000 рублей без учета НДС. Капитальное строение с инв. № 340/С-26174 (котельная № 2) рыночной стоимостью 82 274 000 рублей без учета НДС. Капитальное строение с инв. № 340/С-26166 (отделочное отделение) рыночной стоимостью 453 747 000 рублей без учета НДС. Капитальное строение с инв. № 340/С-26167 (кирпичный противопожарный резервуар) рыночной стоимостью 19 804 200 рублей без учета НДС. Капитальное строение с инв. № 340/С-26168 (металлический навес) рыночной стоимостью 5 190 400 рублей без учета НДС. Капитальное строение с инв. № 340/С-26169 (склад кирпичный) рыночной стоимостью 3 548 000 рублей без учета НДС. Капитальное строение с инв. № 340/С-26186 (дворовое покрытие) рыночной стоимостью 196 573 900 рублей без учета НДС. Площадь земельного участка — 4,2452	г. Речица, ул. Луначарского, 86	4 499 624 520	449 962 452
Срок подачи заявления	До 17.00 05 декабря 2011 г. по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2			
Дата, время, место проведения аукциона	06 декабря 2011 г. в 11.00 по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2, Гомельское областное управление			
Номер р/с для перечисления задатка	р/с 3012105618108 в РД № 700 ОАО «БПС-Сбербанк», код 369, УНП 102353509			
Условия пользования	Объекты продаются в собственность			
Условия продажи	Шаг аукционных торгов — 5%.			
Дополнительная информация по тел.: (0232) 75 06 61, 75 06 63 (факс).				

№ лота	Наименование	Адрес объектов	Начальная цена продажи объекта, с учетом НДС, бел. руб.	Задаток, с учетом НДС, бел. руб.
1	Здание магазина № 14 «Алеся», инвентарный номер 342/С-86024 площадью 97 кв. м с котельной, навесом, четырьмя бетонными складами, уборной	г. Светлогорск, ул. Юбилейная, 2	189 240 000	18 000 000

КПУП «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Рунь» (продавец) извещает о проведении 23 ноября 2011 года открытого повторного аукциона с условиями 16 по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20, кабинет 2-11

№ лота	Наименование	Адрес объектов	Начальная цена продажи объекта, с учетом НДС, бел. руб.	Задаток, с учетом НДС, бел. руб.
1	Здание магазина № 14 «Алеся», инвентарный номер 342/С-86024 площадью 97 кв. м с котельной, навесом, четырьмя бетонными складами, уборной	г. Светлогорск, ул. Юбилейная, 2	189 240 000	18 000 000

Продавец: Открытое акционерное общество «Рунь», ул. Дружба, 6, 247434, г. Светлогорск.
Шаг аукциона — 5% от начальной цены лота.
Условия аукциона: сохранение товарного профиля (специализации) торгового объекта.
К участию в аукционе допускаются лица, которые своевременно подали заявления на участие в аукционе по форме, определенной организатором аукциона, внесли в установленном порядке задаток для участия в аукционе, представили другие необходимые документы и подписали соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.
Документы на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, каб. 2-16 в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 от даты опубликования настоящего извещения по 21 ноября 2011 г. включительно. При подаче заявления в адрес организатора аукциона представляются: заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на расчетный счет, указанный в извещении; индивидуальный предпринимателем — копия свидетельства о государственной регистрации и его подлинник для заверения его копии организатором торгов; юридическим лицом — доверенность, выданная представителем юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), а также копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации юридического лица и их подлинники. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником, объекты аукциона продаются этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5%.
Подробное извещение опубликовано в газете «Звязда» от 19.07.2011 г.
Задаток для участия в аукционе перечисляется на расчетный счет Продавца (Открытое акционерное общество «Рунь»): р/с 3012600840014 ОАО «Белинвестбанк», 318 отд. Головного филиала по Гомельской обл. г. Светлогорска, код 768, УНП 400004320, ОКПО 14438496.
Дополнительная информация по телефону организатора аукциона: 8 (0232) 74 17 34, 74 89 64 и на сайте gomeleoblreklama.by

ГАЙНЕНСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ проводит аукцион по продаже земельных участков в частную собственность гражданам Республики Беларусь для обслуживания одноквартирных жилых домов

№ п/п	Адрес земельного участка	Площадь земельного участка	Наименование инженерных сетей	Начальная цена (бел. рублей)	Задаток (бел. руб.)	Расходы по документации
1	Аг. Корень, участок № 1, кадастровый номер 623280805101000099	0,2202 га	Электроснабжение Газоснабжение Водоснабжение	11 052 500	1 105 000	1681104

Задаток перечисляется на р/счет 3600619021104 в ЦБФ 611 ф-ла 500, Минское управление АСБ «Беларусбанк», МФО 153001601, УНП 600181697, ул. Гайна, ул. Советская, 14. Заявление на участие и необходимые документы принимаются до 29.11.2011 г. до 17.00 по адресу: Логойский район, агр. Гайна, ул. Советская, д. 14.
Контактные телефоны: (8 01774) 58 2 35, 58 2 36, 56 4 98.

Утеренный предствительством Белгосстраха по Советскому району г. Мінска бланк страхового полиса по обязательному страхованию гражданской ответственности владельцев транспортных средств на территории Республики Беларусь серии ВС № 4051134 считать недействительным. УНП 101883943

Филиал «Центр «Белтехинвентаризация»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ОАО «САНТЭП»							
№ лота	Наименование объекта	Начальная цена продажи, бел. руб.	Сумма задатка, бел. руб.	№ лота	Наименование объекта	Начальная цена продажи, бел. руб.	Сумма задатка, бел. руб.
1	Пресс-автомат листоштамповочный 6128 А, инв. № 421181	28 250 833	2 825 083	11	Машина точечной сварки МТ-2827, инв. № 421215	12 092 500	1 209 250
2	Пресс-автомат кривошипный 10-композиционный А 6126, инв. № 421180	17 385 000	1 738 500	12	Машина точечной сварки МТ-192, инв. № 42553	12 092 500	1 209 250
3	Пресс-автомат листоштамповочный К 11624, инв. № 42669	14 487 500	1 448 750	13	Машина точечной сварки МТ-2202, инв. № 42169	12 092 500	1 209 250
4	Пресс-автомат листоштамповочный многошипный АА 6126 В, инв. № 421500	28 975 833	2 897 583	14	Моенная машина собственного изготовления, инв. № 421903	27 547 500	2 754 750
5	Пресс-автомат листоштамповочный многопозиционный К 18026, инв. № 42519	17 385 000	1 738 500	15	Кран мостовой двухбалочный, инв. № 42521	81 655 833	8 165 583
6	Пресс-автомат листоштамповочный АА 6130 А, инв. № 421537	57 950 833	5 795 083	16	Настольно-сверлильный станок СУС-1, инв. № 421835	1 235 000	123 500
7	Аппарат стального эмалирования, инв. № 42671	9 971 667	997 168	17	Станок пневмонакатной с ручным управлением, инв. № 42427	8 387 500	838 750
8	Реактор для хранения и перемешивания жидких материалов, инв. № 42618	9 971 667	997 168	18	Станок пневмонакатной с ручным управлением, инв. № 42428	8 387 500	838 750
9	Аппарат стального эмалирования, инв. № 421665	9 971 667	997 168	19	Станок пневмонакатной с ручным управлением, инв. № 42431	8 387 500	838 750
10	Аппарат стального эмалирования, инв. № 421666	9 971 667	997 168	20	Станок токарно-винторезный с ручным управлением, инв. № 42816	5 962 500	596 250
21	Станок вертикально-сверлильный, инв. № 42412	3 309 000	330 900	22	Пресс механический К 6032, инв. № 421200	18 071 000	1 807 100
Срок подачи заявления	До 17.00 17 ноября 2011 г. по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2						
Дата, время, место проведения аукциона	18 ноября 2011 г. в 11.00 по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2, Гомельское областное управление Филиал РУП «Жилкомунтехника» «Центр «Белтехинвентаризация»						
Номер р/с для перечисления залого	р/с 3012105618108 в РД № 700 ОАО «БПС-Сбербанк», код 369, УНП 102353509						
Условия пользования	Объекты продаются в собственность						
Условия продажи	Цены указаны без НДС. Шаг аукционных торгов — 5%.						
Дополнительная информация по тел.: (0232) 75 06 61, 75 06 63 (факс).							

ШТО ПАКАЖУЦЬ НА НОВЫХ ТЭЛЕКАНАЛАХ?

Як было аб'яўлена раней, рэбрэндынг (змяненне брэнду) тэлеканалы Белтэлепрад'ектамані (далей БТ) адбудзецца з 5 лістапада. У гэты дзень замест «Першага» ў эфірнай сетцы з'явіцца «Беларусь-1», 14 лістапада тэлеканал «Беларусь-2» замяніць сабой у эфіры «ЛАД».

«Беларусь-2» стане сартыфікаваным каналам. У яго эфіры будуць перадаваць спартыўныя трансляцыі, серыялы і пазнавальныя праграмы. Акрамя найбольш рэйтынгавых праграм былога тэлеканала «ЛАД», у эфірную сетку «Беларусь-2» увойдуць і цалкам новыя праекты — у прыватнасці, пашырэнне колькасці дзіцячых і рэлігійных перадач.

«Беларусь-1» захавае статус галоўнага інфармацыйнага канала БТ. Аднак аб'ём інфармацыйна-аналітычнага вяршання на канале павялічыцца. Як паведмаляе прэс-служба БТ, найперш — за кошт з'яўлення новых перадач і праектаў. Чым жа прычынюва новым з'явіцца новыя каналы?

«100 песень Беларусі» (Беларусь-1). Што тычыцца музычна-гульнявога шоу з элементамі токушоў і талант-шоу. У выніканні зорак беларускай і замежнай эстрады ў эфіры прагучаць песні розных гадоў, розных стыляў і кірункаў, ад народных песень да хітоў сучаснасці. У выніку гледачы выбяруць 100 лепшых песень, а першым 20 прагучаць у фінальнай праграме.

2 лістапада

1909 год — нарадзіўся (вёска Прусы, зараз Салігорскі раён) Максім Лукаш (Аляксандр Каратай), вядомы беларускі пісьменнік, кіндраматург, перакладчык. Заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі, заслужаны дзеяч культуры Польшчы. Працаваў у часопісе «Узвышша», на Беларускам радыё. З 1935 года — на выдавецкай працы ў Маскве. У 1944-53 гадах — у газеце «Звязда», часопісе «Воля», затым — галоўны рэдактар сцэнарнай калегі кінастудыі «Беларусьфільм». У 1933 годзе рэпрэсаваны, рэабілітаваны ў 1956-м. Аўтар пазытыўных зборнікаў, кніг прозы. Выступалі як перакладчык, крытык і публіцыст, пісаў сцэнарныя фільмаў, творы для дзяцей. Лаўрэат Літаратурнай прэміі імя Я. Коласа (1965) і Літаратурнай прэміі імя А. Куляшова (1999). Яму прысвечаны дакументальныя фільмы «Незавяршаная хата». Памерў у 2001 годзе.

1937 год — яшчэ цалых 18 гадоў пасля перамогі Кастрычніцкай рэвалюцыі на вехах Крамяля красаваліся геральдычныя двухгаловыя арлы. Толькі ў кастрычніку 1935 года, згодна з рашэннем Саўнаркама СССР і ЦК ВКП (б), яны былі замененыя на пяціканцовыя зоркі. Першыя зоркі былі вырабленыя з нержавейнай сталі і чырвонай медзі, а зныкі сярпа і молата на іх — з уральскай камян'я-самцаветай. Асветленныя знізу пражэктарамі, яны ўпрыгожвалі Крамль амаль два гады, але пад уздзеяннем атмасферных ападкаў самцаветы пацямнелі і страцілі свой святочны выгляд. Тады было вырашана ўсталяваць да дваццацігоддзя Кастрычніцкай рэвалюцыі на пяці крамлёўскіх вехах рубінавыя зоркі, якія і засталіся ў дату нашага

КРАДЗЕЖ У БУЙНЫХ ПАМЕРАХ І ДРОБНЫХ ХАБАР — АДНОЛЬКАВА НЕБЯСПЕЧНЫЯ

Пра асобныя факты вялікага крадзяжу і дробнага хабару, прычынах, якія спрыяюць гэтаму злу, расказаў нашаму карэспандэнту выкажэння абавязку начальніка ўпраўлення па барацьбе з карупцыяй і арганізаванай злачыннасцю Генеральнай пракуратуры Ігар ПРЭЙБА.

— Калі пасля суролага прыговору мацёрны карупцыянерам за крадзяжы маёмасці ў асабліва буйных памерах факты іх злачыннай дзейнасці становяцца вядомымі грамадскасці, то часам доўга застаецца моцна здзіўленым: як хітра, вынаходліва (і ў той жа час амаль навідавоку) дзейнічалі злачынцы. Наўжо гэтага не бачылі, не адчувалі іх начальнікі, калегі? Цяжка паверыць.

— На жаль, яшчэ хапае і абьяквых кіраўнікоў, і добра замаскіраваных зладзей, якія ўдала карыстаюцца момантам. Іх няшмат, але шкоды яны наносзяць вялікую, бо крадуць у вялікіх аб'ёмах — як казлі раней, вагонам. Сітуацыю ускладняе і тое, што гэта ў асноўным людзі аднаўчаныя, з вялікім жыццёвым і прафесійным досведам, асабістымі сувязямі ў розных сферах. Восем адносна свежы прыклад. Суд Пяршамайскага раёна сталіцы асудзіў на 6 гадоў з канфіскацыяй маёмасці і пазбаўленнем права займаць пэўныя пасады былога дырэктара РУП «Будтэхнарм», у 5 гадоў гадоўнага бухгалтара гэтага прадпрыемства і на 5 гадоў і 6 месяцаў былога начальніка нарматывна-тэхнічнага аддзела Галоўнага ўпраўлення навукова-тэхнічнай палітыкі і ліцэнзавання Міністэрства будаўніцтва і архітэктуры. У іх таксама канфіскавалі маёмасць, забаранілі займаць пэўныя пасады ў будучыні. Пакарэнні сур'езныя. Хаця маглі атрымаць і больш. Бо падчас расследавання спраў гэтай тройкі было ўстаноўлена больш за 500 эпизодаў іх злачыннай дзейнасці. Яны за 4 з паловай гады скралі амаль мільярд рублёў.

— Якім чынам і адкуль? — Нахабна і дэзрэка, часам амаль што ў адкрытую злоўжывалі службовымі становішчам. Іх крымінальны інтарэс быў з'яўдзены на крадзяжы грошай з дзяржаўнага мэтавага бюджэтнага фонду развіцця будаўнічай навукі і інавацыйнага фонду Міністэрства будаўніцтва і архітэктуры. З дапамогай розных хітрыкаў і схем раскрасаліся сродкі, якія выдзяляліся на правядзенне навукова-тэхнічнага рэдагавання і метралагічнай экспертызы шэрагу праектаў, на перапрацоўку адной з праграм у галіне будаўніцтва і архітэктуры. Гэтая злачынная група таксама выкарыстала больш за 267 міліёна

рублёў не па мэтавым прызначэнні. Увогуле дзяржава панесла істотныя страты.

— Вядома, карупцыянерамі не на радзюцца, імі становяцца. Карупцыя нібы тая ракавія клеткі: спяць да пэўнага моманту. Бо глеба для хабару, «адкатаў» аб'ектыўна існуе шмат дзе. Пры якіх умовах супрацоўнікі міністэрстваў, ведамстваў, устаноў збочваюць, вобразна кажучы, на «крывую дарожку»?

— Адназначна цяжка адказаць. Але мой асабісты досвед сведчыць: гэта здараецца пераважна там, дзе слабы ведамасны кантроль з боку кіраўнікоў па работай падначаленых, дзе не звяртаюць увагі на іх «нязначныя» пэрсуналі і свавольства. Буду канкрэтным. Напрыклад, факты крадзяжы маёмасці ў падпарадкаваных Савеце Міністраў арганізацыях з'явіліся не адназначна. Мы задаліся пытаннем: чаму там часам становяцца магчымымі, груба кажучы, крыніцы на працягу доўгай працягла перыяду асобным групам злачынцаў? Адказ: усё той прамарны, я скажу бы, на мяжы элементарнай бездаказнасці, давер кіраўніцтва да начальнікаў падпарадкаваных ім структур, лянота ці нежаданне ўдмуліва прааналізаваць іх справаздачы, выдаткі на выкананне работ. Тры гады на прадпрыемстве «Геасэрвіс», падпарадкаванага таму ж Міністэрства будаўніцтва і архітэктуры, сістэматычна займаліся крадзяжом грошавых сродкаў за быццам бы выкананым інжынерна-геалагічным работам. Потым у крымінальнай справе фігуравалі 20 злачынных эпизодаў незаконнай дзейнасці гора-геолагаў.

Менавіта ў многім дзякуючы павяржонасці, фармалізму і нядобрасумленнасці інспектараў пры правядзенні праверак і штогадовых інвентарызацый на ААТ «Гомельскі мясакомбінат» больш за 5 гадоў «не заўважалася» крымінальнай дзейнасці групы паважаных на прадпрыемстве людзей на чале з дырэктарам. У яго блізкае каля уваходзілі галоўны інжынер, іншы адказныя асобы — усяго 24 чалавекі. Яны шчыльна стваралі ў вялікіх аб'ёмах мясной інавацыі і такім чынам паклалі ў сваю кішэню больш за 263 міліёны рублёў.

— Цікава, а як можна зрабіць больш прадукцыйна са свінні ці ялавічых, чым яе здалі на мясакомбінат? Нешта падсыпаць у яўбасы?

— Навошта? На прадпрыемстве кралі, ідуць у нагу з часам. Лішкі прадукцыі ствараліся дзякуючы ўкараненню новых тэхналогій і сучаснага абсталявання. Гэта дазваляла пры састарэлых нормах (якія тады дзейнічалі) выхадзіць з тонны свінні ці ялавічых пэўнай вагі мясных вырбаў утойваць іх частку ад уліку. Гэтая крымінальная справа паказвае, што можна было не дапусціць бурнага росквіту крадзяжы

яшчэ на стадыі фарміравання злачыннага праекта. Дастаткова было правесці комплексны аналіз вынікаў дзейнасці каміната пасля замены старога абсталявання і ўкаранення новых тэхналогій.

— Значыць, карупцыя, як бачым, неаб'якавая да кіраўнікоў рознага ўзросту?

— Хутчэй, яны пры пэўных умовах працягваюць злачынную схільнасць да атрымання вялікіх і лёгкіх грошай. Некалкі прыклады. Сёлета былі накіраваны ў суд справы па абвінавачванні ў крадзяжы маёмасці ў асабліва буйных памерах намесніка гендырэктара РУП «Опэкс» (сістэма Мінпрама), дырэктара ААТ «Інстытут «Сельгаспраект» (сістэма Мінсельгасхарча), дырэктара РУП «Белнеўрагасеткапраект» (сістэма Мінэнерга).

— А ў сістэмах якіх міністэрстваў і ведамстваў назіраецца, скажам так, найбольш штогадова колькасць карупцыйных злачынстваў?

— Сітуацыя з года ў год мяняецца. Калі ў 2008 годзе першынство належала сферы дзяржаўнага кіравання, то ў 2009 годзе — прамысловасці, у 2010 — адукацыі. Але тут трэба мець на ўвазе, што ў статыстыку часта трапляюць карупцыйныя злачынствы мінулых перыядаў, а адны і тыя ж асобы праходзяць па мншце аднародных злачынстваў. Сёлета лідарства зноў належыць сістэмам міністэрстваў прамысловасці, транспарту і камунікацыі. Не адстаюць ад іх Міністэрства адукацыі і канцэрн «Белнафтанік».

— А чым небяспечная так званая дробная карупцыя?

— Яна толькі ў сабе не меншую пагрозу для грамадства, чым наступствы чорных спраў буйных карупцыянераў. Агульнавядома, што нячыстыя на руку выкладчыкі навуковых устаноў за станючую адназку на экзамене ці залік шмат не бяруць — прыкладна ў межах 20 долараў. Але гэта з аднаго студэнта. Падчас барацьбы з хабарніцтвам у сферы адукацыі былі выяўлены факты шматразовага атрымання грошавых «падкаў» аднымі і тымі ж асобамі. Да слова, выкладчыку Гомельскага дзяржаўнага даражна-будаўнічага ўніверсітэта паставілі ў віншовае за 100 эпизодаў атрымання хабару. І гэта толькі тое, што ўдалося даказаць. А колькі эпизодаў засталася за рамкамі сведства! Восем і дробная карупцыя.

— За што яшчэ просяць «пазалаціць рукі» ў сістэме адукацыі?

— Яшчэ за напісанне курсавых і дыпломных работ, працэнт пры залічэнні аб'ектаў у навукальны ўстановаў, залічэнне дзяцей у сады і прэстыжныя школы, за неабгрунтаванае павелічэнне зарплатаў і завываных прэміі. Страты ад

гэтых незаконных дзеянняў матэрыяльныя і маральныя; у маладых людзей (я маю на ўвазе студэнтаў) складаецца ўяўленне, што за грошы можна заўсёды і аб усім дамагчыся, калі зацікавіць суразмоўцу.

— Сярод насельніцтва распаўсюджаны стэрэатып, што на мытні хабар бралі, бяруць і будуць браць заўсёды. Маўляў, такое вось месца, што там без хабару не абходзіцца. Вы часта разглядаеце справы мытнікаў?

— Не часцей, чым работнікаў гандлю ці прадстаўнікоў аграрнага сектара, дзе апошнім часам выяўлена шмат фактаў хабару. Хаця і мытна не дае нам сумавач. Яна — месца працы для людзей з імунітэтам на несумеленыя грошы. Бо там спакусы нешта пакласці ў кішэню ўзнікае штодзень. Быццам бы і правараюць у мытняй службе свае кадры на схільнасць да карупцыі, але перыядычна адрываюцца крымінальныя справы па фактах хабару пры пропуску праз мяжу тавараў. Усе мытнікі выдатна ведаюць аб жорсткай крымінальнай адказнасці за хабар, але асобныя з іх ідуць на рызыку.

Старшы інспектар аддзела мытнага афармлення і кантролю №2 «Варшаўскі мост» рызыкуе; прапусціў у нашу краіну аўтобус без догляду багажу яго пасажыраў за 400 еўра. І атрымаў пакаранне: 3 гады і 1 месяц пазбавлення волі, канфіскацыю маёмасці, забарону займаць 5 гадоў пэўныя пасады. Пасажыры другога аўтобуса, які гварыцца, «падвалі пад манастыр» яшчэ аднаго супрацоўніка мытнага аддзела №2 «Варшаўскі мост». Той спакусыўся на падзяку ў 585 долараў ЗША і не стаў цікавіцца тым, што перамяшчаў праз мяжу запавоненыя набытымі за мяжой таварамі аўтобус. Суд прызначыў пакаранне — пазбавленне волі на 3 гады і 6 месяцаў, штраф у памеры 100 базавых велічынь. Ну і традыцыйная забарона займаць пэўныя пасады пэўны перыяд.

— У праваахоўных органах, будзем аб'ектыўна, таксама працягваюць жыць людзі. Чым асобныя з іх шчыруюць на ніве карупцыі?

— Тым, што і паўсюдна, — за станючае вырашэнне пэўнага пытання. А да міліцыі ў карупцыянераў звычайна такія пытанні: закрасьце крымінальнай справай, вызваліце ад адміністрацыйнай адказнасці, дэтэрмінавае вяртанне вадзіцельскага пасведчання, вяртанне канфіскаванай валюты і тавараў.

— А чым сёння бяруць хабары? Памятаеце, адзін з персанажаў бессмяротнага гомельскага «Рэвізора» браў шчанюкамі хартоў.

— Такі экзатычны від падзякі за паслугі ў май працэнтны не сустракаецца. Але я не

выключаю і яго. Бо прадметам хабарніцкай дамовай можа быць самае рознае: пастаўкі абсталявання на заманяной ці павышанай цане, пералік буйных сум грошай на рахунак ілжэпрадпрыемальных структур, заключэнне дагавораў арэндзі памішканняў, будынкаў, транспарту, працаўладкаванне, перавод на другі амакат работы, павышэнне па службе і месце іншае. Усяго не пералічыць.

— А якім чынам уручаецца падзяка?

— Спосабы дачы хабару вельмі падобныя. Звычайна яго даюць (98%) з рук у рукі падчас асабістай сустрэчы без сведкаў з беларускіх рубляў ці замежнай валюце. І толькі ў адзінкавых выпадках (2%) грошы пераводзяцца праз банк, шляхам адкрыцця банкаўскага рахунку. Не адрозніваюцца вынаходствам і месцы перадачы хабару. Кожны другі выпадак адбываецца ў службовых памяшканнях, кожны трэці — на вуліцы, астатнія — на кватэрах, у аўтамабілі, у кавярнях, барах, рэстаранах.

А вось хабар матэрыяльна-тэхнічнага прызначэння больш разнастайны: гэта і спіртныя напой, і мабіль, бытавая тэхніка, і паліва, і прадукты харчавання і іншае іншае.

— Днямі ў СМІ прайшла інфармацыя, што ў Маскве памер сярдэннага хабару дасягнуў 3 мільёнаў долараў. У якіх аб'ёмах даюць хабару ў нас?

— Ну, нам да Масквы вельмі далёка. Згодна з абгульненым аналізам статыстыкі за некалькі гадоў, у якасці хабару грошы выкарыстоўваюць у 83% выпадкаў. У сваю чаргу, памер хабару ў 35% выпадкаў быў да 1 тысячы долараў. У 25% — ад 1 да 10 тысяч долараў, у 14% — ад 10 да 30 тысяч долараў, у 4% — звыш 90 тысяч долараў. Памер хабару можа быць і 200-300 тысяч долараў, але быў выпадак, калі давалі нават 500 тысяч долараў. Сумы, вядома, не маскоўскія, але ўражваюць.

— А ці можна хцяб б некалькімі рысамі намалюваць партрэт сучаснага хабарніка?

— Паспрабуе. Буду апярываваць статыстыкай. Паводле яе, сярэднястатыстычны «герой» спраў аб хабары — гэта слухач. З усёй колькасці хабараарымальнікаў 90% з'яўляюцца слухачы. Хутчэй за ўсё, гэта мужчына, якому ўжо за 30 гадоў. Прычым звычайна звыш 40 гадоў. Усе гэтыя вышэйазначаныя ўзроставае катэгорыя складае 85%. Не скарот, што і прадстаўнічы прыгожага полу бяруць хабару. Праўда, сярод усё хабараарымальнікаў толькі кожная дзясятая жанчына. Але, незалежна ад полу, узросту і пасады, у вялікіх і малых карупцыянераў адна перспектыва — лава падсудных.

Леанід ЛАХМАНЕНКА.

Маршрут перакінуць у новы спальны мікрараён

У Мінску плануецца змяніць каля 20 маршрутаў грамадскага транспарту. Гэтая навіна не паспела з'явіцца, як сваю незадаволенасць пачалі выказваць тэя з гараджан, каго могуць зраніць такія «наовавядзенні». Характэрны зварот пастанілі і на «гарачую лінію» «Звязды».

«Даведліся пра тое, што ў горадзе бліжэйшым часам будуць зменены маршруты многіх аўтобусаў. Матывацыя — не халае рухомага састану. Аўтобусны маршрут № 33С, які з'яўляецца мікрараёна «Сухарава» з цэнтрам горада, адзін з самых зручных, які быў за 30 гадоў існавання мікрараёна «Захад». Усе пасажыры, што карысталіся гэтым маршрутам, супраць таго, каб яго скарачалі. Тралейбус № 11, які плануецца ўвесці ў аэамен, не будзе хуткасна. Ды і па руху ў гэтым кірунку няма ніводнага іншага аўтобуснага маршруту. Чаму вырашаюцца за пасажыраў пра закрыццё маршрутаў, не правешушы ні апытання, ні анкетавання?»

Па каментарыі мы звярнуліся ў дзяржаўнае прадпрыемства «Сталічны транспарт і сувязь». Вось што рэдакцыя распаўсюдзіла на нашым адрасе арганізацыі пасажырскіх перавозак Аляксей Каснік.

Спраўды, праблема ў адсутнасці рухомага састану. Між тым у горадзе з'яўляюцца новыя спальныя мікрараёны — «Брыльвічы», «Каменная Горка» і гэтым выпадку — якія трэба абслугоўваць. Таму і прынятае рашэнне: дзе аўтобусны маршрут дублююцца тралейбуснымі, значыць першыя з гэтай іх «перакідваюць» ў названыя новыя мікрараёны. Аналагічны рашэнні прымаюць і раней. Маршрут № 33С праіснаваў два гады. Спраўды, магчыма, для многіх пасажыраў ён быў вельмі зручным, аднак...

— Вы ж, напэўна, чулі, што толькі для нармальнай працы транспарту патрэбна каля 500 аўтобусаў і вадзіцельў. Гэта для нармальнай, паўтары, не кажучы пра пашырэнне, — дадаў Аляксей Сяргеевіч. Паводле яго далейшых слоў, скаргі ад незадаволеных пасажыраў паступаюць і да іх.

— Калі будзе скасаваны аўтобусны маршрут № 33С? З 1 лістапада наўрад ці, хутчэй за ўсё з 1 снежня, хоць гэта пакуль не канчаткова — адказаў на пытанне напрыканцы размовы суразмоўца. — У любым выпадку мы дадаткова праінфармуем гараджан за 15 дзён да канчатковай адмены працы маршруту, каб яны маглі свечасова зарывацца за набыццём праязных білетаў.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Прамая лінія

ТРЭБА МЯНЯЦЬ СУСТАЎ

На пытанні чытачоў адказаў загадчык кафедры траўматалогіі і артапеды Беларускай медычнай акадэміі пасляўдпломнай адукацыі, доктар медыцынскіх навук, прафесар Алег КЕЗЛЯ.

(Працяг. Пачатак і нумары за 27 кастрычніка, 1 лістапада.)

— Гомель, Людміла Сцяпанавна. 78 гадоў. Мне выступаюць дыягназ — палістаэартроз і астазапоз сінільны з найменшым Т-крытэрыем — 4,2. Баліць пазваночнік, калені, тазасцягнавыя суставы, ступні. Прыём хондрэіну пры гэтым паўгода да некалькіх паліцішнэ стану на 2-3 месяцы. Можна, варта прымаць прапарат праз 3-4 месяцы курс толькі хондрэіну, потым глюкозамін, а потым хондрэіну?

— А астэапароз прымаю паўгода прапараты кальцыю з вітамінам Д₃ з разліку 1000 мг у 2 прыёмы. Нядаўна аналіз крыві паказаў прысутнасць іонаў кальцыю ў крыві ў колькасці 2,5. Можна, варта змяніць колькасць кальцыю да 500 мг у суткі?

— У вашай сітуацыі можна крыві скараціць час паміж прыёмамі прапаратаў. А вось прапараты кальцыю з вітамінам Д₃ вы прымаеце ў той жа дазіроўцы, змяняючы да 500 мг не варта. Увогуле сучасная доза кальцыю складае 1000-1200 мг. Акрамя таго, у вашым узросце варта спалучаць прыём прапаратаў кальцыю з бісфасфонатамі.

— Мазыр, Ема Львоўна, 58 гадоў. Мне шмат непрыемна прыносяць «косткачы», якія разсыпаліся ля вялікіх пальцаў ступняў. Як можна аблегчыць хаду і зняць боль?

— У вас так званая жаночая плоскаступнёнасць. Дапамагчы ў гэтай сітуацыі зможа урач-траўматолог. Вам трэба звярнуцца да такога спецыяліста.

— Гродна, Наталія Рыгораўна, 75 гадоў. У мяне на левым калене была траўма. Здымаў паказваў 3-ю ступень зношанасці сустава. Што рабіць, каб не так моцна балела нага?

— Вам трэба апярывавацца і мяняць састаў. Узрост у гэтым выпадку не з'яўляецца супрацьпаказаннем для аперацыйнага ўмяшання.

— Уздзенскі раён, Надзея Аляксандраўна. Вось ужо шэсць гадоў пакутуе ад рэўматычнага артрыту. Калолі дэкладане. Доктар сказаў: калкі будзе жыць, столкі! Булькі выкручваць рукі. Ці так гэта?

— Напэўна, доктар не так хацеў вам сказаць. Ён, хутчэй за ўсё, меў на ўвазе тое, што сам працэс спыніць немагчыма, а вось аблегчыць вашы пакуты можна. Для гэтага патрэбна комплекснае лячэнне ва ўрача-рэўматолога і фізіятэрапеўта. Аднак пры абстрактнай болі будзе вяртацца. Таму лячэнне даярэдзіць перыядычна паўтарваць.

— Гродна, Аляксандр Фёдаравіч, 62 гады. Мне вясной тазасцягнавага сустава «коксартроз тазасцягнавага сустава». Прызначылі прапарат стоп-артроз. Спачатку

Еду ў аўтобусе і выглядаю трамвай, на які трэба перасець: і спазніцца на працу, чаго дапусціць катэгорычна нельга. Бацька ў акна: паралельна аўтобусу едзе трамвай. Калі мы яго абгонім, я паспею перабегчы з аднаго прыпынку на іншы і ўскочыць у яго. І тут адбываецца нешта неверагоднае: трамвай абганяе аўтобус. Я напружана сачу, як яго бартавая рэклама мінеральнай вады спывае з май вачэй. Надзею дае чыронае святло: на святлафоры мы даганяем белы трамвай. «Давай жа, давай!» — хварэю за аўтобус, як на спарціўчых чаргах. Трамвай развівае хуткасць, але аўтобус вырываецца наперад. Я выскокваю праз прырэз дыраў. Але прыпынкі вельмі далёка адзін ад другога, і... перад май вачыма зноў спывае рэклама мінеральнай вады.

У той дзень я ўсё ж такі паспела на працу, добра пасаваўшы свае нервы. Але гэта ўжо іншая гісторыя. Тая транспартная гонка прывяла мяне да думкі: ці варта спяшацца, калі сам лёс тармозіць нас?

Яшчэ ў школе класпалатвіца настаўніка матэматыкі вучыла нас, «жаўтаротных», не толькі рашаць прыклады і даказваць тэарэмы — вучыла жыццёвай мудрасці. «Не спяшайцеся, бо паспееце.» — часта паўтарала Валіячына Рыгораўна. Мы тады не разумелі гэтай супярэчлівай прымаўкі і толькі пасмейваліся. Зараз я прыгадала словы

настаўніцы і аснсавала іх. А раптам нам самім, і сапраўды, не трэба спяшацца? Раптам усё пераходзіць наумсна створаным для нас і не паспеець будзе лепшым варыянтам?

Прыроджаны хірург

Мая сяброўка са школы марыла быць настаўніцай гісторыі. Яе вабілі падарожжы, экскурсіі, вабіла мінулае продкаў, даследаванні. Яна выдатна здала выпускныя экзамены. А калі прыхрала падаваць дакументы ў педуніверсітэт, аказалася, што прыём ужо скончыўся. Ад крыўды і скрукі яна пакутавала доўга — у той год так нікуды і не пастанула. Пасля пайшла ў медыуніверсітэт. Яна аказалася хірургам ад Бога! Нават не хочацца думаць, якая спецыяліста страціла б медыцына, паспей мая сяброўка здаць дакументы тады, у першы раз.

Выратаваў сабе жыццё

Знаёмы Іван, стаіміўшыся ад інтэнсіўнага раскладу на працы, запатрабаваў у начальства адпачынак і паралельна звярнуўся ў турагенцтва па пудзёку. Выбраўшы ўзяць тур па Еўропе. Яму хутка аформілі візу,

дакументы, нават чамаданы былі сабраныя. Раптам у апошні момант патэлефанавалі з работы (нешта ў іх без яго не атрымлівалася) і загадалі з'явіцца, зварывішы праект. Пудзёкі прапалі, грошы — таксама, ды і настрой разам з імі. Іван цяль тыдзень не мог адсыць — так злавася на кіраўніцтва. А пасля ў навінах перадалі, што аўтобус з турсыямі трапіў у аварыю. Той самы аўтобус, у якім павінен быў ехаць Іван. Шмат пацярпелых з сур'ёзнымі пашкоджаннямі. Вось тады ён сулапоўіўся, падзякаваў Богу і талачніку, што не пуцаў яго ў тое падарожжа. Адначасна мой знаёмы правёў на Нарачы, і па сёння ён узгадвае той дзівосны водпуск.

Выседзела сваё шчасце

Гэтую гісторыю я чула ад маці. У яе часы ў дзёўках заседзваюцца нельга было: людзі агаварыць, ды і не возьме ніхто. Гэта цяпер мы эмансіпіраваныя, кар'ерысты, але і сярод сваіх сябровак чую такія настрой: праз год не выйдз заўваж — пасля ужо нікому не спатрэбіцца. А тады, ды яшчэ ў вёсцы, шлюб для дзюўчын пасля школы быў справай нумар адзін. Найбольш спрытныя

акручалі першых хлопцаў на вёсцы і, паказваючы язык сяброўкам, выходзілі замуж. Адна за адной дзеўкі стваралі сем'і. Мая маці пайшла за муж позна, у дваццаць тры, не падумаўшы — абы ў дзеўках не сядзець. Пайшла, бо час падганяў.

А была ў вёсцы сціплая Ганна. Да яе не з'яляліся хлопцы, яна не бегала на танцы, не хадыла ў кино. Суседзі падлісалі прыгавор: застанецца векавахай. Відаць, і Ганна змрылася з такой будучыні. З замужнімі сяброўкамі сувязь гублялася — інтарэсы разышліся. Так і сумавала Ганна ў адзіноце, ажно пакуль у вёску не заехаў падпрымальнік з Мінска. Тады ў краіне толькі пачынаў развівацца прыватны бізнес, і такія бізнэсмэны былі дзівам. Анатоль прыехаў наведваць нейкую далёкую сваячку і кінуў вока на Ганну. Простая, сціплая, разумная, інтэлігентная, яна запала яго ў душу. І паехаў Ганна жыць у Мінск. З Анатолем у іх склаўся цудоўны шчаслівае сям'я, на радзілае двое дзетак. А сяброўкі Ганны, што «паспелі» выскачыць замуж, у большасці сваёй не знайшлі сямейнага шчасця з першымі хлопцамі на вёсцы.

Ён вярнуўся па мяне

З працы еду позна. У такіх час ужо ўсе сядзець дома і нават кладуць на пашырэнне, — дадаў Аляксей Сяргеевіч. Паводле яго далейшых слоў, скаргі ад незадаволеных пасажыраў паступаюць і да іх.

— Калі будзе скасаваны аўтобусны маршрут № 33С? З 1 лістапада наўрад ці, хутчэй за ўсё з 1 снежня, хоць гэта пакуль не канчаткова — адказаў на пытанне напрыканцы размовы суразмоўца. — У любым выпадку мы дадаткова праінфармуем гараджан за 15 дзён да канчатковай адмены працы маршруту, каб яны маглі свечасова зарывацца за набыццём праязных білетаў.

Таццяна САЛДАЦЕНКА.

МОГИЛЕВСКИЙ ГОРОДСКОЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ СООБЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ В ЧАСТНУЮ СОБСТВЕННОСТЬ В г. МОГИЛЕВЕ

Аукцион состоится 14 ноября 2011 года в 16.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская,

Упершую чаргу на выпрабаванні атрымалі максімальна аб'ектыўныя даныя аб сартах раслін, якія рэкамендуецца для выкарыстання, і скіравана дзейнасць Нясвіжскай сортавыпрабавальнай станцыі. Акрамя таго, у функцыі станцыі уваходзяць патэнтаванне новых сартоў культур, а таксама вытворчасць насення раслін высокай рэпрадукцыі, або так званых элітнага насення, для забеспячэння ім сельскіх гаспадарак. Неад'емнай функцыяй Нясвіжскай сортавыпрабавальнай станцыі з'яўляецца таксама і яе чыста гаспадарчая дзейнасць, якая, зразумела, цалкам звязана з тымі ж сельскагаспадарчымі кірункамі.

Доследнае поле Нясвіжскай сортавыпрабавальнай станцыі разбіта на мноства акуратных невялікіх прамавугольнай (дзялянка) памераў 10—25 квадратных метраў. Тут вырошчваюцца сарты збожжавых азімых. «Вось тут у нас закладзена 10 сартоў азімых трышкіале, прычым вырошчваюцца новыя сарты гэтай культуры, выведзеныя нашымі аічыннымі селекцыянерамі. А тут праходзяць конкурсныя выпрабаванні розных сартоў азімай пшаніцы, — расказвала і паказвала загадчыца сортаўчастка Іна Стражніківа. Яна пры гэтым паведаміла: сёлета шэрагу сортавыпрабавальных станцыі, у тым ліку Нясвіжскай, перададзены на выпрабаванні два сарты цвёрдай пшаніцы, якія атрымалі назвы «Паўлінка» і «Вераніка» і выведзены навукоўцамі Горацкай сельскагаспадарчай акадэміі ў адпаведнасці з даручэннем Прэзідэнта краіны. Што ўяўляюць сабой гэтыя новыя, цвёрдыя, сарты? «Гэта сарты павышанай якасці, прыдатныя для выпечкі белых хлебавулочных вырабаў. Калі яны пацвердзяць гэтую якасць ужо на доследных палях, то мы атрымаем шанец мець тых жа булкі са сваёй, аічыннай цвёрдай пшаніцы»...

Што ўяўляе сабой увесь працэс сортавыпрабаванняў раслін (а, дарэчы, на Нясвіжскай станцыі штогод закладаецца каля 1000 сортадоследу)? Насенне раслін сюецца на ідэальна падрыхтаваных участках, пры гэтым дакладна захоўваюцца ўсе неабходныя для іх вырошчвання ўмовы, усе агратэхнічныя прыёмы, прапісаныя для гэтай культуры — уносіцца неабходная колькасць угнаенняў, выконваюцца ўсе неабходныя апрацоўкі і г.д. А па сутнасці робіцца ўсё, што звычайна робяць непасрэдна вытворцы, але з максімальнай дакладнасцю. Словам, для раслін, якія вырошчваюцца, ствараюцца максімальна спрыяльныя, максімальна ідэальныя ўмовы з тым, каб яны максімальна ж правялі свае лепшыя якасці. Пры гэтым падчас выпрабаванняў супастаўляцца ўраджайнасць сартоў з кантрольнымі ўзорамі, або з тымі сартамі, якія ўжо выкарыстоўваюцца сельскімі працаўнікамі (ураджайнасць і якасныя паказчыкі павінны быць на 10—15 працэнтаў вышэйшыя, чым у кантрольных узорай); сарты праходзяць экзамен на устойлівасць да хвароб і шкоднай, умоў надвор'я і г.д. Усё гэта дакладна фіксуецца і спецыяльных журналах. І, нарэшце, апошні экзамен — спецыяльная лабараторная даследаванне атрыманых ураджаў: з аналізам яго хімічнага састава, пэўных якасцяў. Усе гэтыя звесткі выносяцца на спецыяльную камісію Дзяржаўнай інспекцыі па выпрабаваннях і ахове сартоў раслін (у Мінску), якая і дае канчатковае заключэнне: уносіць гэты сорт у Дзяржаўны рээстр і, адпаведна, рэкамендуваць яго для выкарыстання ці забараняць.

Наколькі можна верыць у аб'ектыўнасць такіх даследаванняў і ці не могуць іншы селекцыянер, арганізацыя, якая гандлюе насеннем, так бы мовіць, прыкніць свой сорт — яны ж маюць прамую зацікаўленасць у гэтым?

— Мы — дзяржаўная незалежная служба і абавязаны выпрабаваць сорт дакладна па спецыяльна распрацаванай метадыцы, пры гэтым не падавацца націску пэўных селекцыянераў, службаў, каб прайшоў менавіта іх сорт, — расказвае дырэктар Нясвіжскай сортавыпрабавальнай станцыі Уладзімір Хлябковіч. — Ды і не атрымаецца ж. Па-першае, за выпрабаваннямі, якія мы праводзім, за ўсім працэсам вельмі прызірліва сочаць усе, хто прадставіў нам свае сарты, і яны тут жа заўважаюць любыя дыскрымінацыі ў дачыненні да іх сорту, калі такая будзе. Па-другое, калі, напрыклад, параўноўваюцца некалькі сартоў

Дырэктар Нясвіжскай сортавыпрабавальнай станцыі Уладзімір ХЛЯБОВІЧ.

Нясвіжская сортавыпрабавальная станцыя ВЫПРАБАВАННІ, ЯКІМ МОЖНА ЦАЛКАМ ДАВЯРАЦЬ

Намеснік дырэктара Іван САГАНОВІЧ.

і выбіраецца лепшы — гэтыя сарты каля 1000 сортадоследу? Насенне раслін сюецца на ідэальна падрыхтаваных участках, пры гэтым дакладна захоўваюцца ўсе неабходныя для іх вырошчвання ўмовы, усе агратэхнічныя прыёмы, прапісаныя для гэтай культуры — уносіцца неабходная колькасць угнаенняў, выконваюцца ўсе неабходныя апрацоўкі і г.д. А па сутнасці робіцца ўсё, што звычайна робяць непасрэдна вытворцы, але з максімальнай дакладнасцю. Словам, для раслін, якія вырошчваюцца, ствараюцца максімальна спрыяльныя, максімальна ідэальныя ўмовы з тым, каб яны максімальна ж правялі свае лепшыя якасці. Пры гэтым падчас выпрабаванняў супастаўляцца ўраджайнасць сартоў з кантрольнымі ўзорамі, або з тымі сартамі, якія ўжо выкарыстоўваюцца сельскімі працаўнікамі (ураджайнасць і якасныя паказчыкі павінны быць на 10—15 працэнтаў вышэйшыя, чым у кантрольных узорай); сарты праходзяць экзамен на устойлівасць да хвароб і шкоднай, умоў надвор'я і г.д. Усё гэта дакладна фіксуецца і спецыяльных журналах. І, нарэшце, апошні экзамен — спецыяльная лабараторная даследаванне атрыманых ураджаў: з аналізам яго хімічнага састава, пэўных якасцяў. Усе гэтыя звесткі выносяцца на спецыяльную камісію Дзяржаўнай інспекцыі па выпрабаваннях і ахове сартоў раслін (у Мінску), якая і дае канчатковае заключэнне: уносіць гэты сорт у Дзяржаўны рээстр і, адпаведна, рэкамендуваць яго для выкарыстання ці забараняць.

Штогод на доследных дзялянках Нясвіжскай станцыі праходзяць выпрабаванні 100—120 сартоў цукровых буркаў, каля 100 сартоў кукурузы, 19—20 сартоў бульбы. Прычым на станцыю звартаюцца з адпаведнымі заяўкамі не толькі аічынныя селекцыянеры і арганізацыі, але і замежныя. Напрыклад, тут праводзяцца выпрабаванні збожжавых, якія прыходзяць практычна з усіх краін Еўропы. У імя пастаяннага кліентаў станцыі — вядомая нямецкая фірма «КВС», насенне кукурузы якой карыстаецца папулярнасцю ў многіх нашых гаспадарках. Зразумела, перш чым трапіць на палі гэтых гаспадарак, адпаведныя сарты кукурузы прайшлі строга экзамен на сортавыпрабавальных станцыях. Прапануючы на выпрабаванні свае сарты, тыя ж замежныя фірмы маюць на ўвазе адну мэта: каб у выніку замацавацца на нашым рынку і, вядома, зарабіць на ім. І ўвогуле — зарабляюць, асабліва на продаж кукурузы, што, безумоўна, варта мець на ўвазе нашым аічынным селекцыянерам.

Штогод на доследных дзялянках Нясвіжскай станцыі праходзяць выпрабаванні 100—120 сартоў цукровых буркаў, каля 100 сартоў кукурузы, 19—20 сартоў бульбы. Прычым на станцыю звартаюцца з адпаведнымі заяўкамі не толькі аічынныя селекцыянеры і арганізацыі, але і замежныя. Напрыклад, тут праводзяцца выпрабаванні збожжавых, якія прыходзяць практычна з усіх краін Еўропы. У імя пастаяннага кліентаў станцыі — вядомая нямецкая фірма «КВС», насенне кукурузы якой карыстаецца папулярнасцю ў многіх нашых гаспадарках. Зразумела, перш чым трапіць на палі гэтых гаспадарак, адпаведныя сарты кукурузы прайшлі строга экзамен на сортавыпрабавальных станцыях. Прапануючы на выпрабаванні свае сарты, тыя ж замежныя фірмы маюць на ўвазе адну мэта: каб у выніку замацавацца на нашым рынку і, вядома, зарабіць на ім. І ўвогуле — зарабляюць, асабліва на продаж кукурузы, што, безумоўна, варта мець на ўвазе нашым аічынным селекцыянерам.

Загадчыца сортаўчастка Іна СТРАЖНІКАВА.

Па выніках выпрабаванняў звычайна бракуецца каля 60—65 працэнтаў сартоў, і толькі, адпаведна, 30—35 працэнтаў сартоў атрымліваюць права на ўключэнне іх у Дзяржаўны рээстр. У сувязі з гэтым на Нясвіжскай сортавыпрабавальнай станцыі заўважаюць: «Мы — той фільтр, які затрымае слабых, ненадзейных сартаў, не прапуская іх у нашу сельскагаспадарчую вытворчасць».

Наколькі надзейна на станцыі гэта атрымліваецца, можна меркаваць па такім факце: не так даўно сюды прыязджалі прадстаўнікі іншых сортавыпрабавальных станцыі ў частку краіны разам з прадстаўніком цэнтральнага ведамства — Дзяржаўнай інспекцыі па выпрабаваннях і ахове сартоў раслін. Зразумела, вывучалі вопыт нясвіжцаў — якасці і метадыку закладкі сортадоследу, увогуле — іх тэхналогію, падрыхтаванасць участкаў; глядзелі, ці ёсць ва ўсім гэтым пэўныя парашэнні — уся арганізацыя справы ў нясвіжцаў па сортавыпрабаваннях прызнана найлепшай.

Справа рухаецца да зімы. І ў сувязі з гэтым садавод Нясвіжскай сортавыпрабавальнай станцыі Сяргей Трацяк, калі ён размаўляў з садаводамі-аматарами, напэўна, запытаўся б: «А вы добра падрыхтавалі свой сад да перазімоўкі? Падкармілі яго, апрацавалі 7-працэнтным рэстворам мачавіны, расклялі вакол штамбу маладых дрэўцаў сродкі для іх абароны ад мышэй?»...

Калі 5 гадоў таму заляжалі на Нясвіжскай сортавыпрабавальнай станцыі свой сад, адвядлі пад яго 50 гектараў. Дзякуючы намаганням зусім невялікага калектыву працаўнікоў сацыяльна-садавада Сяргея Трацяка, выдатны сад атрымаўся, прычым нават напрыканцы кастрычніка ён стаў яшчэ зялёным. «А гэта ад адпаведнага догляду», — заўважыла на станцыі. Сёлета з першых пасаджаных гектараў тут знялі першы ўраджай — 25 тон яб-

Сельскія працаўнікі ведаюць: каб атрымаць добры ўраджай, трэба заклаці добрае насенне. А сортавыпрабавальнікі (ёсць такая прафесія) абавязкова дададуць: прычым гэта павінна быць насенне сартоў раслін, цалкам прыдатных для канкрэтнай зоны, глебы, да кліматычных умоў і г.д., або, інакш кажучы, гэта павінны быць раяніраваныя сарты, найбольш прыстасаваныя да ўмоў жыцця на пэўнай тэрыторыі, у пэўнай зоне. Менавіта сортавыпрабавальнікі, наладзіўшы так званыя конкурсныя выпрабаванні розных сартоў культур, і прапануюць гаспадарнікам найбольш аптымальныя гатункі для вырошчвання на пэўнай тэрыторыі, на пэўных глебах, даюць дазвол на іх выкарыстанне. Прычым гэты дазвол — цалкам афіцыйны. Гэта значыць, што сельскія працаўнікі павінны выкарыстоўваць у сваёй дзейнасці менавіта толькі «дазволеныя» сарты культур. Гэта, аднак, ніяк не звужае іх магчымасцяў для выбару тых або іншых гатункаў. У краіне існуе спецыяльны Дзяржаўны рээстр сартоў раслін і культур, у які заносіцца тыя з іх, якія паспяхова прайшлі адпаведныя выпрабаванні — у рээстры мноства такіх, «дазволеных», сартоў, або, які значаюць самі сортавыпрабавальнікі, тых іх, што атрымалі ў выніку паспяховага выпрабаванняў свайго роду пашпарт.

У лабараторыі станцыі: аграномы Сяргей КАРАЧУН, Алена АЗЯРЧУК і Дамітрый БЯГАНСкі.

Дзяржаўны рээстр сартоў і гібридаў сельскагаспадарчых раслін і парод плодových культур ствараецца з мэтай укаранення ў вытворчасць найбольш прадукцыйных і лепшых з іх па сваіх гаспадарча-вартасных уласцівасцях, з мэтай размнажэння найбольш перспектывных і высокаўстойлівых да мясцовых умоў, з мэтай шматгадовага выкарыстання іх, захавання іх генафонду, а таксама з мэтай папярэджання пранікнення ў вытворчасць сартоў і парод з нізкімі гаспадарча-біялагічнымі якасцямі. Знаходжанне ў Дзяржаўным рээстры пэўных сартоў раслін і парод плодových культур дае права юрыдычным і фізічным асобам размнажаць (увозіць) і рэалізоўваць іх насенне і пасадочны матэрыял на тэрыторыі рэспублікі.

Штогод у рэспубліцы вырошчваюцца больш за 1000 сартоў розных сельскагаспадарчых культур аічыннай і замежнай селекцыі, закладваецца каля 10000 сортадоследу на іх гаспадарчую каштоўнасць. Пры праяўленні выпрабаванняў параўноўваюцца ўраджайнасць сартоў і гібридаў раслін і парод плодových культур, іх змаўстойлівасць і засухоўстойлівасць, устойлівасць да палягання, абсыпання і хвароб, прыдатнасць да механізаванай уборкі і г.д.

Для больш дакладных рэкамендацый сартоў раслін у сельскагаспадарчую вытворчасць сортавыпрабавальнай станцыі ў часткі ахопліваюць выпрабаваннямі ўсе віды глебы рэспублікі — ад супясчаных да сугліністых і тарфяна-балотных.

Пры гэтым укараненне сланечніку ў сельскагаспадарчую вытворчасць ўсё больш актыўна абмяркоўваецца ў міністэрстве. Зразумела ўжо, сланечнік таксама заняў важнае месца ў выпрабаваннях Нясвіжскай сортавыпрабавальнай станцыі. Дарэчы, як ужо ўстанавілі тут, нясвіжская зямля аказалася спадаўлівай і да гэтай новай для яе культуры.

Падчас размовы Уладзімір Хлябковіч выказаў цікавыя думкі пра пэўныя падыходы ў краіне да эканамічнага інтарэсу гаспадарак, пры гэтым паставіў пытанне: ці заўсёды гэтыя падыходы правільныя? Аднак даўно ўжо час крыху прадставіць Уладзіміра Хлябковіча, што і зробім цяпер, перш чым агучыць яго думкі.

Уладзімір Хлябковіч — кандыдат сельскагаспадарчых навук, у свой час закончыў Маскоўскі ўніверсітэт Дружбы Народаў, вядомы яшчэ як універсітэт імя Патрыся Лумумбы, спецыялізацыя (так ужо атрымалася) — вядзенне трапічнага земляробства, што, аднак, ніяк не перашкодзіла яму добра асвоіць і земляробства ў сярэднім паласе.

Пасля заканчэння ўніверсітэта на працягу 6 гадоў значна частку адну з гаспадарак Слуцкага раёна. 5 гадоў працаваў у Мінску ў Камітэце па дзяржаўна-прамысловых і ахове сартоў раслін (цяпер — адпаведна Дзяржаўнай інспекцыі). На чале Нясвіжскай сортавыпрабавальнай знаходзіцца каля 10 гадоў.

Такім чынам, пра эканамічны інтарэс. У нас традыцыйна збіраюць у гаспадарках, які кажа Уладзімір Хлябковіч, цэнтреры і тоны, а належыць «збіраць» рублі. Гэта значыць, што ўсе вынікі сельскагаспадарчай дзейнасці павінны адлюстроўвацца менавіта ў рублях, якія і паступаюць на банкаўскі рахунак. Гэта значна больш аб'ектыўны паказчык дзейнасці сельскіх працаўнікоў. Прычым ён нашмат лепш скіроўвае тыя ж гаспадаркі на якасны паказчык. Напрыклад, можна ўнесці ўдарную дозу арганікі пад бульбу і атрымаць яе па 450 і больш цэнтраў за гектара (і вядома, хадзіць у перадавіках), а ў гэтай бульбы будзе адсутнічаць, па сутнасці, галоўны якасны паказчык — яе лёгкасць. Ці ўзяць цукровыя буркаў: можна атрымаць іх па 600—700 цэнтраў за гектара і мець пры гэтым зусім нізкі паказчык цукрыстасці, а менавіта за цукрыстасці і плаціць грошы цукровыя камбінацыі... Як справядліва лічыць Уладзімір Хлябковіч, «трэба паступова пераходзіць на аічынныя эфектыўнасці работы не па ўраджайнасці, а па рублях, па іх «выхадзе» з жонкага гектара».

І нахат канчаткова — некалькі слоў пра сацыяльна-эканамічнае развіццё калектыву Нясвіжскай сортавыпрабавальнай станцыі. Як ужо можна зразумець, калектыв працуе севазароты? І пераглядаюць. І, па сутнасці, першымі адчуваюць адпаведныя зручкі ў гэтым кірунку на сортавыпрабавальных станцыях краіны. У імя ліку і на Нясвіжскай. Тут ужо даўно вырошчваюць пэўныя сарты сланечніку, соя, шмат шыроў выкарыстоўваюцца на зерне. Зразумела ўжо, соя і зерне кукурузы патрэбны для папаўнення кармавага балансу жывёлы баямкамі, якіх даўна недастаткова ў нашых традыцыйных культурах. Як расказалі на Нясвіжскай сортавыпрабавальнай станцыі, такая фірма, як «Соя-Полна», якая з'яўляецца беларускім суб'ектам, ужо вывела на рынак сарты соі, якія няблага адчуваюць сябе на нашай зямлі, з іх найбольш перспектывны — сорт «Ясельда».

Вельмі актуальнае для Беларусі, і ўжо на добра зразумелай прычыне, і вырошчванне сланечніку. Вядома, гэта датычыць імпартазамышчэння па

Іван БАРАНОЎСКІ, фота Марыі ЖЫЛІНСКАЙ і з архіва прадпрыемства. УНП 600031133

На доследных плантацыях Нясвіжскай сортавыпрабавальнай станцыі.

У гаспадарцы маецца аўтаматычная лінія, на якой фасуюцца лекавыя травы, кроп, каліяндра і іншая прадукцыя. На здымку — аператар Анатоль НІВОША.

лыкаў, большую частку іх практычна тут жа рэалізавалі: «Нашы яблыкі пахнуць менавіта яблыкамі», — зазначаюць на Нясвіжскай сортавыпрабавальнай станцыі. Гэта значыць, што тут прымяняюць мінімальную колькасць спецыяльных апрацовак свайго саду — ад шкоднай, ад пустазеля. «Няхай ужо іншы яблык пашодзіць чараяк, чым гэты яблык сам насца хімія!»... У маладым садзе Нясвіжскай станцыі ёсць свайго роду матачна-чаранковы ўчастак, а таксама гадзавальнік. Апошні створаны ў асноўным з мэтай вырошчвання пасадкага матэрыялу для яго рэалізацыі іншым арганізацыям і гаспадаркам, насельніцтву. І гэты пасадочны матэрыял карыстаецца добрым попытам. За ім прыязджалі нават з суседняга Клепцага раёна, які добра вядомы сваёй садаводчай гаспадаркай «Зубкі». Цяпер на Нясвіжскай станцыі ўзводзіцца сховашча садавіны на 500 тон. «Гэта — перспектывная галіна, якая з цягам часу павінна прыносіць добры даход», — зазначае кіраўнік станцыі Уладзімір Хлябковіч.

Менавіта на атрыманне найбольшага даходу скіравана чыста гаспадарчая дзейнасць Нясвіжскай сортавыпрабавальнай станцыі. Пры

У гаспадарцы маецца аўтаматычная лінія, на якой фасуюцца лекавыя травы, кроп, каліяндра і іншая прадукцыя. На здымку — аператар Анатоль НІВОША.

У гаспадарцы маецца аўтаматычная лінія, на якой фасуюцца лекавыя травы, кроп, каліяндра і іншая прадукцыя. На здымку — аператар Анатоль НІВОША.

гэтым тут маюць узоры такой дзейнасці, якія варты было б пераняць многім іншым вытворцам. Напрыклад, на станцыі маюць і сваю невялікую жывёлагадоўчую ферму, на якой утрымліваецца ад жонкі 350 бочкоў. Дык вось, у гаспадарках нязрэка скардзяцца на нізкую, а то і увогуле на мінуваючую рэнтабельнасць ялавічыны, а на Нясвіжскай сортавыпрабавальнай станцыі маюць гэту рэнтабельнасць на ўзроўні каля 35—38 працэнтаў (агульная рэнтабельнасць станцыі, па ўсіх кірунках, складае каля 45 працэнтаў). На станцыі цвёрда прытрымліваюцца курсу на максімальную мінімізацыю ўсіх выдаткаў і, адпаведна, на атрыманне найбольшай эфектыўнасці ад кожнага з кірункаў. Такі прыклад: на той жа жывёлагадоўчай ферме працуе ўсяго 5 чалавек, у тым ліку заатэхнік, пры гэтым ён жа — і ветурач.

Сёлета ў краіне няблага ўрадылі бульба, і многія маюць праблемы з яе збытам. А Нясвіжская сортавыпрабавальная станцыя на бульбе ндрэзна зарабіла. Тут яшчэ летас устанавілі партнёрска адносіны з пакупнікамі з Мурманскага вобласці. Аднак такога роду адносіны вельмі часта тут жа і заканчваюцца, пасля адной пастайкі прадукцыі. Мурманскія пакупнікі прыехалі і сёлета, і менавіта за бульбай Нясвіжскай станцыі. Чым яна прывабіла іх? Сваімі смакавымі якасцямі, а галоўнае — тым, што пралужала амаль у поўнай захаванасці, па сутнасці, да новага ўраджаю — да чэрвеня. І справа тут не ў пэўных асаблівасцях яе, а ў асаблівасцях уборкі і пераважкі. Так, усе жалезныя пруткі транспарцёраў бульбакапалак станцыі адзетыя ў гумавыя

Трохі пра бульбу з пункту гледжання навукоўца. Ужо вядома, беларусы вельмі любяць бульбу. Пры гэтым любяць яе солкія сарты, каб бульба магла амаль што намазвацца на хлеб. Гэта, аднак, крухмальныя сарты, і яны не вельмі прымальныя для здароўя, зазначае Уладзімір Хлябковіч, а ў прыватнасці, вядуць да сардэчна-сасудзістых захворванняў, да атлусцення. Такія, крухмальныя, сарты павінны ісці на прамысловую перапрацоўку. Адзначаны падыход характэрны для Захаду, дзе значна больш сочаць за сваім здароўем, падкрэслівае Уладзімір Мікалаевіч. Што ж, аднак, застаецца нам, беларусам? Адмовіцца ад бульбы? На гэта мы яўна не пагодзімся, тым больш з улікам цяперашніх цен на мяса ды каўбасы... А выбіраць больш ашадныя для здароўя сарты, раіць Уладзімір Хлябковіч. Гэта павінны быць «Уладар», «Лілея», «Журавінка», «Скарб», але толькі, напрыклад, не высокакрухмальны сорт «Ласунак».

Частку зямельных плошчаў Нясвіжскай сортавыпрабавальнай станцыі займаюць вострадушныя

Працаўніцы сада Святлана КУРСАК і Валіянт ТАТАР.

Аграном-садавод Сяргей ТРАЦЯК.

Першы ўраджай з маладога сада гаспадаркі.

Уладзімір ХЛЯБОВІЧ — заўзяты збіральнік даўніны; на здымку — разам з жонкай Нінай Міхайлаўнай у хатнім музеі.

Гэта не тое, што вырваная старонка з гісторыі. Справа была куды больш маркотная. Вырваную старонку час ад часу ў некага з'яўляецца жаданне аднавіць, вывучыць. Іншая справа, старонка, пра якую проста не ўгадалі. Але сёння яна адкрыта для ўсіх, каго цікавіць мінулае. Гэтая старонка прысвечана людзям, якія жылі ў XVIII — пачатку XX стагоддзя.

Іх імёны рэдка ўсплываюць з забыцця. Калі і ў іх гадаваць на ўроках гісторыі, дык толькі мімаходзь. Большасць грамадзян Беларусі наогул не ведае гэтых дзеячаў. Прычым якіх дзеячаў? У свай час на мясцовым узроўні кожны з іх быў асобай №2 пасля імператара. Ад іх залежала вельмі многае: лёсы людзей, гарадоў, культурнае, грамадскае, рэлігійнае жыццё. Некаторыя з іх баіліся, да іншых ставіліся як да бацькоў-алекуноў. Гэта людзі ўлады, імёны якіх вернуты дзякуючы дадзенаму, праведзенаму навукоўцамі П. Брыгадзіным і А. Лукашэвічам, і выданню «Мінскай губернатары».

Што навяло на гэтае даследаванне, я пацкавалася ў Андрэя ЛУКАШЭВІЧА, дацэнта кафедры гісторыі Беларусі новага і найноўшага часу Белдзяржуніверсітэта, кандыдата гістарычных навук, вядучага навуковага супрацоўніка Навукова-даследчага цэнтру Інстытута пагранічнай службы Рэспублікі Беларусь.

Будуўніцтва першага пастаяннага будынка гарадскога тэатра — заслуга Мікалая Трубяцкага. Калі не хапала сродкаў на будуўніцтва, улады арганізавалі дадатковы збор на танцавальных вечарынах. Асобнае месца ў жыцці М.М. Трубяцкага займалі ўзаемадзіячкі з гарадскім галавой К. Гутэн-Чапскім. Калі першапачаткова губернатар падтрымліваў маладога і энергічнага кіраўніка гарадской гаспадаркі, і ў далейшым рост папулярнасці і злоўжыванню з боку Чапскага выклікалі ў пачаткіна губерні поўную варожасць. І хаця гэтую «ваіну» губернатар выйграў, але не на шмат перажыў свайго апанента. Дарэчы, князь М. Трубяцкі на пасадзе губернатара знаходзіўся 16 гадоў — больш чым хто-небудзь іншы ў гісторыі Міншчыны.

— Поўная навізна праблемы. Для даследчыка заўсёды асабліва цікавае выклікае нераспрацаваная тэматыка, магчымасць стварыць сваёй роду «першаархывады». І, безумоўна, вялікі інтарэс да лёсаў тых асоб, якія вызначалі грамадска-палітычнае і сацыяльна-эканамічнае жыццё Міншчыны.

— У час працы вам даводзілася знаходзіць факты, якія ўражвалі?

— Так, напрыклад, тое, што нават сярэдніх царскіх слуг, якія на Беларусі адстойвалі інтарэсы самадзяржаўнай Расіі, сустракалі пастая, якія не гублялі чалавечнасці. Асабліва гэта тычыцца мінскага часовага ваеннага губернатара Сяргея Струганова, які пасля паўстання 1830-1831 гг. на ўласныя сродкі казаву дапамогу асобным палітычным «значэнцям», якія былі пастаўлены на мяжу існавання...

— Ці адкрывалі новыя рысы ў асобе той ці іншай гістарычнай асобы? Той жа Мураўёў-вешальнік — выключна адмоўны «гістарычны персанаж»?

— Новая рысы? Наўрад ці. Што тычыцца пастая Мікаіла Мікалаевіча Мураўёва па мянушцы «вешальнік», то для Беларусі гэта выключна адмоўны персанаж. Яго палітычны дзейнасць перакрывае тыя станоўчыя асабасці якасці, якія ён меў. Тым больш што яны не былі рэалізаванымі дзеля грамадства. У свай час менавіта гэтай пастаяі быў прысвечаны мой артыкул пад назвай «Талент, аддадзены прыкладу...».

— Якія асобы трапілі ў губернскае крэсла? Відаць, невыпадкова расійскія міністры звярталі ўвагу на дэфіцыт таленавітых і сумленных вышэйшых чыноўнікаў? — Увогуле, на пасадку начальніка Мінскай

губерні прызначалі прываслаўнага чыноўніка ці вайскоўца ва ўзросце 41-49 гадоў, маючага пра перакананых, які паходзіў з адной велікарускай губерні. Пры гэтым ён скончыў сярэдняю навуковую ўстанову з вайсковым ухілам і меў пазлы вопыт ваеннай і грамадзянскай службы.

Прынамсі, з мясцовых ураджэнцаў толькі двое — К.А. Сулістройскі і В.І. Гечан-Гячэвіч — займалі губернатарскую пасадку ў Мінску. Апошні, нягледзячы на тое, што ў 1812 г. падтрымліваў Напалеона, затым больш за 12 гадоў узначальваў адміністрацыю Мінскай губерні.

Што тычыцца пакут ад нядбайных чыноўнікаў, то не трэба рабіць адрываў на беларусаў. Сапраўды 3-за карумпаванасці чыноўнікаў насельніцтва пакутавала ва ўсе часы. Гэта была праблема імперыі. А калі казасць неадорна пра беларускую частку насельніцтва ў XIX ст. — пераважна сцяп, — то найбольш адрэзай асобай быў губернатар В.М. Токараў... Выкарыстоўваючы адміністрацыйныя сродкі, ён даводзіў да галечы сцяп і за бяспачна скупіў іх зямлю. Тых жа, хто спрабаваў выступаць у абарону сваіх правоў, — падвргаў арыштам, загадваў лупцаваць розгамі і нават расстрэльваць! І хаця справа В.М. Токарава разглядалася ў Сенате, ён пазбег пакарання...

— Але ж былі і асобы, дзейнасць якіх ішла на карысць краю... — Цяжка казаць пра карысць для ўсяго краю, паколькі большасць з губернатараў не лічыла беларусаў самастойным народам, а Беларусь — асобным этнапалітычным рэгіёнам. Таму размова можа ісці толькі пра ўклад людзей у развіццё культуры і сацыяльна-эканамічнай сферы ці ў культурным жыцці.

— Якія імёны заслугаў асабліва ўвагі? — Сярод тых асоб, якія вартыя нашай увагі, — прозвішчы грамадзянскага губернатара З.Я. Карнеева, часовага ваеннага губернатара С.Р. Струганова, губернатара В.І. Чарыкава, М.М. Трубяцкага. Асобна трэба назваць апошняга мінскага губернатара князя В.А. Друцкага-Сакалінскага — пастая легендарнаму. Хаця час яго губернатарства сулаў з апошнім этапам Першай светсвай вайны, самы малады расійскі губернатар (яму было толькі 36 гадоў) рабіў усё, каб палепшыць жыццёвыя умовы мінчан і жыхароў прыгрантаўнай губерні. Ён не баяўся перад вайсковымі ўладамі і смела ішоў на канфлікт, калі таго трабавалі інтарэсы губерні, пераапрацаўся ў цывільную вопратку і ноччу інкогніта адстойваў у чарзе на хлеб, каб потым пакараць асоб, якія злоўжывалі на гандлі прадуктамі харчавання! А што ўжо казаць пра яго паводзіні пасля Лютаўскай рэвалюцыі! Ці знойдзецца ў гісторыі яшчэ такі прыклад, калі былі губернатар пасля рэвалюцыі паступае на вайсковую службу простым салдатам! Але няма сэнсу тут перакрываць змест кнігі. Спадзяюся, што нават толькі гэты прыклад прыцягне да сябе інтарэс чытачоў.

— Каму б вы паралі прачытаць кнігу «Мінскай губернатары»? — Усім, хто цікавіцца гісторыяй, і асабліва тым, хто ёй не цікавіцца. Для адных кніга будзе карыснай для пашырэння ведаў аб канкрэтным мінулым часе, для іншых (напрыклад, чыноўнікаў) — для асасавання таго, якім чынам можна «трапіць у гісторыю».

— Ці трэба прозвішчы губернатараў даваць вуліцам, ці хаця б ставіць мемарыяльныя дошкі, звяртаючы да іх асоб, ствараючы гарадскія скульптуры? — Гэта пытанне неадназначнае. З аднаго боку, большасць з губернатараў сваёй дзейнасцю не залуговае такой пашаны, асабліва ад беларусаў. Але калі іх параўноўваць з тымі гістарычнымі асобамі, чые прозвішчы носяць вуліцы нашых гарадоў, то, можа, і варта (напрыклад, у новых мікрараёнах, якія плануецца будаваць расіяне).

Адно можна сцвярджаць з упэўненасцю: прозвішча князя Мікаіла Мікалаевіча Трубяцкага павіна быць захавана для нашадкаў у выглядзе мемарыяльнай дошкі на будынку Кулапаўскага тэатра. Менавіта ён выступіў з ініцыятывай узвядзення пастаяннага будынка гарадскога тэатра і прыкляў шмат намаганняў для яго пабудовы. Больш за тое, М.М. Трубяцкі — адзіны губернатар, які быў пахаваны ў Мінску, на тэрыторыі жаночага Спаса-Праабражэнскага манастыра (разам са сваёй жонкай). Гэты манастыр знаходзіўся ў раёне, дзе зараз узведзены будынк Генеральнай пракуратуры і кінатэатра «Перамога».

— Большасць назваў мінскіх вуліц звязана з XX стагоддзем. Як вы лічыце, мінскія вуліцы павіны адлюстроўваць і іншыя перыяды гісторыі? — На мой погляд, ні адна вуліца не павіна насіць імя гістарычнай асобы, на сумленні якой ёсць загубленыя чалавечыя душы... А такія імёны толькі ў Мінску можна назваць не менш, чым з дзясятка! Большасць з іх носяць імёны розных савецкіх і партыйных дзеячаў, які сумна вядомы ў справах нацыянальна-дзяржаўнага будаўніцтва Беларусі (І.Я. Алібегав, К.І. Ландар, А.Ф. Місюковіч і інш.), або мелі прамоце ці ўкоснае дачыненне да палітычных рэпрэсіў (В.Ф. Шаранговіч і інш.). Сустрэкаюцца сярэд назваў мінскіх вуліц і прозвішчы тэарэтыкаў (напрыклад, І. Пуліхавіч). Таму тут усё залежыць ад тых крытэрыяў, на якіх вядзецца адроб асоб для ўшанавання. Але прамаце — праз прэсу і навуковыя колы — павіна ўплываць на прыняцце такіх рашэнняў з боку кіраўніцтва гарадоў.

— Як вы лічыце, чаму пра мінскіх губернатараў не прынята было ўгадваць? — Не толькі пра мінскіх. У савецкі час губернатары, з аднаго боку, разглядаліся як царскія слугі, прыгнятальнікі і эксплуататары, а з другога — у навуцы панавалі пры-

чы, што не асобы, а масы твораць гісторыю! Таму амаль уся гісторыя дасавецкага перыяду ў падручніках і навуковай літаратуры была абзлічаная.

— Вы пагодзіцеся, што, каб абудзіць цікавасць да гісторыі, ён трэба падаваць не толькі праз падручнікі? — Гісторыю немагчыма вывучыць праз падручнікі. Яна павіна жыць у сэрцы кожнага. Толькі паўсядзённая цікавасць да мінулага свайго роду, вёскі ці горада, свайго краіны можа сфарміраваць свядомага чалавека, з упасным поглядам на жыццё.

На жаль, сістэма выкладання гісторыі, якая складалася ў апошнія гады ў школе, скіравана на фарміраванне цікавасці і любові, а на механічнае завучванне пэўнага матэрыялу пра прыкладзе матэматычных формул... Гэта тупіковы шлях, які вядзе толькі да адваротнага эфекту.

— На жыццё, погляды якіх губернатараў варта звярнуць увагу? — Я не ставіў бы так пытанне. Погляды губернатараў дарэвалюцыйнага часу не адпавядаюць сучасным рэаліям. Яшчэ раз нагадаю, што усё яны не прызнавалі беларусаў як самастойны этнас. Што тычыцца дзелавых якасцяў — то гэта прафесійная кампетэннасць, умненне прыслухоўвацца да парад, асабліва з боку спецыялістаў, і, безумоўна, чалавечнасць, як у С.Р. Струганова.

— Чаму можна навучыцца, зазіраючы ў гісторыю? — Не паўтарыць памылка мінулага. Перш за ўсё, палітычныя і эканамічныя. Памятаць пра тое, якія намаганні прыклалі беларусы дзеля аднаўлення сваёй дзяржаўнасці і што яе згубіць значна лягчэй, чым вярнуць. Акрамя таго, гісторыя прадастаўляе ўнікальную магчымасць вучыцца і пастаянна ўдасканальвацца! Увогуле, гісторыю можна пазнаваць па-рознаму. Але сухімі лічбамі, фактамі і пералічэннем падзей немагчыма закрануць сэрцы. А вось чалавечы лёс, ва ўсіх згустках фарбав, даюць магчымасць іншым вачыма ўбачыць адны і тыя ж падзеі.

Таму калі мы адкрываем новыя імёны, мы паномаму ацэньваем палітычнае і грамадскае жыццё тых эпох.

А з мінскімі губернатарамі звязана час, багаты на разнастайныя падзеі... Прычым кожны губернатар — гэта пастая. І іх лёсы — гэта сюжэты, аб якіх варта здымаць не проста гістарычныя фільмы. Тут знойдзецца месца і для палітычных драм (войны, паўстанні), дэтэктываў (пакушэнне на жыццё губернатара, крадзеж казны), любовіных раманнаў (напрыклад, любовная сувязь А.А. Мусіна-Пушкіна з Ядвігай Любонскай, якая скончылася трагічна: жанчына ўтапілася), і цяпер наведліваемкам Ляўшыцкага парку расказваюць, што тут блукае яе прывід)...

Прынамсі, па мым сцэнарый быў зняты дакументальны фільм «3 жыцця мінскіх губернатараў», які прысвечаны лёсам чатырох начальнікаў Мінскай губерні падчас вайны 1812 года (канал «ЛАД», 2010 г.).

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

УМОВЫ ДЛЯ БІЗНЭСУ Ў БЕЛАРУСІ ПАЛЯПШАЮЦА, АЛЕ Ж І ПАРТНЁРЫ ПА МЫТНЫМ САЮЗЕ НЕ СПЯЦЬ У ШАПКУ

У наўдана апублікаваным рэйтынгу «Вядзенне бізнесу-2012» Беларусь заняла 69-е месца сярод 183 краінаў свету. Сёлетня эксперты Сувецкага банка і Міжнароднай фінансавай карпарацыі дадалі адзін паказчык і трох змянілі метадology падліку, таму пералічылі і леташні паказчык: без уліку змен у рэйтынгу «Вядзенне бізнесу-2011» Беларусь была на 68-м месцы, а з улікам змен — на 91-м. Такім чынам, калі параўноўваць 91-е месца ў мінулым годзе і сёлёння 69-е, то наша краіна паднялася на 22 пазіцыі. Але ці можна гэта лічыць сапраўдным паказчыкам палепшэння бізнес-клімату? Пра гэтыя мы спыталі ў Аляксандра КАЛІНІНА, старшыні ГА «Беларускі саюз прадпрыемальнікаў»:

— Калі браць пазіцыю краіны з улікам пераліку, то прагрэс у нас ёсць. А калі браць агульную пазіцыю, то ў Doing Business 2010 мы былі 58-я, у Doing Business 2011 — 68-я, а ў зараз Doing Business 2012 мы ўжо 69-я. Таму я не кажу бы, што мы імкліва рухаемся некуды ўгору. У агульнай табліцы мы спускаемся. Гэта сведчыць пра някомплекснасць рэфарму, пра тое, што ў краіне не адбываецца сістэмнага палепшэння дзелавога клімату па ўсіх напрамках. А палепшаюцца толькі напрамкі, якія выбраны ўрадам — на якіх і засяроджаны намаганні. Там мы, безумоўна, дасягнем сур'ёзных поспехаў — гэта і па ўваходжанні ў бізнэс, і па рэгістрацыі ўласнасці, і па выкананні кантрактаў.

У рэйтынгу «Вядзенне бізнесу-2012» мы нашчас зрушыліся з апошняга месца па пазіцыі «Якасць падатковых сістэм»; шмат гадоў да гэтага мы былі на апошнім месцы, а зараз сконжылі адрэзу на 156-е. Ё ўрад разам з бізнесам сапраўды сур'ёзна працаваў над спрашчэннем падатковай сістэмы.

— А што ў Расіі і Казахстана, нашых партнёраў па Мытным саюзе?

— Якраз гэты рэйтынг цікавы тым, што ён паказвае не толькі нашае становішча, а і як рухаюцца нашы партнёры па Мытным саюзе. Асабліва ўвагу я хачу звярнуць на Казахстан — ён па якасці падатковай сістэмы на 13-м месцы. І наша бізнэс-супольнасць неаднаразова звяртала ўвагу ўрада, што ў Мытным саюзе і ў Адзінай эканамічнай прасторы, якая фарміруецца, у нас дрэнная канкурэнтная ўмова з пункту гледжання падатковага ціску. Рэйтынг «Doing Business 2012» гэта пацвердзіў. Сапраўды, мы прасунуліся наперад — 62,8% складае агульная падатковая стаўка, але і нашы партнёры не стаяць на месцы: у Расіі гэты паказчык складае 46,9%, а ў Казахстана — 28,6%. Як бачна, мы ўсё роўна моцна праграем, асабліва Казахстану. Таму ўраду разам з бізнесам ёсць над чым працаваць.

Калі браць колькасць падатковых плацяжоў за год, то ў нас яна значна паніжылася і складала 18. Але ў тым жа Казахстане — 7, а ў Расіі — 9. Калі глядзець на колькасць гадзін за год, якія патрэбны на справяднасны і ўплату падаткаў, то Казахстан мае паказчык у 188 гадзін за год, Расія — 290, а Беларусь — 654. Так, інфармацыя ў рэйтынгу «Вядзенне бізнесу» адлюстроўваецца са спазненнем на год, таму я мяркую, што рашэнні наконт падаткаабкладання, прынятыя летас у нашай краіне, палепшаць сітуацыю (асабліва пераход на кварталныя плацяжы, які павінен паніжыць колькасць гадзін на разлік падаткаў). Але ў нас застаецца вельмі спецыфічная сістэма разліку таго ж ПДВ, разліку прыбытку, таму тут ёсць над чым працаваць.

Павел БЕРАСНЕЎ.

ГАРАСКОП СТРЫЖАК НА ЛІСТАПАД

8 лістапада. Гэты дзень спрыяе для стрыжкі валасоў.

9 лістапада. Стрыжычы валасы не рэкамендуецца.

10 лістапада. Поўня. Стрыжычы ў поўню не рэкамендуецца, выключнае складае толькі кардынальная змена іміджу.

11 лістапада. Стрыжычы валасоў пажадана адкласці на больш удалы дзень.

12 лістапада. Неспрыяльны дзень для наведвання цырульні.

13 лістапада. Можна звяртацца ў гэты дзень да цырульніка, бо стрыжка сёння падаўжае жыццё.

14 лістапада. Стрыжычы валасы непажадана.

15 лістапада. Спрыяльны дзень для стрыжкі валасоў.

16 лістапада. Удавы дзень для наведвання цырульніка.

17 лістапада. Стрыжычы палепшыць ваш дабрабыт.

18 лістапада. Паказаны ў гэтага дня такія ж, як і ў папярэдняга.

19 лістапада. Устрымаецеся ад візіту да цырульніка.

20 лістапада. Ннаўдалы дзень для стрыжкі валасоў.

21 лістапада. У выніку стварэння прычоскі ці стрыжкі вы прыгледзеце да сябе радасць і ішчасце.

22 лістапада. Спрыяльны дзень для стрыжкі.

23 лістапада. Стрыжка надасць вам кароўнасці, вы будзеце яшчэ больш падабацца навакольным.

24 лістапада. У выніку стрыжкі сёння страчываецца ваша энергія. Як кажучы ў народзе, «можна розум састрыжыць».

25 лістапада. Маладзік. Стрыжка валасоў строга забаронена.

26 лістапада. Візіт да цырульніка не рэкамендуецца, паколькі стрыжка валасоў можа прычыніць спрэчкі з блізкімі.

27 лістапада. Стрыжка валасоў не рэкамендуецца, паколькі гэта можа пацягнуць сур'ёзныя расстраўі ў будучым.

28 лістапада. Стрыжка ў гэты дзень прынясе дыскамфорт і смутак.

29 лістапада. Стрыжка валасоў прынясе павелічэнне дабрабыту, вы можаце стаць крыху багацейшымі.

30 лістапада. Стрыжычы валасы непажадана.

Падтрымвала Алена КРАВЕЦ.

Фота Антона МІХАЙЛОВА.

14 ноября 2011 в 11.00 состоится внеочередное общее собрание акционеров ОАО «Полесьежестрой»

Повестка дня: 1. О совершении безвозмездной (спонсорской) помощи. Собрание будет проходить по адресу: г. Брест, ул. Базановой, 19. Начало регистрации участников собрания: 10.30.

УПН 200050191

СТВОРАЎ ВЫЯЎЛЕНЧАГА МАСТАЦТВА, А ЯКІЯ ПАВІНЕН ПАБАЧЫЦЬ КОЖНЫ БЕЛАРУС

(5 суб'ектыўных меркаванняў)

Візуальны вобраз заўжды пакідае моцнае ўражанне і вельмі добра запамінаецца. Часта нейкі дробны малюнак, маленькая рэспрадукцыя ў кнізе, фотаздымак ці нават зтыкетка ад цукеркі запамінаюцца на ўсё жыццё. Выяўленчы вобраз уздзейнічае, выклікае нейкія асацыяцыі ці ўспаміны з мінулага. Ён жыве разам з намі, побач з намі, у кожным з нас. І, напэўна, выяўленчае мастацтва, якое мае безліч відаў ад графікі да скульптуры, ў свай арсенал уключае найбольш колькасць менавіта значных запамінальных вобразаў. Нехта ўсё жыццё будзе памятаць партрэт Льва Сянегі з падручніка па гісторыі, у памяці іншага адаб'ецца карціна Веласкаса, а яшчэ ў гагосці — выява Маці Божай Вастрабрамскай. Ніколі не ведаеш, дзе і калі напаткае цябе тое нешта, што прымусяць запомніць візуальны вобраз на ўсё жыццё. Кожны выяўленчы вобраз — гэта знак, і кожны народ мае свае знакі. Нешта вяртае менавіта для гэтага народа. Крыж Еўфрасініі Полацкай? Сармацкія партрэты Радзівілаў? Кранальныя віцебскі жывапіс Марка Шагала? Якія выяўленчыя знакі маюць беларусы і якія знакі яны абавязкова павіны пабачыць?

вельмі радасная карціна, яна нясе і зямное, і божае святло.

3. «Палюнічыя на снезе» Пітэра Брэйгеля Старэйшага. Гэта вельмі важны для мяне мастак, і я б хацеў, каб ён быў важным для беларусаў. Яго жанравыя палотны паказваюць нам свет простых людзей. Але пры дапамозе вельмі багатай сімволікі. Асабліва ён блізі менавіта «Палюнічыя на снезе», які быўцам перагукваюцца з настроямі любовання радзімай. Калі я гляджу на пейзажы Гаўрылы Вашчанкі, я адчуваю нешта падобнае...

5. Архітэктара Фёдора Шхэтля. Гэта славеты раіскі архітэктар, яскравы прадстаўнік мадэрну. Яго творчасць варта пабачыць. Чаму? Часам прыватная архітэктура, мякка кажучы, мае не зусім добрыя рысы ў сэнсе разумення багацця, становішча ў грамадстве і г. д. А вось шхэтляўскія асабіны існуюць у сабе тонкае адчуванне гармоніі, унутранага свету чалавека і яго знаходжанне ў рэальным свеце. Гэтыя будынк (напрыклад, асабняк Марозава) узводзіліся для вельмі зможных асоб. Але тут важны прынцып, адносіны і архітэктар, і заказчыка да таго прыватнага асяродка, які яго ствараюць.

5. Палацкі комплекс Цімоў (Дрэздэн) Маіцуса Пельмэна. У Беларусі апошнім часам з'явілася вельмі добрая дзяржаўная тэндэнцыя адраджэння даўніх беларускіх сядзіб, палацаў і замкаў. Але адраджэнне гэтае часам адбываецца не зусім, з майго пункту гледжання, правільна, з грубымі памылкамі. Кіпельман са сваім Цімоў-герам мог бы быць тым увасабленнем нават не ідэал, а яго варыянт, да якога трэба было б нам імкнуцца. Тым больш, што наш знакамты новы палац у Гродне быў узведзены па праекце гэтага архітэктара.

Святлана БЕНЬ, аўтар песень гурта «Срэбранае вяслель», тэатральны рэжысёр:

1. Малванява дываны Алены Кіш. У выпадку з мастацтвам Алены Кіш важна бачыць не столькі яе творы, колькі ведаць яе біяграфію. Уе гісторыя — вельмі тыповая гісторыя жанчыны-мастачкі ў Беларусі. У яе такая трагічная біяграфія: срэбраніцтва і самагубства. Наогул, беларускія мастакі, якіх я называю, ствараюць нейкі метафізічны вобраз Беларусі. Для мяне прынамсі. Гэтых мастакоў трэба ведаць, каб хоць нешта разумець па Беларусі.

2. «Спадчына» Язэпа Драздовіча. Драздовіч — містык, паадрожнік, бадзга... Тонкі, інтуітыўны, душэўны мастак, які вельмі любіў сваю радзіму.

3. Творчасць Марка Шагала. І, наогул, уся творчасць віцебскіх мастакоў шагалаўскай пары. І яго выкладчык Ігуда Пэн. І Э.Я. Лісіца. Таксама творчасць Малевіча і аб'яднаная авангардысма мастацтва УНАВІС. Усё гэта — эпоха дарэвалюцыйная, у Віцебску віравала нейкае неверагоднае мастацкае жыццё. Гэта вельмі важна ведаць.

4. Скульптуры Нікі дэ Сан-Фаль. Гэтая мастацка не мае ніякага дачынення да Беларусі, але мне здаецца, што калі б такі мастак у Беларусі быў, то мы б жылі крыху па-іншаму. Мне хоцца, каб пра творчасць гэтай мастачкі ведалі ўсе і каб рана ці позна такі чалавек у Беларусі з'явіўся. Гэта італьянская мастачка поп-арту, якая рабіла гіганцкія, памерам з высокай дрэвы, прыгожыя скульптуры. Вельмі сакавітыя, сонечныя. Чаго абсалютна не хапае беларускай скульптуры, архітэктуры і, наогул, беларускай рэчнасці.

Алесь МАТАФОНАЎ, тэлеведучы, аўтар перадачы «Лабірынты» на тэлеканале «ЛАД»:

1. Фрэскі ў Полацкай Спаса-Праабражэнскай царкве. Яны датуюцца XII і XIX стагоддзямі. Фрэскі пачалі вывучаць і даследаваць яшчэ ў 60-я гады. Шмат старажытных фрэсак было раскранутаў беларускім рэстаўратарам і мастаком Уладзімірам Рацікім. У апошнія гады ў храме працуюць беларускія і расійскія спецыялісты, якія наўдана зрабілі сенсацыю — адрылі выявы першых рускіх святых пакунікаў Барыса і Глеба. У гэтым не было б нічога незвычайнага, калі б не час іх выявання — XII стагоддзе, трохі больш за сто гадоў пасля кананізацыі. Да гэтага часу самыя раннія выявы святых братаў датаваліся XIII стагоддзем. Есць верагоднасць таго, што выявы Барыса і Глеба ў полацкім храме маюць партрэтны падобнасць. Акрамя таго, што фрэскі маюць вельмі значны гістарычны і мастацкае значэнне, яны з'яўляюцца сведчаннем таго, якую важную ролю адыгрываў Полацк у першыя гады Хрысціянства ва Усходняй Еўропе.

2. Сармацкі партрэт. Наогул, раба пачынец хоць адзін твор «жывапіснага натуралізму» XVII стагоддзя. Сармацкі партрэт быў прадстаўлены ў магнацкіх

КВЕТКІ-КЛОНЫ ў ЗАКАЗНІКУ «СПОРАЎСКІ»

У ПЕРШЫНЮ ў Беларусі ў адкрытую глебу было высаджана больш за 1000 такіх саджанцаў кветкі з Чырвонай кнігі — званочка лілейлістага. Навіна сама па сабе цікавая і вартая ўвагі. Але асабліва гэтае адкрыццё адрознівае ад атра-малі шляхам кланіравання.

Вось так выглядае званочка-клетам.

СКАНВОРД

Склаў Андрэй МІХАЙЛАЎ.

Жывапісец → Русі лалены персанаж, фота 2 → Род гісера → Суніца → 2

Чыслы лалены персанаж, фота 5 → Система фізічных практыкаванняў → Род гісера → Суніца → 2

Заплены рачны мшак → "Фасад" галавы → Цэрык з ручкай → Сыравіна для металу

Рычг для перамяшчэння мшак → Растоплены тлушч, тук → Егіпецкі бог Месяца → Артыст → Памёр з заробнай платы

"Крылаты ваяві" → Дно сасуда → Урачысты выезд → Статыстычны перапіс → Доўгі скразны рад пакоў → Памёр з заробнай платы

Абазначаная на грашчых адзінках → Горны хрыбет у Забайкаллі → Заўзятар → Метка → Краіна "лілейліста" → Галоўны тон лада → Маленькі коч → Вярочка-трос

Выдатны італьянскі танар → Метад даследавання → Персанаж італьянскай камедыі масак, фота 3 → Польскі салтырык → Тэлеканал БТ → Прынада на кручку

Невалікая малпа → Мучыцель → Персанаж італьянскай камедыі масак, фота 4 → Дарожная скрынка → Невалікая заліў → Разрад у карата → Разрад у карата

Навалішая горы на Зямлі → Род вярбы → Паспелі на дрэві з конкай разгаі → ... да найшэй → Электрычны прыбор → Разрад у карата

Трыпаў метрач-на фундук → Французскі пісьменнік → Рака Чапаева → Вяселі з беларускіх казак, фота 1 → Французскі пісьменнік → Рака Чапаева → Вяселі з беларускіх казак, фота 1

1 → 2 → 3 → 4 → 5

Ляснік з вёскі Споравы Іван ЗІНКЕВІЧ разам з дзецьмі Здзітаўскай школы высаджае ў сваім абодзе расадку званочка лілейлістага.

Дзіцячыя рукі спрычыніліся да захавання сусветнай спадчыны.

Сямікласніца Наталія ТАСЦЯК з навуковага Цэнтральнага батанічнага сада Аляксандра ВЯУНІКАМ падчас пасадкі званочка.

Ці, па-навуковаму, з выкарыстаннем метадаў клетачнай інжынерыі. Па генатыпе гэтыя саджанцы ідэнтычныя з раслінамі, якія растуць на тэрыторыі Беларусі. Навошта спатрэбілася такім называлым для нас пакуль спосабам папярэдняга геаграфічнага распаўсюджвання званочка? — У Беларусі, як і ў многіх іншых краінах, па аб'ектыўных і суб'ектыўных прычынах у апошнія гады назіраецца значнае скарачэнне шэрагу радкіх відаў флоры, над асобнымі ўвогуле нависла пагроза знічэння. Таму яны разам з занясеннем у спісы Чырвонай кнігі адначасова трапляюць і пад міжнародную ўвагу і абарону. А гэта патрабуе новых падыходаў супрацоўніцтва з навукоўцамі, мясцовымі ўладамі, выкарыстання новых формаў працы па аднаўленні, ахове і маніторынгу такіх раслін, — гаворыць Аляксей ЧЫСТАДАРСКІ, менеджар міжнароднага праекта «Палессе». Яго рэалізацыя праходзіць пад эгідай і на сродкі Праграмы развіцця ААН і Глобальнага экалагічнага фонду. Менавіта па ініцыятыве супрацоўніка персаналу праекта і была дзяля ініцыявана акцыя на тэрыторыі славуцкага біялагічнага заказніка «Спораўскі», што ў Брэсцкай вобласці, па пасадцы клонна-саджанцаў раслін, што знікае, — званочка лілейлістага. Ёсць усе шанцы спадзявацца, што яго новыя пасадкі будуць садзейнічаць умацаванню стабільнасці папуляцыі гэтага віду.

Дарэчы, у межах Беларусі налічаецца каля 20 відаў сасудзістых раслін з такім статусам асаблівай аховы. Сярод іх сустракаюцца віды, якіх ужо многія дзесяцігоддзі батанікі не выяўляюць у час палёвых даследаванняў, а шэраг раслін, такіх як званочка лілейлістая, знаходзяць усё менш і менш. Таму работу па яго рэінтродукцыі спосабам мікраканальнага разнажэння папрасілі зрабіць супрацоўніку Цэнтральнага батанічнага сада Нацыянальнай акадэміі ў рамках праекта «Палессе».

Заказнік «Спораўскі» як месца для пасадкі быў выбраны невыпадкова. Сёння званочка сустракаецца ў асноўным у рэгіёне Беларускага Палесся, звычайна на напалову адкрытых прастах з радкім шыракалістым лесам або ў хмызняках з радкім сям'яным становішчам званочка можа расці на адным месцы больш за 100 гадоў. Цікава, а колькі часу ён праіснуе ў «Спораўскім», дзе адбылося ўрачыстае вяртанне гэтай «сінявай кветкі», як называе яе вучні Здзітаўскай мясцовай школы? Яны прынілі самы актыўны ўдзел у пасадцы званочка. Яго плантацыя заняла тры участкі, іх наумысна выбралі ўдалечыні ад населеных пунктаў. Гэтая мера неабходна, бо яркая сіняя кветкі робяць званочка жаданым трафеем аматараў лясных і лугавых кветак.

Вось як пракаментаваў акцыю са званочкаў у Бярозаўскім раёне навуковы супрацоўнік лабараторыі фаўны і сістэматыкі раслін Інстытута эксперыментальнай батанікі ім. У.Ф. Купрэвіча НАН Беларусі Аркадзь СКУРАТОВІЧ: «Гэта плытовы праект для Беларусі, і яго ўнікальны досвед можа быць выкарыстаны для ўзнаўлення папуляцыі іншых радкіх і знікальных раслін з Чырвонай кнігі».

На прыканцы хочацца сказаць вострае па што. Новы пасол Турцыі ў Беларусі Незілі ОЗКАЯ ў час нядаўняй сустрэчы з беларускімі журналістамі пажартаваў:

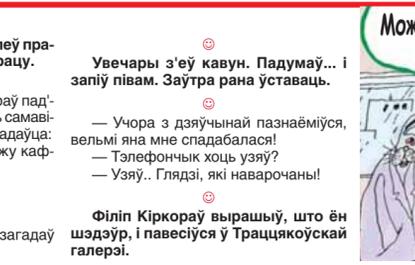
Уважліва
Я хутка ляціць час: не паспеў пра-
нцяцца, а ўжо спазніўся на працу.

Да крамы гаспадарчых тавараў пад-
язджае круты «Мэрс». Выходзіць самаві-
ты мужчына, падыходзіць да прадаўца:
— У вас крывякі для мантажу каф-
лянай пліткі ёсць?
— Ёсць, вядома.
— Дайце тысяч 20-30.
— А навошта вам столькі?
— У шэфу пчолю здохлі — загадаў
пахаваць з ушанаваннямі...

Увечары з'еў кавун. Падумаў... і
запіў півам. Заўтра рана уставаць.

— Учора з дзячыннай пазнаёміўся,
вельмі яна мне спадабалася!
— Тэлефончы хоць уззяў?
— Уззяў... Глядзі, які наварочаны!

Філіп Кірораў вырашыў, што ён
шэдзёр, і павесіўся ў Траццякоўскай
галерэі.

Міліцэйскі сабака
ЗНАЙШОЎ КАНСЕРВЫ

У Віцебску па дапамозе ў міліцыю звярнуўся пенсіянер
1935 года нараджэння, які паведаміў, што нехта, узламаўшы
дзвярныя запоры, трапіў у гаспадарчую забудову, разме-
шчаную каля дома, і здзейсніў крадзеж кансерваванаў пра-
дуктаў харчавання і машыны для кансервавання. Урон — 1,1
мільёна рублёў. Супрацоўнікі Кастрычніцкага раённага ад-
дзела Дэпартаменту аховы пры дапамозе службова-вышук-
овага сабакі хутка «выйшлі на след». Было ўстаноўлена,
што злачынства здзейсніў непрылучны, раней судзімы за
рабаванне. Заведзена крымінальнае справа.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

«Калі і пабярэся
шлюбам, то нікому
пра гэта не скажу»

— Якія апошнія навіны ў жыц-
ці спевара Дзімы Калдуна?
— Заканчваю працу над другім
альбомам, выхад якога заплава-
на на зіму.
— Працуеш, як і раней, без
прадзосара?
— Так.
— Ці цяжка працаваць са-
моу?
— Што датычыць дыска, то дыск
— абсалютна некамерцыйны пра-
дукт. Я буду шчаслівы,
калі хача б кошт запісу
«адаб'ю», — за гэты год
і так ужо дзве працкі
пласцінкі выйшлі... Ну,
як я магу зарабляць на
дысках?

СЕННЯ

Першая квадра ў 18.39
Месяц і сузор'е Казярога.

Імяніны
Пр. Аляксандра, Арцёма, Германа,
Івана, Леаніда, Мікалая, Паўла,
Пятра.
К. Дзяды (Задзішны Дзень),
Еўдакіі, Багдана, Тамаша.

Сонца	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	8.11	17.35	9.24
Віцебск	8.04	17.20	9.16
Магілёў	8.01	17.25	9.24
Гомель	7.53	17.26	9.33
Гродна	8.25	17.51	9.26
Брэст	8.21	17.56	9.35

Дзіма
КАЛДУН:

«Ганаруся, што нарадзіўся
і вырас у Беларусі»

Дзіма Калдун — адзін з нямногіх расійскіх ар-
тыстаў, якімі так любяць сёння хваліцца беларусы.
Маўляў, а вы ведаеце Калдуна, так? А ён наш!
На «Фабрыку» перамог, у Маскву прабыўся, а сам жа
— беларус. Калі ж гаворка заходзіць пра «Еўрабачанне»,
то на Дзіму ледзьве не моляцца. Яно і ўразумела:
Калдун — адзіны беларус, які не толькі праішоў у фіна-
л, але і заняў там пятае месца...

Чым жыве сёння Дзіма Калдун? Што думае пра
чарговы ўдзел у «Еўрабачанні»? Ці падтрымлівае
стасункі з маскоўскімі «беларусамі» і ці збіраецца
нарэшце ажыццявіць? Карэспандэнт «Звязды» спя-
вак распавёў, чаму не любіць афішчаваць прыватнае
жыццё і што трэба зрабіць, каб беларускамоўная
песня загучала на «Еўрабачанні».

«Ганаруся, што нарадзіўся і вырас у Беларусі»

Патрэбна свежасць. Калі праект
прынясе свежасць — людзі будуць
яго глядзець.

— Магчыма, ты чуў: хутка
на АНТ будзе запущаны новы
праект «Акадэмія талентаў». Гэ-
та аддалены варыянт «Фабрыку»,
удзельнікі не будуць жыць
у доме, але яны будуць спяваць.
Сярод тых, хто праішоў кастынг,
прадзосары выбяруць у сваю
манду некалькі выкалістаў. Паз-
не на спрэздзюны канцэртах
(форма батлаў) слабішчыя ар-
тысты будуць выбываць...

— Ёсць жа такое выслоўе: «Сту-
кайце — і вам адчынцяць». Калі мо-
ладзё адчувае патэнцыял, то шудоў-
на, што яны могуць выпрабаваць
сабе. У нас жа асабліва і пастукаць
няма куды. Галоўнае ўжо даў-
но было — таліаўнае,
каб нічога не саспава-
лі. Бо спачатку заўдзюды ўсе
спаспелыя, радзаныя
перспектывы, а пасля
калібав перамагае... І
што? З ім нічога не ад-
бываецца — ён проста «сядзіць на
кантракце».

«Артысты ставяць у першую чаргу на пры-
бытак, а не на мову. Вось з'ездзіць чалавек з
мовай на «Еўрабачанне», а пасля куды гэтую
мову дзвяхаць, як з ёй зарабляць? Не беларуская мова
ў чымсьці вінаватая, а камерцыйная каштоўнасць».

Надвор'е на заўтра

Гоманітны ўзрушэнні

Гродна	Мінск	Магілёў
752мм р.в.с.с. +1..+2°C	747мм р.в.с.с. +2..+3°C	751мм р.в.с.с. +1..+3°C

Абазначэнні:
— німа прыкметных геамагнітных узрушэнняў
— невалікая геамагнітная узрушэння
— слабая геамагнітная бура

Хімія і музыка

— Ты па адукацыі хімік, калі
я не памыляюся. Ці спатрэбіўся
табе дыплом і ці плануеш праца-
ваць па спецыяльнасці?
— Не думаю пра гэта. Пакуль
дыплом патрабуецца выключна, каб,
запалуючы якіясьці міграцыйныя
карты, абводзіць графу «вышэй-
шая адукацыя» (усміхаецца). Хача
хімія мне заўсёды была цікавая — у
школе ўдзельнічаў у алімпіадах, — і
вельмі рады, што скончыў менавіта
хімічны факультэт.

Хімія — навука, якая патрабуе
велькага цярпення, стараннасці ў на-
вучанні. А займацца музыкай можа,
лічы, кожны. Тут канкурэнцыя — на-
шмат вышэйшая, чым у хіміі. Ды і
музычны рынак — больш цынічны.

— Ці можна казаць пра сяброў
у музычным свеце?
— Сяброўства існаваць можа. Але
часцей людзі, якія займаюцца музы-
кай як хобі, з вярнім скепсісам
стваяцца адно да аднаго і паўсюль
шуканае падвох. Калі ў навуцы людзі
аб'ядноўваюцца, каб вынайці штосьці
новае, то ў музыцы кожны сам па
сабе. Якраз гэта і адрознівае шоу-біз-
нас ад астатніх сфер.

«Усе лічаць, што Бела-
русы — бедная краіна.
Але гэта мая зямля,
і я ёй ганаруся»
— Даволі шмат беларускіх му-

зыкантаў заявілі пра сябе ў Маск-
ве: Падоўская, Дакота, Аляхно,
Агурбаш, Смолава. Мясце заўсё-
ды цікавіла: якіясьці братэрская
супольнасць тыпу «мы — бела-
русы» ў Расіі ўвогуле існуе?
— Не. Няма ніякага братэрства,
няма нікага асэнсавання таго, што
«мы — беларусы». Наадварот, ска-
жаш часам: «Вось мы з табой — бе-
ларусы». А табе адкажуць: «У Беларусь
радуно не быў, ды і, ўвогуле, я ўжо
даўно тут». Чудэ так крыўдна, я так
не магу, калі доўга не прыязджаю ў
Беларусь — пачынае балель галава.
Але, вядома, у кожнага свой выбар.

— Як ты лічыш, ці павінен ар-
тыст быць прывязаным да Радзі-
мы і ці павінен заняцца пра сваю
нацыянальнасць?
— Я лічу, што не трэба гэтага са-
ромства. Трэба казаць, як ёсць: на-
радзіўся ты ў Таджыкістане або дзесяці
яшчэ — то і ганарыся гэтым. Бо гэта
галоўнае — чаго ты змож дасягнуць.
Я — ганаруся, што я нарадзіўся і вы-
рас у Беларусі. Мне прыемна казаць,
што я з Мінска. Гэта мая зямля. Хоць
у Расіі часам лічаць, што Беларусь —
малодшая сястра Расіі — бедная
краіна, якая не мае прыродных рэсур-
саў і пастаянна бярэ крэдыты.

Пра «Фабрыку»
і беларусы...
— Зусім надаўна ў эфіры ра-
сійскага Першага канала фініша-

вала «Фабрыка зорак. Вяртан-
не». Цябе не запрашалі ці ты сам
адмовіўся ад удзелу?
— Ніхто мне туды не запрашаў.
З Віктарам Дроўбішам, які адка-
ваў за маю «Фабрыку», у мяне няк-
не складалася. Таму мяне там і не
было. З іншага боку, праект мяне
асабліва не нахціў. Я не лічу, што
там сабралі найлепшых. Мне, на-
прыклад, было б цікава паспабор-
нічаць з Іракліем, Юлія Савічанаў
— артыстамі, якія засталіся і тры-
маюць планку.

— Ці падтрымліваеш адносіны
з былымі «Фабрыкаў адносны»
— Не. Сустрэкаем часам, але,
хутчэй, у тым толькі выпіць трохі і ра-
зысціся. Гаткія вечары-сустрэчы
выпускуюць.

— Як лічыш, ці саспела Бела-
русы для сваёй «Фабрыкі»? Вунь,
ва Украіне ўжо які год свая ана-
лаг існуе...
— У нас даўно усё СВАЁ абліва-
ецца памяцямі — гэта ў нас у крыві,
я так лічу. Прычым незалежна, каў-
бася гэта (чамусьці французская
лічынца лепшая за беларускую),
ці песні (украінская нібыта лепшая
за беларускую). У тым жа вароты,
якія беларусы выканаюць: што назы-
ваецца, «прабачце, а можна, мы
тут пастамі...» Трэба разнаволіць.
І гледзачам, і прадзосарам. Да-
даць жыцця, эксперыменту, каб не
здавалася усё такім акадэмічным.

«Артысты ставяць у першую чаргу на пры-
бытак, а не на мову. Вось з'ездзіць чалавек з
мовай на «Еўрабачанне», а пасля куды гэтую
мову дзвяхаць, як з ёй зарабляць? Не беларуская мова
ў чымсьці вінаватая, а камерцыйная каштоўнасць».

ты выходзіш на сцэну, у цябе было
адчуванне, што ты ўжо ўсё зрабіў і
застанася толькі паўтарыць.

— Колькі гадоў удзельнічаеш,
столькі гадоў беларусы не ры-
зыкуюць адпраўляць на конкурс
песню на роднай мове. Я лічыш,
мы баімся ці інашэ што?
— Артысты ставяць у першую чар-
гу на прыбытак, а не на мову. Вось
з'ездзіць чалавек з мовай на «Еўра-
бачанне», а пасля што? Куды гэтую
мову дзвяхаць, як з ёй зарабляць? Усім
зручней спяваць або на англійскай,
або яшчэ на невядома якой. Таму не
беларуская мова ў чымсьці вінаватая,
а камерцыйная каштоўнасць.

У беларускай жа мове ёсць
аднак адна перавага над рускай.
Песні па-беларуску гуцаць добра ў
мажорнай танальнасці. Калі ўзяць,
скажам, якіясьці амерыканскую
класічную песню і перакласці яе на
рускую, яна не будзе гуцаць. Іншая
справа — беларускамоўны вары-
янт: наша мова дазваляе спяваць
у мажоры і папярэць такім чынам

«Калі і пабярэся
шлюбам, то нікому
пра гэта не скажу»

— Якія апошнія навіны ў жыц-
ці спевара Дзімы Калдуна?
— Заканчваю працу над другім
альбомам, выхад якога заплава-
на на зіму.
— Працуеш, як і раней, без
прадзосара?
— Так.
— Ці цяжка працаваць са-
моу?
— Што датычыць дыска, то дыск
— абсалютна некамерцыйны пра-
дукт. Я буду шчаслівы,
калі хача б кошт запісу
«адаб'ю», — за гэты год
і так ужо дзве працкі
пласцінкі выйшлі... Ну,
як я магу зарабляць на
дысках?

— Калі запісы не прыносяць
даходу, то трэба шукаць нейкае
іншае выйсце...
— Пэўныя грошы прыносяць
аўтарскія ганаруся з ратацыі, з
рынгтонаў, якія прадаюць мабіль-
ныя аператары. Але асноўны пры-
бытак — канцэрты: карпаратыўны
або масавыя мерапрыемствы.

— Ці плануе Дзіма Калдун у
бліжэйшы час пабрацца шлю-
бам?
— Калі я і збярэся, то нікому пра
гэта не скажу.
— Чаму?
— Ёсць людзі, якія робяць пі-
яр на прыватным жыцці. Мне гэта
нецікава. Я ніколі не афішчаю аса-
бістае жыццё, я проста займаюся
музыкай. Вядома, людзям куды
больш цікавай вычытаць штосьці
пікантнае пра артыста. Мне ў жоў-
тых газетах кшталту «СНД-Інфо»
намае. І гэта мая ініцыятыва: калі б
я хачаў штосьці пра сябе прыдумчаць,
то даўно б гэта зрабіў.

Гутарыў Ілья ЛАПАТО.

У ЗОНУ АДЧУЖЭННЯ

накіраваў «БМВ» ад правахоўнікаў, якія пачалі яго пераследаваць ад
самых Хойнікаў. А спачатку ў міліцыю звярнуўся ўсхваляваны грамадзян-
ін, які паведаміў пра відэачас неадэкватнага кіроўцу на дарозе. Машыну
спрабавалі спыніць, але кіроўца не толькі праігнараваў патрабаванне супра-
цоўнікаў ДАІ, але і націснуў на газ. «БМВ» гэта адрыўцацца ад службо-
вай «дзвяхаткі». Тады на пераход зламаныя тэрмінова выехала і машына
аператыўна-дзяжурнай службы. Пасля 30 хвілін пераследавання іншамарка
прышляпнілі стрэламі паškodзіць левыя колы звар'ячэлага аўта. Урошце
машыны занесла і вынесла ў ковет. А праз хвіліну на руках кіроўцы шчоў-
нулі наручкі. Як паведаміў намеснік начальніка аддзела аператыўна-дзя-
журнай службы Гомельскага УУС Андрэй Быкоўскі, жыхар Мазыра, які
кіраваў «БМВ», ужо двойчы за апошнія 10 гадоў пазбаўляўся пасведчання
кіроўцы. І абодва разы за тое, што знаходзіўся за рулём пад «градсам».
Яго сустрэчы з супрацоўнікамі ДАІ былі рэгулярнымі, бо ён бяс дакументаў
садзіўся за руль, а 2 гадзі таму здзейсніў ДТЗ. Так што цяперашняе затры-
манне — лагічнае звязно ў ланцугу ўсіх яго мінулых грахоў.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.